Il-Kummissjoni Ewropea

STAT TAL-UNJONI 2023

KISBIET
mill-**KUMMISSJONI**
VON DER LEYEN

MT

ec.europa.eu/soteu2023

Stat tal-Unjoni 2023 — mill-Kummissjoni von der Leyen

Il-Kummissjoni Ewropea
Id-Direttorat għall-Komunikazzjoni
1049 Brussell
IL-BELĠJU

Il-Kummissjoni Ewropea m’hijiex responsabbli jekk tirriżulta xi konsegwenza minħabba l-użu mill-ġdid ta’ din il-pubblikazzjoni.

Il-Lussemburgu: Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, 2023

© Unjoni Ewropea, 2023

Il-politika dwar l-użu mill-ġdid ta’ dokument tal-Kummissjoni Ewropea hija implimentata permezz tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni 2011/833/UE tat-12 ta’ Diċembru 2011 dwar l-użu mill-ġdid ta’ dokumenti tal-Kummissjoni (ĠU L 330, 14.12.2011, p. 39).
Ħlief jekk jiġi nnotat mod ieħor, l-użu mill-ġdid ta’ dan id-dokument huwa awtorizzat taħt il-liċenzja ta’ Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0) (https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/). Dan ifisser li l-użu mill-ġdid hu permess, sakemm jingħata kreditu xieraq u jiġu indikati t-tibdiliet.

Għal kwalunkwe użu jew riproduzzjoni ta’ elementi li ma humiex proprjetà tal-Unjoni Ewropea, jista’ jkun meħtieġ li jintalab permess direttament mingħand id-detenturi tad-drittijiet rispettivi.

DRITTIJIET
Ir-ritratti kollha huma © L-Unjoni Ewropea, ħlief jekk jingħad mod ieħor.

Werrej

Kisbiet 4

L-Ewropa: futur ta’ min jiġġieled għalih 5

1 Niddefendu l-wegħda tal-Ewropa 7

2 Ninvestu fil-prosperità tal-Ewropa 24

3 Nibnu r-reżiljenza tas-soċjetà Ewropea 66

Kronoloġija 83

STAT TAL-UNJONI • 2023 M.

Kisbiet

L-Ewropa: futur ta' min jiġġieled għalih

Sena ilu, l-Unjoni Ewropea ffaċċjat

waħda mill-akbar sfidi tagħha sa issa, bi gwerra fil-kontinent tagħna u, għall-ewwel darba, pajjiż ġar attakkat minħabba x-xewqa tiegħu li jingħaqad mal-Unjoni tagħna. Ir-Russja ppruvat tirrikattana bl-enerġija, u l-Ewropa kienet f'xifer kriżi tal-fjuwils fossili. Ma konniex nafu jekk ir-riżervi tal-gass tagħna kinux se jwasslu sa tmiem ix-xitwa. Iżda, fil-fond ta' qalbna, konna nafu li ma stajniex nabbandunaw lil ħbiebna Ukreni li kienu qed jiġġieldu għal-libertà tagħhom. **Ridna nkissru d-dipendenza tagħna fuq il-fjuwils fossili Russi malajr kemm jista' jkun, billi niddiversifikaw u naċċelleraw it-tranżizzjoni lejn enerġiji nodfa. U dan għamilnieh, flimkien.** Mhux għax kien faċli, iżda għaliex kien is-sewwa li jsir.

Dan huwa l-ispirtu tal-Kummissjoni Ewropea tal-President Ursula von der Leyen. Sa mill-2019, l-Ewropej irreżistew pandemija globali, affrontaw kriżi tal-enerġija u laqgħu fi djarhom l-akbar numru ta' persuni spostati mit-Tieni Gwerra Dinjija 'l hawn. Minkejja din l-avversità, qatt ma ttitubajna fl-isforzi tagħna favur il-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-innovazzjoni diġitali ċċentrata fuq il-bniedem u l-ġustizzja soċjali. **Din hija Kummissjoni ta' kelmitha u tagħti r-riżultati.**

Iċ-ċittadini tal-UE mhux biss reġgħu kisbu l-fiduċja tagħhom fir-reżiljenza, l-aġilità u l-viżjoni tal-Unjoni tagħna, aħna l-Ewropej ħriġna wkoll aktar b'saħħitna u aktar magħqudin. B'reazzjoni għall-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja fi Frar 2022, qed inkomplu nieqfu spalla ma' spalla mal-Ukrajna u l-poplu tagħha. Approfondixxejna u wessajna l-ambitu tas-sanzjonijiet tagħna, li qed jolqtu ħażin ħafna l-magna tal-gwerra Russa. Qed niddefendu bil-qawwa l-ordni bbażat fuq ir-regoli, filwaqt li nżommu lir-Russja responsabbli għar-reati tagħha u **naħdmu lejn paċi ġusta**. Għinna biex ngħalqu d-diskrepanza fil-baġit tal-Ukrajna għall-2023 u pproponejna li nkomplu nappoġġaw l-ekonomija tagħha għas-snin li ġejjin permezz ta' faċilità ġdida fil-baġit tal-UE. Fl-istess ħin, qed **inħejju għall-integrazzjoni tal-Ukrajna fil-familja Ewropea tagħna**, b'enfasi fuq ir-rikostruzzjoni u r-riformi. U biex inrawmu s-sigurtà wara t-tkabbir tal-Unjoni, qed insaħħu l-kapaċitajiet tad-difiża Ewropej.

Permezz tar-**REPowerEU**, irbaħna l-gwerra tal-enerġija li għamlet ir-Russja kontra l-ekonomija tagħna: evitajna l-blackouts; baxxejna l-prezzijiet tal-enerġija għal-livelli li kienu qabel il-gwerra; u saħħaħna l-impenn favur enerġija rinnovabbli nadifa, affordabbli u ġġenerata lokalment. F'Mejju 2023, **għall-ewwel darba fl-Istorja, l-UE pproduċiet aktar elettriku mir-riħ u mix-xemx milli minn fjuwils fossili.** U qed niffukaw mill-ġdid fuq dak li l-industrija Ewropea teħtieġ biex tirbaħ it-tellieqa globali lejn emissjonijiet żero netti, mill-Att dwar l-Industrija b'Emissjonijiet Żero Netti sal-Att Ewropew dwar il-Materja Prima Kritika u l-Bank tal-Idroġenu - l-inizjattivi leġiżlattivi li għandhom impatt qawwi.

Fil-qalba tat-trasformazzjoni ekonomika tal-UE hemm in-**NextGenerationEU**, il-pjan storiku tagħna għall-irkupru u l-investiment. Hekk kif qed infakkru t-tletin anniversarju tas-suq uniku, is-27 Stat Membru qegħdin flimkien jinvestu fl-infrastruttura bħall-interkonnetturi tal-enerġija u l-gżejjer tal-enerġija, u fil-mobilità elettrika.

Qed inżidu l-industriji innovattivi bħall-batteriji, iċ-ċipep u l-idroġenu. Is-suq tax-xogħol tal-UE qatt ma kien daqshekk b'saħħtu għal għexieren ta' snin, iżda l-iskarsezza ta' ħiliet meħtieġa għat-tranżazzjonijiet ekoloġiċi u diġitali jistgħu jillimitaw il-kapaċità tagħna li niksbu l-għanijiet tagħna. Għalhekk ukoll semmejna l-2023 s-Sena Ewropea tal-Ħiliet, biex nipprijoritizzaw mill-ġdid it-titjib tal-ħiliet u t-taħriġ tul il-ħajja.

Għal din il-Kummissjoni, l-UE hija fl-aħħar mill-aħħar dwar "in-nies li jieqfu flimkien - għal-libertà tagħhom, għall-valuri tagħhom, sempliċiment għal futur aħjar". Hekk kif qed noqorbu lejn **l-elezzjonijiet Ewropej tal-2024**, irridu nagħmlu dak kollu li nistgħu biex nagħtu s-setgħa liċ-ċittadini u niżguraw li jħaddmu d-dritt demokratiku tagħhom li jivvutaw. Se nipproteġu l-ispazju demokratiku mill-interferenza u t-theddid, inkluż il-korruzzjoni, id-diżinformazzjoni, l-attakki fuq il-ġurnalisti u t-tentattivi minn setgħat barranin biex jifirduna. **It-tradizzjonijiet demokratiċi, l-aspirazzjonijiet u l-għaqda tagħna huma s-saħħa tagħna.**

Mill-fundaturi tal-proġett Ewropew għall-paċi, li kellhom il-kuraġġ jimmaġinaw Ewropa magħquda wara t-Tieni Gwerra Dinjija, sa dawk li waqqgħu l-Purtiera tal-Ħadid fl-1989 li kienet tifred il-kontinent tagħna, u issa l-eroj fl-Ukrajna li qed jiġġieldu għal-libertà u futur Ewropew għal uliedhom - **hija l-ġlieda għal dak li huwa ġust li tgħaqqadna**. Illum, l-Ewropa għal darb'oħra tirrappreżenta futur ta' min jiġġieled għalih, u dan il-futur huwa għalina li nibnuh.

Illum, l-Ewropa għal darb'oħra tirrappreżenta futur ta' min jiġġieled għalih, u **dan il-futur huwa għalina li nibnuh**.

1 Niddefendu l-wegħda tal-Ewropa

Għall-ewwel darba fl-istorja tagħna, pajjiż ġar jinsab attakkat minħabba x-xewqa tiegħu li jsir parti mill-familja Ewropea. Ir-Russja qed tagħmel gwerra kontra d-deċiżjoni sovrana tal-Ukrajna – u r-rieda espressa b'mod ċar tal-poplu tagħha – li tersaq eqreb lejn l-Unjoni tagħna. Ir-rispons tagħna kien ċar, u jrid ikun wieħed dejjiemi. Irridu u se nkomplu naħdmu għal paċi ġusta. Dan ifisser li ngħinu lill-Ukrajna tiddefendi lilha nnifisha, terġa' tikseb is-sovranità sħiħa u tavvanza b'pass aktar mgħaġġel lejn is-sħubija fl-UE.

Biex nilħqu dawn l-għanijiet, qed nipprovdu għajnuna umanitarja, assistenza ekonomika u appoġġ militari lill-Ukrajna; qed nimpenjaw fondi sinifikanti għall-ħtiġijiet immedjati, l-irkupru u l-modernizzazzjoni tal-pajjiż; qed inżommu għaddejjin is-servizzi pubbliċi essenzjali, bħall-isptarijiet u l-iskejjel; qed nirrestawraw l-infrastruttura kritika meqruda mir-Russja, bħas-sistemi tal-enerġija, is-sistemi tal-ilma, in-networks tat-trasport, it-toroq u l-pontijiet; kif ukoll ngħinu biex nipprovdu l-kapaċitajiet ta' difiża li hemm bżonn. Tajna wkoll drittijiet ta' protezzjoni temporanja lill-Ukreni li jgħixu fl-UE, u qed noffru protezzjoni u servizzi ta' riabilitazzjoni speċjalizzati lil tfal b'ansjetà u mhux akkumpanjati kemm fl-Ukrajna kif ukoll fl-UE u qed nappoġġaw ir-riforma komprensiva tal-indukrar tat-tfal tal-Ukrajna.

Barra minn hekk, qed nappoġġaw lill-Ukrajna biex iżżomm lir-Russja responsabbli għad-delitt ta' aggressjoni u d-delitti tal-gwerra tagħha, u qed niffaċilitaw ir-ritorn sikur tat-tfal Ukreni deportati lejn ir-Russja. Biex iddgħajjef il-kapaċità tal-gwerra tar-Russja, **l-Unjoni Ewropea imponiet 11-il pakkett ta' sanzjonijiet radikali** li jaffettwaw setturi ewlenin tal-ekonomija Russa, li jiffriżaw assi sostanzjali u li jeskludu banek Russi ewlenin mis-sistema SWIFT. Fil-qasam tad-difiża, l-UE saħħet il-kooperazzjoni mal-Organizzazzjoni tat-Trattat tal-Atlantiku tat-Tramuntana (North Atlantic Treaty Organization - NATO), filwaqt li tat spinta lill-kapaċitajiet konġunti ta' difiża tagħha stess permezz tal-Fond Ewropew għad-Difiża.

Nieqfu spalla ma' spalla mal-Ukrajna għal kemm hemm bżonn

Mill-mument li l-gwerra ta' aggressjoni Russa tefgħet id-dell skur tagħha fuq l-Ukrajna, id-dmir ewlieni li l-Unjoni Ewropea ħadet fuqha nfisha kien li tissalvagwardja lill-popolazzjoni ċivili Ukrena. F'azzjoni storika bla preċedent fl-20 sena mill-adozzjoni ta' dan l-istrument 'l hawn, fl-4 ta' Marzu 2022, ftit jiem biss wara l-bidu tal-invażjoni Russa, b'deċiżjoni unanima l-UE daħħlet fis-seħħ **id-direttiva dwar il-protezzjoni temporanja**. Dan iggarantixxa li mill-bidu nett, iċ-ċittadini Ukreni li kienu qed jaħarbu mill-gwerra ngħataw drittijiet fl-UE, inklużi permessi ta' residenza, akkomodazzjoni, aċċess għas-suq tax-xogħol, kura medika u, fuq kollox, skola u edukazzjoni għat-tfal.

L-Istati Membri tal-UE fetħu djarhom u qlubhom lil miljuni ta' Ukreni, u offrew protezzjoni temporanja lil madwar 4 miljun individwu, li kważi nofshom huma nisa. **L-UE saret rifuġju sikur għal kważi wieħed minn kull ħamsa tat-tfal tal-Ukrajna.** Dan ir-rispons komprensiv tas-soċjetà għall-akbar spostament ta' nies fl-Ewropa mit-Tieni Gwerra Dinjija 'l hawn dewa man-nisġa proprja tas-soċjetajiet tagħna.

Iċ-ċittadini Ukreni li qed jaħarbu mill-gwerra salvaw skola primarja rurali fl-Irlanda li kienet f'riskju li tingħalaq. L-Iskola Nazzjonali ta' Lismoil f'Roscommon ħadet 14-il tifel u tifla Ukreni, li jiffurmaw aktar minn nofs il-popolazzjoni tal-istudenti tal-iskola.

Bħalissa, huwa stmat li madwar 5 miljun individwu huma spostati internament fl-Ukrajna. Id-dell skur tal-gwerra u l-attakki intenzjonati mir-Russja fuq persuni ċivili jfissru li madwar 17,6-il miljun individwu jeħtieġu assistenza umanitarja fl-2023.

Sa mill-bidu tal-invażjoni, il-Kummissjoni impenjat EUR 733 miljun għal programmi ta' għajnuna umanitarja. Ġie mobilizzat total ta' EUR 685 miljun għall-assistenza umanitarja fl-Ukrajna u ġew ipprovduti EUR 48 miljun għall-Ukreni li ħarbu mill-gwerra u lill-komunitajiet ospitanti fil-pajjiż ġar tal-Moldova. Bejn Jannar u Ġunju 2023, **7,9 miljun Ukren**, inkluż fiż-żoni l-aktar milqutin, **irċevew appoġġ umanitarju mill-UE** u minn kontributuri ġenerużi oħra.

Minn Jannar 2023:

- aktar minn 4 miljun persuna ngħataw assistenza alimentari;
- l-interventi jew il-provvisti tas-saħħa bbenefikaw minnhom 5,6 miljun persuna;
- l-assistenza fi flus kontanti waslet għand 2,9 miljun persuna;

Protezzjoni temporanja lil madwar
4 miljun individwu

Il-Kummissjoni impenjat **EUR 733 miljun** għal programmi ta' għajnuna umanitarja

- is-servizzi ta' protezzjoni kritika ġew estiżi għal 1,1 miljun persuna; kif ukoll
- kważi 3,3 miljun persuna reġgħu kisbu aċċess għal ilma nadif u servizzi essenzjali ta' iġjene u sanità.

Barra minn hekk, fl-2022 l-**inizjattivi CARE** (l-azzjoni ta' koeżjoni għar-refuġjati fl-Ewropa u l-assistenza flessibbli għat-territorji) introduċew flessibbiltà estensiva fil-politika ta' koeżjoni, u ppermettew ir-riprogrammazzjoni ta' massimu ta' EUR 17-il biljun tal-fondi tal-2014-2020, b'xi flessibbiltà mmirata għall-2021-2027 biex jiġu appoġġati r-refuġjati li qed jaħarbu mill-invażjoni Russa.

Il-biċċa l-kbira tal-poplu Ukren fi protezzjoni temporanja fl-UE huma integrati sew. Dan huwa partikolarment minnu fl-Estonja, fejn kważi nofs l-Ukreni fl-età tax-xogħol diġà għandhom impjieg attiv.

Permezz tal-attivazzjoni tal-**Mekkaniżmu tal-Unjoni għall-Protezzjoni Ċivili**, l-UE għaddiet b'mod effiċjenti għajnuna lill-Ukrajna mis-27 Stat Membru kollha, flimkien mal-Iżlanda, il-Maċedonja ta' Fuq, in-Norveġja, is-Serbja u t-Turkija. Aktar minn 94 000 tunnellata ta' assistenza in natura, stmati għal aktar minn EUR 760 miljun, twasslu lill-Ukrajna. Dan jinkludi l-mobilizzazzjoni tal-ħażniet ta' emerġenza tagħna stess tar-rescEU, u jipprovdu EUR 121 miljun f'kenn, enerġija, għajnuna medika u tagħmir speċjalizzat biex jittaffew ir-riskji għas-saħħa pubblika, bħal theddid kimiku, bijoloġiku, radjoloġiku u nukleari. **Din hija s-solidarjetà tal-UE fl-aħjar tagħha.**

Billi r-Russja qed tkompli tpoġġi l-installazzjonijiet nukleari ċivili f'riskju, l-UE pprovdiet lill-Ukrajna aktar minn EUR 54,8 miljun f'assistenza materjali **relatata mas-sikurezza nukleari** mir-riżerva strateġika rescEU. Bl-użu ta' fondi mill-Istrument Ewropew għall-Kooperazzjoni Internazzjonali dwar is-Sikurezza Nukleari, beda r-restawr ta' laboratorji u tagħmir li saritlu ħsara mill-okkupanti Russi fiż-żona ta' esklużjoni ta' Chernobyl, u ġiet stabbilita sistema moderna awtomatizzata ta' monitoraġġ tar-radjazzjoni.

Barra minn hekk, l-UE qed tmexxi l-**evakwazzjonijiet mediċi għal pazjenti Ukreni** fi bżonn urġenti ta' trattament mediku. Permezz tal-**Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili**, aktar minn 2 500 evakwazzjoni medika ta' pazjenti Ukreni ġew eżegwiti b'suċċess. Biex tkompli tgħin lil dawn il-pazjenti, f'Settembru 2022 l-UE fetħet ċentru medevac f'Rzeszów, il-Polonja. Titjiriet ta' evakwazzjoni medika ta' kull ġimgħa qed jitħaddmu bl-użu ta' ajruplan mediku speċjalizzat ipprovdut min-Norveġja u ffinanzjat mill-UE. Barra minn hekk, il-programm ta' finanzjament EU4Health ilu jappoġġa proġetti ffukati fuq **is-saħħa mentali u l-appoġġ psikoloġiku** għaċ-ċittadini fl-Ukrajna kif ukoll għal dawk li jaslu fl-UE mill-Ukrajna.

B'reazzjoni għall-attakki sfaċċati tar-Russja fuq l-infrastruttura tal-enerġija tal-Ukrajna, ittieħdu malajr miżuri ta' emerġenza. Flimkien mas-sħab umanitarji, l-UE forniet lill-Ukrajna b'madwar **5 760 ġeneratur tal-enerġija**. Dawn il-ġeneraturi jvarjaw fid-daqs u fil-kapaċità, minn unitajiet li kapaċi jħaddmu unitajiet domestiċi individwali għal mudelli akbar suffiċjenti għas-sostenn tal-isptarijiet. F'kollaborazzjoni mal-kumpanija Enel, il-Kummissjoni tat ukoll **5 700 pannell solari** lill-Ukrajna. Dawn jiġu prodotti f'Catania, l-Italja, bl-appoġġ tal-Fond għall-Innovazzjoni. Dawn se jipprovdu l-elettriku lill-iskejjel, lill-isptarijiet u lid-dipartimenti tat-tifi tan-nar.

Kmieni fil-gwerra, l-UE ħadet pass deċiżiv biex **tistabbilizza s-sistemi tal-elettriku tal-Ukrajna u tal-Moldova**, u ssinkronizzat il-grilji tal-elettriku tagħhom mal-grilja kontinentali Ewropea. Minn meta bdiet tiffunzjona l-linja elettrika l-ġdida bejn il-Polonja u l-Ukrajna fis-7 ta' Mejju 2022, l-Ukrajna u l-Moldova kellhom il-kapaċità li jimportaw sa 1 050 megawatt mill-Ewropa kontinentali.

F'nofs it-taqlib tal-gwerra, huwa ta' importanza kbira li l-Ukreni jkunu jistgħu jibqgħu f'kuntatt mal-maħbubin tagħhom. Konsegwentement, il-Kummissjoni appellat lill-operaturi tat-telekomunikazzjoni tal-UE u tal-Ukrajna, u ħeġġithom jippermettu lill-Ukreni fl-UE jużaw it-telefowns ċellulari tagħhom b'tariffi tar-

5 700

Pannella solari mogħtijin mill-Kummissjoni Ewropea lill-Ukrajna

roaming minimi jew mingħajr tariffi tar-roaming għal perjodu ta' tliet xhur. Dan il-ftehim, li ġie ffirmat minn 38 tali kumpanija, irnexxielu **jiffaċilita r-roaming transfruntier.** Minbarra li rendiet ir-roaming affordabbli, l-UE qassmet 2,5 miljun SIM cards lill-Ukreni li qed ifittxu rifuġju u stabbiliet hotspots tal-Wi-Fi fil-punti tal-fruntiera u fir-refuġji. Fl-24 ta' April 2023, l-UE inkorporat ir-regoli dwar ir-roaming fil-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Ukrajna.

Nagħmlu użu sħiħ mis-saħħa ekonomika u finanzjarja tal-Unjoni Ewropea

Mill-mument li bdiet l-invażjoni, l-UE u l-Istati Membri tagħha wrew solidarjetà mal-Ukrajna li qatt ma kien hemm bħalha qabel, u **mmobilizzaw EUR 59 biljun f'assistenza finanzjarja, umanitarja, f'baġit ta' emerġenza u militari.** Total ta' EUR 38,8 biljun - EUR 31 biljun mobilizzati mill-baġit tal-UE u EUR 7,8 biljun mill-Istati Membri - ġew allokati biex isaħħu r-reżiljenza ekonomika, soċjali u finanzjarja ġenerali tal-Ukrajna. Biex tgħin lill-forzi armati Ukreni fid-difiża tagħhom tan-nazzjon, l-assistenza militari tal-UE tammonta għal EUR 20 biljun, li EUR 5,6 biljun minnhom ġew mobilizzati taħt l-awspiċi tal-Faċilità Ewropea għall-Paċi. Barra minn hekk, l-UE u l-Istati membri tagħha mmobilizzaw mill-inqas EUR 17-il biljun biex jappoġġaw liċ-ċittadini li jaħarbu mill-Ukrajna. **Dan iwassal it-total tal-appoġġ lill-Ukrajna u l-poplu tagħha għal EUR 76 biljun.**

Fl-2022, l-UE għaddiet **EUR 7,2 biljun f'assistenza makrofinanzjarja lill-Ukrajna,** biex tiżgura l-operat kontinwu tal-gvern tal-pajjiż u l-forniment ta' servizzi pubbliċi. Minn din l-operazzjoni ta' appoġġ baġitarju, EUR 500 miljun ġew imwiegħda fl-ambitu tal-inizjattiva globali ta' ġbir ta' fondi "Stand up for Ukraine" u l-Konferenza Internazzjonali ta' Livell Għoli tad-Donaturi għall-Ukrajna f'Mejju 2022, bil-għan li jiġu indirizzati l-bżonnijiet urġenti fil-pajjiż relatati mal-akkomodazzjoni, l-edukazzjoni u l-agrikoltura.

Fl-2023, l-UE qed tipprovdi pakkett ta' appoġġ bla preċedent għall-Ukrajna sa **EUR 18-il biljun,** fil-forma ta' self aġevolat ħafna, **li EUR 12-il biljun minnhom diġà ġew żborżati.** Bis-saħħa ta' dan, l-Ukrajna tista' tibqa' tħallas il-pagi u l-pensjonijiet u żżomm servizzi pubbliċi essenzjali, bħal sptarijiet, skejjel, u akkomodazzjoni għall-persuni rilokati. Dan se jgħin ukoll biex tiġi żgurata l-istabbiltà makroekonomika u tiġi restawrata l-infrastruttura kritika li nqerdet.

L-UE qed tipprovdi pakkett ta' appoġġ għall-Ukrajna sa **EUR 18-il biljun**

F'Ġunju 2023, bħala parti mir-rieżami ta' nofs it-terminu tagħha tal-qafas finanzjarju pluriennali (QFP), il-Kummissjoni Ewropea pproponiet li toħloq **Faċilità ġdida għall-Ukrajna fil-baġit tal-Unjoni Ewropea.** Se tiżgura appoġġ finanzjarju koerenti, prevedibbli kif ukoll flessibbli lill-Ukrajna mill-2024 sal-2027. Il-Faċilità għall-Ukrajna tipprevedi sa EUR 50 biljun kemm f'għotjiet mill-baġit tal-UE kif ukoll f'self iġġenerat fis-swieq kapitali. Barra minn hekk, il-Gvern tal-Ukrajna se jħejji Pjan għall-investimenti u r-riformi f'konsultazzjoni mill-qrib mal-Kummissjoni.

49 miljun tunnellata
ta' prodotti agrikoli Ukreni

EUR 99 biljun
il-valur stmat ta' dawn il-prodotti

© Adobe Stock

Il-**Korsiji ta' Solidarjetà bejn l-UE u l-Ukrajna** evolvew bħala element essenzjali għall-ekonomija tal-Ukrajna, u ffaċilitaw l-esportazzjoni ta' mhux anqas minn 49 miljun tunnellata ta' prodotti agrikoli Ukreni. Dawn il-kuriduri vitali jiżguraw mhux biss l-esportazzjoni ta' prodotti agrikoli iżda wkoll l-importazzjoni ta' prodotti bażiċi neċessarji. Il-valur kummerċjali totali realizzat permezz ta' dan il-kuritur huwa stmat għal madwar EUR 99 biljun. Is-somma sostanzjali ta' EUR 1 biljun – miksuba minn kontribuzzjonijiet mill-Kummissjoni, mill-Bank Ewropew tal-Investiment, mill-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp u mill-Grupp tal-Bank Dinji – qed tiġi mobilizzata biex iżżid il-kapaċità u żżid l-effiċjenza ta' dawn il-korsiji ta' solidarjetà.

Fi Frar 2023, ġie stabbilit patt storiku bejn il-Kummissjoni u l-Ukrajna, li jassoċja **l-Ukrajna mal-programm tas-suq uniku**, sforz imfassal biex jiffaċilita l-aċċess għas-suq, irawwem ambjent favorevoli għan-negozju u jistimula tkabbir sostenibbli fit-tul. Il-miżuri kummerċjali awtonomi tal-UE, li jipprovdu liberalizzazzjoni sħiħa tat-tariffi għall-importazzjonijiet tal-UE tal-prodotti kollha tal-Ukrajna, jaħdmu flimkien mal-korsiji ta' solidarjetà biex jiġi żgurat fluss bla xkiel ta' prodotti agrikoli ewlenin mill-Ukrajna lejn u mill-UE. Fil-5 ta' Ġunju 2023, il-miżuri ġew imġedda għal sena oħra.

L-assoċjazzjoni tal-Ukrajna ma' Orizzont Ewropa u l-programm ta' riċerka u taħriġ ta' Euratom hija inizjattiva ewlenija mmirata lejn il-preservazzjoni u **t-trawwim tal-ekosistema tar-riċerka u l-innovazzjoni tagħha.**

Barra minn hekk, fil-bidu ta' Ġunju 2023, l-UE u l-Ukrajna ffirmaw ftehim li se jippermetti lill-promoturi ta' proġetti Ukreni japplikaw għal finanzjament mill-UE għal proġetti ta' interess komuni fl-oqsma tat-trasport, tal-enerġija u fil-qasam diġitali, u b'hekk komplew itejbu l-konnettività tal-pajjiż mal-ġirien tiegħu fl-UE. Il-ftehim se jsostni l-integrazzjoni tal-Ukrajna fis-Suq Uniku tal-UE, kif ukoll jippromwovi t-tkabbir, l-impjiegi u l-kompetittività.

Ngħinu lill-Ukrajna tiddefendi lilha nnifisha

Is-suldati kuraġġużi tal-Ukrajna qed jipproteġu lil arthom, lill-poplu tagħhom u lill-valuri demokratiċi tagħhom, iżda jeħtieġu aktar minn kuraġġ biex jagħmlu dan. Għandhom bżonn ir-riżorsi biex jiddefendu n-nazzjon tagħhom. Huwa hawn fejn tidħol l-UE - li tislef is-saħħa u r-riżorsi tagħha fi strateġija tripla: tagħmir, taħriġ u produzzjoni industrijali.

L-appoġġ sod tal-UE qed jagħmel differenza deċiżiva fil-kamp tal-battalja. Il-**Faċilità Ewropea għall-Paċi**, bil-finanzjament tagħha ta' EUR 5,6 biljun, ippermettiet il-konsenja ta' tankijiet, ħelikopters, sistemi ta' difiża tal-ajru, missili u munizzjon. Din il-kontribuzzjoni, imsaħħa minn assistenza militari bilaterali mill-Istati Membri, tfisser li l-Ukrajna ngħatat total ta' **EUR 20 biljun f'appoġġ militari**. L-UE hija impenjata li tkompli tappoġġa lill-Ukrajna sakemm ikun hemm bżonn u jinsabu għaddejjin diskussjonijiet dwar approċċ sostanzjali fit-tul għall-appoġġ militari permezz tal-Faċilità Ewropea għall-Paċi.

L-isforzi tagħna mhumiex limitati għall-forniment ta' tagħmir biss. Il-**Missjoni ta' Assistenza Militari tal-UE**, b'baġit ta' EUR 168 miljun ġestit mill-Kunsill, għandha l-għan li ssaħħaħ il-kapaċità militari tal-Forzi Armati tal-Ukrajna u diġà ħarrġet 25 000 suldat Ukren. Ninsabu fi triq stabbli lejn il-mira tagħna li sal-aħħar tas-sena **nħarrġu kompletament 30 000 suldat Ukren**.

Fl-20 ta' Marzu 2023, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea laħaq qbil dwar proposta sinifikanti: il-forniment ta' munizzjon tant meħtieġ lill-Ukrajna. Din l-inizjattiva għandha l-għan li tħaffef il-kunsinna u l-akkwist konġunt biex tkun tista' tipprovdi lill-Ukrajna miljun munizzjon tal-artillerija fi żmien 12-il xahar. Hija bbażata fuq l-istrateġija bi tliet binarji li ġejja:

- l-ewwel nett, l-għajnuna lill-Istati Membri fit-trasferiment immedjat ta' munizzjon tal-artillerija ta' 155 mm mill-ħażniet nazzjonali;
- it-tieni, il-konsolidazzjoni tad-domanda Ewropea billi jingħata bidu għal xiri konġunt ta' munizzjon ta' 155 mm mill-Istati Membri, bl-irwol ewlieni tal-Aġenzija Ewropea għad-Difiża;
- fl-aħħar nett, it-tisħiħ tal-kapaċità tal-UE biex tipproduċi munizzjon biex b'hekk tiġi ssodisfata d-domanda dejjem tikber tal-Ukrajna.

Fit-3 ta' Mejju 2023, il-Kummissjoni pproponiet l-**Att b'Appoġġ għall-Produzzjoni tal-Munizzjon (ASAP - Act in Support of Ammunition Production),** inizjattiva ta' EUR 500 miljun. Dan jinkludi miżuri speċifiċi u mmirati biex tingħata spinta lill-produzzjoni u tiġi ggarantita provvista sigura ta' munizzjon fl-UE. Ir-Regolament ASAP ġie adottat fl-20 ta' Lulju u daħal fis-seħħ aktar tard dak ix-xahar. Il-Kummissjoni qed tagħmel minn kollox biex timplimenta l-ASAP malajr sabiex l-Istati Membri jkunu jistgħu jfornu lill-Ukrajna u jkomplu jgħinuha safejn hemm bżonn.

Il-kamp tal-battalja fiżiku mhuwiex l-uniku post fejn l-Ukrajna qed tiffaċċja l-aggressjoni, għaliex ir-Russja tirrikorri għal gwerra ibrida kontra l-Ukrajna u l-UE. B'reazzjoni għal dan, l-UE saħħet **ir-reżiljenza ċibernetika tal-Ukrajna** b'investiment ta' EUR 10 miljun f'tagħmir, software u forom oħra relatati ta' appoġġ. Barra minn hekk EUR 15-il miljun oħra minn pakkett ta' EUR 330 miljun ġew iddedikati għat-trawwim ta' trasformazzjoni diġitali reżiljenti, li tgħin lill-Ukrajna tiġġieled l-attakki ibridi tar-Russja.

Fi Frar 2023, kampanja ta' finanzjament kollettiv miċ-ċittadini fil-Litwanja, imsejħa **Radarom!** Ġabret fondi għal 16-il radar ta' difiża biex jipproteġu l-ispazju tal-ajru tal-Ukrajna kontra l-missili Russi, u dawn qabżu sew il-mira inizjali ta' ħames radars.

© Radarom

Inżommu lir-Russja responsabbli

Fil-konfront tal-invażjoni brutali tal-Ukrajna mir-Russja, għadd innumerabbli ta' ħajjiet intilfu b'mod traġiku u għadd enormi ta' individwi sofrew tbatija mill-agħar. Bucha, li darba kien subborg trankwill fil-periferija ta' Kiev, issa huwa tfakkira ħarxa tat-tortura orribbli, l-istupri u l-qtil ta' persuni ċivili innoċenti li seħħew f'Marzu 2022, u li qed ikomplu jiżvolġu fit-territorju kollu okkupat tal-Ukrajna. L-**UE tonora l-memorja tal-vittmi kollha u ssaħħaħ id-dedikazzjoni soda tagħha biex tiżgura li l-ġustizzja tipprevali** u li dawn ir-reati ma jibqgħux mingħajr il-kastig li jixirqilhom.

Bħalissa, l-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali tal-Ukrajna qed jinvestiga aktar minn 100 000 każ ta' suspettati delitti tal-gwerra u delitti kontra l-umanità, li huma meqjusa bħala l-aktar ksur gravi tad-dritt internazzjonali. Fid-dawl tal-ammont dejjem jiżdied ta' evidenza, id-dedikazzjoni tal-UE biex tappoġġa l-investigazzjoni u l-prosekuzzjoni ta' dawn ir-reati qed issir aktar b'saħħitha ma' kull jum li jgħaddi.

Voluntier Konstantin Gudauskas, iben missier Litwan u omm Kazakh, uża l-passaport Kazakh tiegħu biex jivvjaġġa minn territorji okkupati mir-Russja fl-Ukrajna, u għen biex isalva aktar minn 200 persuna fir-reġjun ta' Kiev, b'mod partikolari f'Bucha. L-Ukreni qed isejħulu '**l-Anġlu ta' Bucha**'.

It-tfal huma fost l-aktar vittmi vulnerabbli tal-atroċitajiet imwettqa mir-Russja. Huwa stmat li 5,7 miljun tifel u tifla fl-età tal-iskola fl-Ukrajna ġew affettwati mill-aggressjoni mhux ġustifikata tar-Russja, u aktar minn 2 800 skola u faċilità saritilhom ħsara jew inqerdu. Skont l-Ukrajna, kważi **20 000 tifel u tifla Ukreni ġew ittrasferiti illegalment u bil-forza lejn ir-Russja.**

ill-bidu tal-gwerra illegali tar-Russja kontra l-Ukrajna, l-UE imponiet sanzjonijiet kontra kważi **40 individwu** responsabbli għad-deportazzjoni u t-trasferiment illegali ta' tfal Ukreni lejn ir-Russja u t-tmexxija ta' programmi ta' riedukazzjoni, u nkomplu nidentifikaw l-allegati awturi. Fis-17 ta' Marzu 2023, il-Qorti Kriminali Internazzjonali ħarġet mandati ta' arrest lill-President Russu Vladimir Putin u Maria Alekseyevna Lvova-Belova, Kummissarju għad-Drittijiet tat-Tfal fl-Uffiċċju tal-President tar-Russja. Dawn il-miżuri jenfasizzaw b'mod inekwivoku li l-ebda individwu ma huwa ogħla mil-liġi, u li kulħadd irid iwieġeb quddiem il-qrati jekk iwettaq reati internazzjonali serji.

L-UE qablet li tiddedika EUR 7,5 miljun biex tassisti l-investigazzjonijiet tal-Qorti Kriminali Internazzjonali dwar id-delitti tal-gwerra mwettqa mir-Russja.

Barra minn hekk, l-UE:

- ipprovdiet lill-Uffiċċju tal-Prosekutur Ġenerali tal-Ukrajna aktar minn EUR 6 miljun għat-titjib tal-IT u għal tagħmir kruċjali;
- abilitat lill-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fil-Ġustizzja Kriminali (l-Eurojust) biex tippreserva, taħżen u tanalizza b'mod sigur l-evidenza f'Bażi tad-*Data* mwaqqaf ġdid dwar l-Evidenza ta' Reati Internazzjonali Ewlenin;
- saħħet kemm lill-Eurojust kif ukoll lill-Aġenzija tal-Unjoni Ewropea għall-Kooperazzjoni fl-Infurzar tal-Liġi (l-Europol) fir-rwoli tagħhom bħala koordinaturi nazzjonali tal-investigazzjoni għall-Istati Membri tal-UE; kif ukoll
- ikkollaborat mas-sħab globali biex tiggarantixxi l-obbligu ta' rendikont u rispons internazzjonali.

Filwaqt li nappoġġaw l-isforzi tal-Qorti Kriminali Internazzjonali, komplejna wkoll id-diskussjonijiet mal-Istati Membri tagħna u mas-sħab internazzjonali dwar l-istabbiliment ta' tribunal speċjali ddedikat biex jistħarreġ legalment ir-responsabbiltà tat-tmexxija Russa rigward id-delitt ta' aggressjoni kontra l-Ukrajna. Bħala l-ewwel pass prattiku, fit-2 ta' Frar 2023, il-President tal-Kummissjoni Ewropea Ursula von der Leyen ħabbret il-ħolqien ta' **Ċentru Internazzjonali għall-Prosekuzzjoni tad-Delitt ta' Aggressjoni kontra l-Ukrajna** b'appoġġ għall-Iskwadra ta' Investigazzjoni Konġunta eżistenti fl-Eurojust, ospitata f' The Hague.

Dan iċ-ċentru, li beda jopera f'Lulju 2023, jappoġġa l-koordinazzjoni ta' investigazzjonijiet nazzjonali dwar id-delitt ta' aggressjoni u l-ġbir ta' evidenza. Dan se jkun kruċjali biex jiżdiedu l-kapaċitajiet biex jinbnew kawżi ta' kriminalità ta' aggressjoni u biex tiġi ppreservata l-evidenza rilevanti għall-prosekuzzjoni u l-proċessi futuri. Se jipprovdi struttura li timplimenta strateġija investigattiva u ta' prosekuzzjoni komuni u se jikkontribwixxi għall-iskambju u l-analiżi tal-evidenza li nġabret minn mindu bdiet l-aggressjoni Russa. Se jiżgura wkoll li jkun hemm koordinazzjoni mill-qrib mal-investigaturi tal-Qorti Kriminali Internazzjonali. L-UE qed tipparteċipa f'diskussjonijiet dwar l-istabbiliment ta' tribunal speċjali fil-qafas ta' Grupp Prinċipali flimkien ma' sħab internazzjonali.

EUR 7,5 miljun

iddedikati mill-UE biex jassistu fl-**investigazzjonijiet tal-Qorti Kriminali Internazzjonali**

Ir-Russja se jkollha ġġarrab il-konsegwenzi legali tal-atti internazzjonalment illegali tagħha, inkluż li tagħmel riparazzjonijiet. Il-Kummissjoni qed tappoġġa d-diskussjonijiet dwar l-istabbiliment ta' **mekkaniżmu ta' kumpens għad-dannu** kkawżat mill-aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna. Bħala l-ewwel pass favur ir-reparazzjonijiet, fit-12 ta' Mejju 2023, il-Kumitat tal-Ministri tal-Kunsill tal-Ewropa adotta Riżoluzzjoni li tistabbilixxi **Reġistru Internazzjonali tad-Danni** f'The Hague permezz ta' Ftehim Parzjali Estiż, li huwa miftuħ għal pajjiżi terzi. L-UE saret Membru Fundatur Assoċjat ta' dan il-ftehim fil-11 ta' Mejju 2023. Ir-Reġistru se jservi bħala rekord ta' evidenza u informazzjoni dwar talbiet għal danni, telf jew qerda għall-individwi u l-entitajiet ġuridiċi interessati kollha, kif ukoll għall-Istat tal-Ukrajna, ikkawżati mill-atti internazzjonalment illegali tar-Russja fl-Ukrajna jew kontra tagħha.

'Tagħtix leħnek lill-propaganda tal-Kremlin' hija kampanja rebbieħa ta' premju li għamlet ir-Rappreżentanza tal-Kummissjoni fi Bratislava li fiha Darine Chmúrová, li meta kienet tifla kienet in-narratriċi ta' ħrafa Russa, twissi liċ-ċittadini sħabha biex illum ma jemmnux "il-ħrejjef" sponsorjati mill-Istat Russu.

Is-sanzjonijiet u d-dgħajfien tal-magna tal-gwerra tar-Russja

Fid-dawl tal-aggressjoni militari illegali u mhux ġustifikabbli persistenti tar-Russja kontra l-Ukrajna, l-UE mhijiex qed trendi l-impenn tagħha għas-sovranità, l-indipendenza u l-integrità territorjali tal-Ukrajna, fil-fruntieri tagħha rikonoxxuti internazzjonalment.

Sa issa l-UE ppromulgat **11-il pakkett ta' sanzjonijiet qawwijin kontra r-Russja.** Dawn is-sanzjonijiet jolqtu lill-ekonomija Russa fil-qalba tagħha, u jċaħħduha minn teknoloġiji u swieq ewlenin. Maħsuba biex **ifixklu serjament il-kapaċità tal-Kremlin li jiffinanzja u jmexxi l-gwerra**, dawn is-sanzjonijiet jimponu spejjeż ekonomiċi u politiċi ċari fuq il-membri tal-elit fil-gvern tar-Russja li huma responsabbli għall-invażjoni. Dawn il-miżuri jibnu fuq is-sanzjonijiet eżistenti imposti fuq ir-Russja mill-2014 'l hawn, wara l-annessjoni illegali tagħha tal-peniżola tal-Krimea u d-destabilizzazzjoni tal-Ukrajna tal-Lvant.

L-individwi fuq il-lista tas-sanzjonijiet huma pprojbiti milli jidħlu jew jgħaddu mit-territorju tal-UE, u l-kontijiet bankarji kollha li għandhom fl-UE huma ffriżati. Fl-UE, **ġew irrapportati ffriżati EUR 24 biljun f'assi li huma proprjetà ta' individwi Russi**, minbarra l-immobilizzazzjoni ta' aktar minn EUR 200 biljun ta' assi tal-Bank Ċentrali Russu.

Immedjatament wara l-invażjoni, l-UE qablet li teskludi banek Russi ewlenin mis-sistema SWIFT, is-sistema ewlenija ta' messaġġi finanzjarji fid-dinja. Din l-azzjoni waqqfet lil dawn il-banek milli jeżegwixxu t-tranżazzjonijiet finanzjarji tagħhom globalment b'mod rapidu u effiċjenti. Madwar **70 % tal-assi tas-sistema bankarja Russa issa huma taħt sanzjonijiet stretti.**

Minkejja d-dħul sinifikanti li kellha r-Russja miż-żejt u l-gass li serva bħala paraventu matul l-ewwel sena tal-invażjoni, is-sanzjonijiet **taw daqqa qawwija lill-ekonomija Russa** u d-dħul mill-bejgħ tal-gass naqas ħafna bis-

L-UE qablet li **teskludi banek Russi ewlenin** mis-sistema SWIFT

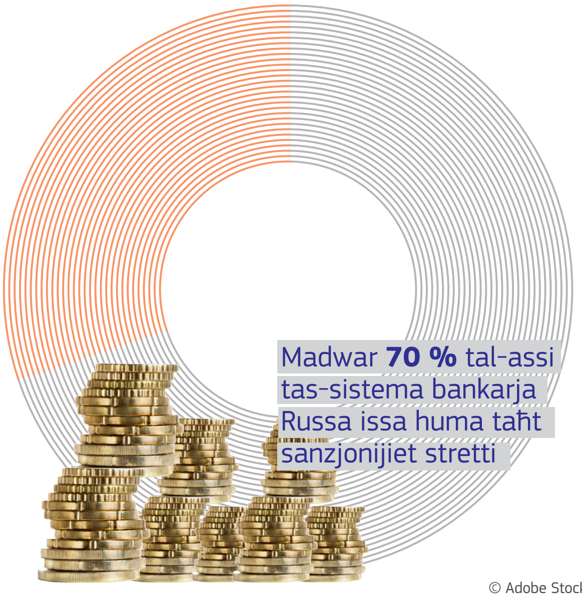

© Adobe Stock

saħħa tal-limitu massimu tal-prezz li daħħlu fis-seħħ l-UE, il-G7 u l-Awstralja. Il-prodott domestiku gross (PDG) Russu naqas b'aktar minn 2 % fl-2022, u l-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi tistenna tnaqqis ulterjuri ta' 2,5 % sa tmiem l-2023. Is-surplus baġitarju għoli tal-ewwel nofs tal-2022 - l-aktar minħabba l-prezzijiet għoljin taż-żejt u l-gass - ġie fix-xejn fix-xhur sussegwenti, u l-baġit federali ntemm b'deficit ta' 2,3 % għal dik is-sena.

Minħabba t-tnaqqis kontinwu fl-attività ekonomika u t-tnaqqis fil-prezzijiet tal-enerġija, is-sitwazzjoni fiskali mhijiex mistennija li titjieb fit-terminu qasir. L-effetti tas-sanzjonijiet se jkomplu jiggravaw maż-żmien minħabba l-impatt ta' dan id-deterjorament fit-tul fuq il-baġit, is-swieq finanzjarji, l-investiment barrani u l-bażijiet industrijali u teknoloġiċi tar-Russja.

Bħal fil-każ tas-sanzjonijiet kollha tal-UE, dawk ippromulgati b'reazzjoni għall-invażjoni illegali tal-Ukrajna mir-Russja jinkludu dispożizzjonijiet speċjali għal skopijiet umanitarji u mediċi. Barra minn hekk, l-UE ħadet miżuri biex tiggarantixxi li s-sanzjonijiet tagħha ma jkollhomx impatt fuq il-kummerċ f'setturi kritiċi lejn pajjiżi terzi madwar id-dinja, bħas-**sigurtà tal-ikel u tal-enerġija**.

Lil hinn mill-azzjoni ekonomika li ħadet, l-UE imponiet sanzjonijiet immirati kontra dawk l-individwi responsabbli għall-appoġġ, il-finanzjament jew l-implimentazzjoni ta' miżuri li jipperikolaw l-integrità territorjali, is-sovranità u l-indipendenza tal-Ukrajna.

B'kollox, inklużi sanzjonijiet individwali preċedenti imposti wara l-annessjoni illegali tal-peniżola tal-Krimea fl-2014, **l-UE ssanzjonat kważi 1 800 individwu u entità**.

Filwaqt li l-maġġoranza tas-sanzjonijiet tal-UE huma mmirati lejn ir-Russja, xi wħud ġew adottati wkoll kontra **l-Belarussja** b'reazzjoni għall-involviment tagħha fl-invażjoni tal-Ukrajna u biex ma jkun hemm ċirkomvenzjoni tas-sanzjonijiet kontra r-Russja. **L-Iran** ġie ssanzjonat ukoll fir-rigward tal-manifattura u l-forniment ta' drones użati biex jattakkaw lill-Ukrajna.

L-UE ppromulgat ukoll "**klawżola kontra ċ-ċirkomvenzjoni**" stretta li tipprojbixxi liċ-ċittadini jew lin-negozji tal-UE milli konxjament u intenzjonalment jevitaw is-sanzjonijiet. Barra minn hekk, l-UE ddeċidiet li żżid il-ksur ta' miżuri restrittivi mal-lista ta' reati tal-UE inklużi fit-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, li jimmarka **avvanz sinifikanti fl-infurzar tas-sanzjonijiet.** Il-proposta tal-Kummissjoni għal direttiva li fiha regoli minimi dwar id-definizzjoni ta' reati kriminali u pieni għall-ksur ta' miżuri restrittivi tal-UE se tkompli ssaħħaħ dawn l-isforzi.

Barra minn hekk, il-ħatra ta' **Mibgħut Speċjali tal-UE għall-implimentazzjoni tas-sanzjonijiet tal-UE** sservi biex tissaħħaħ il-koordinazzjoni ma' pajjiżi sħab u biex jiġi żgurat li l-esportazzjonijiet li ġew ipprojbiti mill-UE ma jaslux fir-Russja permezz ta' pajjiżi terzi.

Ir-rikostruzzjoni u r-riforma fil-perkors tal-Ukrajna lejn l-integrazzjoni fl-Ewropa

Il-gwerra kontra l-Ukrajna hija mument kruċjali għall-proġett Ewropew. L-aggressjoni ta' Putin hija mmirata l-ewwel lejn l-Ukrajna. Dan huwa attakk inaċċettabbli fuq il-Karta tan-Nazzjonijiet Uniti u d-dritt internazzjonali, u jimmira wkoll lejn il-valuri u l-Unjoni tagħna. **Għall-ewwel darba fl-istorja tagħna, pajjiż ġar jinsab attakkat minħabba x-xewqa tiegħu li jsir parti mill-familja Ewropea.** Ir-Russja qed tagħmel gwerra kontra d-deċiżjoni sovrana tal-Ukrajna – u r-rieda espressa b'mod ċar tal-poplu tagħha – li tersaq eqreb lejn l-UE. Ir-rispons tagħna kien ċar, kien b'saħħtu, u jrid ikun dejjiemi. Se nkomplu

nipprovdu l-mezzi biex l-Ukrajna tiddefendi lilha nnifisha, u ngħinu lill-Ukrajna timbotta lill-invażur Russu barra mit-territorju tagħha u terġa' tikseb is-sovranità sħiħa.

L-appoġġ għar-riformi, l-irkupru u r-rikostruzzjoni tal-Ukrajna diġà beda. Il-futur tal-Ukrajna jinsab fl-UE, kif ikkonfermat matul avvenimenti sinifikanti bħall-**ewwel laqgħa li qatt saret bejn il-Kulleġġ tal-Kummissarji u l-gvern Ukren** fit-2 u t-3 ta' Frar 2023. B'seħħ minn Ġunju 2022, l-Ukrajna ġiet rikonoxxuta bħala pajjiż kandidat tal-UE, bil-kundizzjoni li twettaq riformi ewlenin biex tallinja mal-istandards u n-normi tal-UE. Minkejja li qed tikkumbatti kontra gwerra eżistenzjali, l-Ukrajna wriet progress rapidu fil-passi ta' riforma meħtieġa, deskritti fl-opinjoni tal-Kummissjoni dwar l-applikazzjoni tagħha għas-sħubija fl-UE.

L-isforzi internazzjonali biex tingħata assistenza lill-Ukrajna kienu multidimensjonali. F'Ottubru 2022, il-Kummissjoni u l-Ġermanja, bħala l-president tal-G7 ta' dak iż-żmien, ospitaw b'mod konġunt f'Berlin il-Konferenza Internazzjonali tal-Esperti dwar l-irkupru tal-Ukrajna. Barra minn hekk, il-**Pjattaforma ta' Koordinazzjoni tad-Donaturi** b'diversi aġenziji nbdiet fis-26 ta' Jannar 2023 biex jiġi sinkronizzat l-appoġġ globali. Il-pjattaforma hija l-ewwel waħda fl-istorja tal-għajnuna internazzjonali. Qatt qabel ma kien hemm punt fokali uniku għad-donaturi internazzjonali ewlenin, biex jiġi ggarantit li l-appoġġ imur eżattament fejn l-Ukrajna teħtieġ l-aktar. L-appoġġ għall-irkupru, ir-rikostruzzjoni u l-modernizzazzjoni tal-Ukrajna jeħtieġ sforz internazzjonali enormi.

F'Marzu 2023, il-Kummissjoni, f'assoċjazzjoni mal-organizzazzjonijiet Ukreni, nediet programm ta' bini tal-kapaċità tal-**Bauhaus Ewropea l-Ġdida** għar-rikostruzzjoni tal-Ukrajna.

Parti sinifikanti minn dan l-isforz hija l-**Faċilità għall-Ukrajna proposta, b'valur sa EUR 50 biljun** fil-baġit tal-UE, ippjanata għall-2024-2027. Minħabba l-kumplessità tal-isfidi għar-rikostruzzjoni u r-riformi, l-Ukrajna teħtieġ appoġġ sostnut mill-UE. Il-Faċilità għandha l-għan li tindirizza kemm il-ħtiġijiet immedjati ta' rkupru kif ukoll l-isforzi ta' modernizzazzjoni fuq terminu medju. L-investimenti huma akkoppjati bi ħsieb ma riformi trasformattivi biex jiggwidaw lill-Ukrajna fil-vjaġġ Ewropew tagħha.

300 xarabank tal-iskola
mogħtijin minn 11-il Stat Membru tal-UE

Ingħatat attenzjoni speċjali lit-tfal tal-Ukrajna, li huma l-futur tal-pajjiż. L-aggressjoni tar-Russja affettwat 5,7 miljun tifel u tifla ta' età skolastika u aktar minn 2 800 faċilità edukattiva saritilhom ħsara jew inqerdu. Il-Kummissjoni ddedikat EUR 100 miljun għar-**riabilitazzjoni tal-iskejjel Ukreni u EUR 14-il miljun oħra għad-donazzjoni ta' xarabanks tal-iskola,** b'appoġġ addizzjonali permezz tal-kampanja "School buses for Ukraine" fi 11-il Stat Membru tal-UE, li tat 300 xarabank u tiżgura trasport sikur għat-tfal Ukreni.

Biex tappoġġa t-tneħħija tal-għadd kbir ta' mini u ordinanza mhux sploduta fit-territorju Ukren, il-Kummissjoni pprovdiet **EUR 3,5 miljun f'finanzjament umanitarju għall-azzjoni kontra l-mini** permezz ta' organizzazzjonijiet nongovernattivi internazzjonali. Barra minn hekk, l-**Istrument tal-Politika Barranija** appoġġa l-azzjoni umanitarja kontra l-mini bi EUR 18-il miljun filwaqt li miżura ta' assistenza tal-**Faċilità Ewropea għall-Paċi** ta' EUR 4 miljun tappoġġa l-kapaċitajiet tat-tneħħija tal-mini tal-Forzi Armati Ukreni.

Barra minn hekk, azzjonijiet ta' rispons rapidu b'baġit totali sa EUR 25 miljun jinsabu fi stadji avvanzati ta' tħejjija, li jinkludu l-forniment ta' aktar tagħmir għat-tneħħija tal-mini dwar it-titjib tal-effiċjenza tal-governanza tal-azzjoni kontra l-mini.

It-tekniċi tat-tneħħija tal-mini mill-Kroazja diġà qed jaqsmu l-ħiliet tagħhom ma' esperti mill-Ukrajna. Fdal tal-gwerra tas-snin 90, il-Kroazja hija l-uniku Stat Membru tal-UE li għadu jneħħi l-mini minn artu, b'EUR 120 miljun f'appoġġ mill-UE sal-2027. L-esperjenza iebsa tal-gwerra tat lill-Kroazja ħiliet imprezzabbli biex tgħin lill-Ukrajna tirkupra u tibni mill-ġdid.

L-UE qed tieħu wkoll passi biex **tiżgura li r-Russja u l-oligarki tagħha jikkumpensaw lill-Ukrajna għall-qerda li kkawżaw.** F'Novembru 2022 ġew ippreżentati alternattivi biex jintużaw aktar minn EUR 24 biljun ta' assi Russi ffriżati, flimkien ma' dħul minn aktar minn EUR 200 biljun ta' assi immobilizzati tal-Bank Ċentrali Russu fl-UE għall-irkupru tal-Ukrajna. Il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà qed jaħdmu fuq proposta li tikkumpensa lill-Ukrajna għat-telf tagħha. F'dan ir-rigward, kwalunkwe miżura magħżula se jkollha tirrispetta l-prinċipji tad-dritt internazzjonali u dak Ewropew kif ukoll il-valuri tal-UE, speċjalment il-prinċipju tal-proporzjonalità, u tqis ukoll il-mitigazzjoni ta' kull konsegwenza finanzjarja potenzjali kif ukoll kwalunkwe kontromiżura min-naħa Russa.

Il-qofol tal-kooperazzjoni tagħna mal-Ukrajna huwa li nfittxu paċi ġusta. Il-pożizzjoni tagħna la tippremja lill-aggressur u lanqas tikkomprometti d-drittijiet tal-poplu Ukren li jikkontrolla d-destin tiegħu. Fuq kollox, il-prinċipju gwida jibqa' li jrid ikun hemm **"xejn dwar l-Ukrajna mingħajr l-Ukrajna".**

Nifthu fażi ġdida fl-unifikazzjoni tal-kontinent tagħna

Aħna l-Ewropej issa nifhmu li hemm forzi barra l-Unjoni tagħna li qed jippruvaw jiddistruġġu l-kontinent tagħna. Iridu jifirdu l-popli tal-Ewropa. Iridu jtemmu l-ħolma ta' familja Ewropea magħquda u minflok jaqsmu lill-Ewropa fi sferi ta' influwenza. Illum hemm għarfien ġdid fl-UE. **Irridu nieħdu r-responsabbiltà li nġibu lill-membri aspiranti tal-Unjoni tagħna ħafna eqreb lejna.**

Ix-xokkijiet li bagħtet il-gwerra ta' aggressjoni ta' Putin laħqu immedjatament is-sitt sħab tagħna tal-**Balkani tal-Punent** iżda dan ma għamel xejn ħlief qarribna lejn xulxin. Estendejna lill-Balkani tal-Punent l-istess miżuri ta' solidarjetà li ħadna fl-Unjoni tagħna. Appoġġajna lill-familji vulnerabbli kontra l-ispejjeż għoljin tal-enerġija, u qed nibnu infrastruttura ġdida biex innaqqsu d-dipendenza tar-reġjun fuq il-fjuwils fossili Russi permezz tal-Pakkett ta' Appoġġ għall-Enerġija għall-ammont ta' EUR 1 biljun. Din il-kooperazzjoni prattika mxiet b'mod parallel mal-progress fil-perkors tar-reġjun lejn l-UE.

F'Diċembru 2022, rajna Summit storiku bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent f'Tirana, fejn il-laqgħa saret fir-reġjun għall-ewwel darba. F'Ġunju 2023, il-President von der Leyen żvelat **pjan ġdid ta' tkabbir għall-Balkani tal-Punent,** mibni fuq erba' pilastri: it-tqarrib tal-Balkani tal-Punent lejn is-suq uniku tal-UE, l-approfondiment tal-integrazzjoni ekonomika reġjonali, l-aċċellerazzjoni tar-riformi fundamentali u żieda fil-fondi ta' qabel l-adeżjoni. Mhux biss qed nitolbu lis-sħab tagħna biex jieħdu passi ġodda lejna; qed nieħdu wkoll pass kbir lejhom. Ninsabu lesti li nipproponu aktar finanzjament biex nappoġġaw konverġenza soċjoekonomika aktar rapida mal-

UE għall-benefiċċju tal-poplu tal-Balkani tal-Punent.

F'Ġunju, waqt it-tieni laqgħa tal-Komunità Politika Ewropea, il-President von der Leyen ħabbret pakkett ġdid ta' appoġġ ta' EUR 300 miljun biex jgħin lill-**Moldova** tiffaċċa l-isfida ta' gwerra fuq l-għatba tagħha u biex tħaffef l-integrazzjoni tagħha fl-UE.

Insaħħu d-difiża Ewropea

Fid-dawl tal-aggressjoni tar-Russja lejn l-Ukrajna, l-UE u n-NATO ngħaqdu fi sfida determinata. In-NATO hija l-alleanza ta' difiża l-aktar b'saħħitha fid-dinja u sservi bħala l-pedament li fuqu hija mibnija l-arkitettura tas-sigurtà tal-Ewropa. Minħabba t-theddida kontinwa u evidenti mir-Russja, **is-sħubija strateġika bejn l-UE u n-NATO laħqet livelli ġodda ta' kooperazzjoni** wara l-iffirmar tad-Dikjarazzjoni Konġunta dwar il-Kooperazzjoni bejn l-UE u n-NATO f'Jannar 2023. Il-kooperazzjoni ġiet estiża f'oqsma ġodda bħat-teknoloġiji emerġenti u fixkiela, il-klima u d-difiża, u l-ispazju.

L-UE u n-NATO nedew ukoll Task Force UE-NATO dwar ir-Reżiljenza tal-Infrastruttura Kritika biex tissaħħaħ is-sigurtà komuni tagħna. Dan l-aħħar, żewġ Stati Membri ddeċidew li jissieħbu mal-alleanza. Wara l-konklużjoni tad-diskussjonijiet tal-adeżjoni, fil-5 ta' Lulju 2022, il-Finlandja u l-Iżvezja ffirmaw il-protokolli tal-adeżjoni tan-NATO. Fl-4 ta' April 2023, **il-Finlandja ssieħbet uffiċjalment bħala l-wieħed u tletin Stat Membru tan-NATO**. Bħala tali, 22 mis-27 Stat Membru issa għandhom sħubija fin-NATO.

Mhux biss issieħbu aktar Stati Membri tal-UE man-NATO, iżda kien hemm ukoll spinta fil-kooperazzjoni fil-qasam tad-difiża tal-UE. F'referendum li sar fl-1 ta' Ġunju 2022, il-votanti Daniżi appoġġaw is-sħubija tad-Danimarka mal-politika ta' sigurtà u ta' difiża komuni tal-UE, **li temmet it-30 sena ta' nonparteċipazzjoni tad-Danimarka fil-kooperazzjoni tal-UE fil-qasam tad-difiża**. B'riżultat ta' dan, fl-1 ta' Lulju 2022 id-Danimarka ssieħbet mal-kooperazzjoni tal-UE dwar is-sigurtà u d-difiża, u bdiet tikkontribwixxi għall-missjonijiet u l-operazzjonijiet militari tal-UE f'dak il-qasam. F'Mejju 2023, id-Danimarka saret is-sitta u għoxrin membru tal-PESCO (Il-Kooperazzjoni Strutturata Permanenti), il-qalba tal-kooperazzjoni tal-UE fil-qasam tad-difiża.

Mill-2021, il-Kummissjoni nediet u implimentat b'suċċess il-**Fond Ewropew għad-Difiża**. Sa issa, il-proġetti rċevew aktar minn EUR 3 biljun f'investiment. Fl-2023, il-fond se jinjetta EUR 1,2 biljun oħra fi proġetti f'oqsma kruċjali tad-difiża, bħall-għarfien tas-sitwazzjoni fl-ispazju, il-ġlieda kontra l-missili ipersoniċi u l-iżvilupp prototip ta' korvetta ta' pattulja Ewropea.

Minn mindu reġgħet feġġet il-gwerra fl-Ewropa, din bidlet sinifikament il-kuntest tas-suq li fih tiffunzjona l-industrija tad-difiża tal-UE. Fuq il-bażi ta' proposta tal-Kummissjoni, il-koleġiżlaturi, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea, għamlu ftehim politiku f'Ġunju 2023 **dwar strument għat-tisħiħ tal-industrija Ewropea permezz tal-akkwist komuni,** b'baġit ta' EUR 300 miljun. Dan ir-regolament se jinċentivizza lill-Istati Membri tal-UE biex jakkwistaw l-armi b'mod konġunt, u b'hekk jiġu żgurati l-interoperabbiltà, l-ekonomiji ta' skala u industrija tad-difiża Ewropea

b'saħħitha. Dan minbarra l-**Att b'Appoġġ għall-Produzzjoni tal-Munizzjon** (Act in Support of Ammunition Production, ASAP) li huwa maħsub biex jappoġġa ż-żieda fil-kapaċitajiet tal-manifattura għall-produzzjoni ta' munizzjon mill-art għall-art u tal-artillerija, flimkien mal-missili.

Il-proġett **Rail Baltica** mhuwiex biss ritorn simboliku tal-Istati Baltiċi lejn l-Ewropa, iżda għandu wkoll importanza ekonomika u ġeostrateġika sinifikanti. Permezz tal-konnessjoni mill-ġdid tal-Istati Baltiċi man-network ferrovjarju Ewropew, il-benefiċċji soċjoekonomiċi huma stmati għal EUR 16,2-il biljun. Huwa jsaħħaħ ukoll is-sigurtà reġjonali billi jippermetti t-trasport rapidu u effiċjenti ta' truppi u tagħmir mir-reġjun.

2 Ninvestu fil-prosperità tal-Ewropa

Fis-sena li għaddiet, l-UE wriet kemm nistgħu negħlbu sfidi kbar meta b'mod ambizzjuż niġbdu ħabel wieħed flimkien. Permezz tar-REPowerEU, il-Kummissjoni rnexxielha tiġġieled il-gwerra tal-enerġija tar-Russja kontra l-ekonomija tal-UE, filwaqt li ggarantiet is-sigurtà tal-enerġija tagħna permezz ta' provvisti diversifikati minn sħab affidabbli, riżervi tal-gass mimlija sew, iffrankar tal-enerġija, u żieda u aċċellerazzjoni tal-użu tal-enerġija rinnovabbli. Permezz tal-att dwar l-industrija b'emissjonijiet żero netti u l-att dwar il-materja prima kritika għall-implimentazzjoni tal-**Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku**, qed insaħħu l-pożizzjoni tal-UE biex tibqa' fl-ewwel post fit-tellieqa lejn emissjonijiet żero netti. Qed nagħtu prijorità lill-ħiliet u l-impjiegi, naġġornaw l-ekonomija soċjali tas-suq tagħna u nfasslu trasformazzjoni diġitali ċċentrata fuq il-bniedem fl-Ewropa. F'dan il-kuntest, nedejna s-**Sena Ewropea tal-Ħiliet** biex nagħtu impetu ġdid lill-apprendiment tul il-ħajja, filwaqt li nappoġġaw lin-nies u lill-kumpaniji biex ngħinuhom jikkontribwixxu bis-sħiħ għat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali.

Introduċejna miżuri biex nagħtu spinta lill-innovazzjoni u l-kompetittività, appoġġati mill-finanzjament ta' EUR 800 biljun ta' **NextGenerationEU** għall-investiment u r-riformi. Il-Kummissjoni adottat ukoll il-programm ta' ħidma ta' **Orizzont Ewropa** għall-2023–2024 – l-ikbar programm ta' finanzjament fid-dinja għar-riċerka u l-innovazzjoni. B'baġit ta' madwar EUR 13,5-il biljun, dan il-programm ta' ħidma se jippermetti lir-riċerkaturi u lill-innovaturi jfittxu soluzzjonijiet għall-isfidi ambjentali, tal-enerġija, diġitali u ġeopolitiċi sinifikanti li l-ekonomiji u s-soċjetajiet tagħna qed jiffaċċjaw illum. Il-**fondi tal-politika ta' koeżjoni** tal-UE, li jammontaw għal EUR 392 biljun għall-2021-2027, ikomplu jgħinu fit-tisħiħ tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali fl-Unjoni Ewropea, inkluż billi jikkoreġu l-iżbilanċi bejn il-pajjiżi u r-reġjuni. B'mod globali, qed nippromwovu l-valuri u l-interessi Ewropej permezz tal-investiment tal-**Global Gateway**, filwaqt li nagħtu prijorità lis-sħubijiet strateġiċi ma' demokraziji fdati.

Il-**baġit tal-UE** huwa ċentrali għat-twettiq tal-prijoritajiet tal-Unjoni. Sa mill-adozzjoni tal-qafas finanzjarju pluriennali (QFP) attwali, tfaċċaw diversi prijoritajiet ġodda filwaqt li l-flessibbiltajiet fil-QFP qegħdin jiġu eżawriti. Għalhekk, il-Kummissjoni pproponiet reviżjoni mmirata tal-QFP sabiex il-baġit tal-UE jkun jista' jikseb riżultati sa tmiem il-perjodu ta' seba' snin.

L-elementi ewlenin tar-reviżjoni huma l-appoġġ għall-Ukrajna, il-ġestjoni tal-migrazzjoni, it-tisħiħ tas-sħubijiet ma' pajjiżi terzi ewlenin u l-indirizzar tal-emerġenzi, Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strateġiċi għall-Ewropa (Strategic Technologies for Europe Platform, STEP) għall-promozzjoni tal-kompetittività fit-tul tal-UE dwar it-teknoloġiji kritiċi, kif ukoll mezzi effettivi biex tiġi koperta ż-żieda fil-kostijiet tat-teħid b'self tan-NextGenerationEU u biex jiġu ssodisfatti l-obbligi legali tagħha. Barra minn hekk, il-Kummissjoni pproponiet riżorsi proprji ġodda biex tipproteġi n-nefqa tal-baġit tal-UE.

REPowerEU

Enerġija affordabbli, sigura u sostenibbli għall-Ewropa

NIFFRANKAW L-ENERĠIJA

Billi nikkoordinaw it-tnaqqis fid-domanda għall-gass tagħna

17,7 %
Tnaqqis fid-domanda bejn Awwissu 2022 u Marzu 2023

52,8 bcm(*)
ta' gass **iffrankat**

90 %
tal**-kapaċità tal-ħżin tal-gass kienet mimlija** sa Awwissu 2023

PJATTAFORMA TAL-UE GĦAX-XIRI TAL-ENERĠIJA

Sa Lulju 2023, l-ewwel żewġ offerti tal-UE għax-xiri konġunt tal-gass attiraw **40** fornitur internazzjonali li setgħu jipprovdu volum kombinat ta' aktar minn **33,9 bcm** ta' gass. Dan jaqbeż id-domanda aggregata kkombinata tal-UE (**27,5 bcm**) b'aktar minn 23 %.

NIDDIVERSFIKAW IL-PROVVISTI TAGĦNA

Permezz ta' xiri komuni tal-gass u fornituri affidabbli ġodda

PERĊENTWAL TAL-IMPORTAZZJONIJIET TAL-GASS MILL-PIPELINES RUSSI MIT-TOTAL TAL-GASS FL-UE

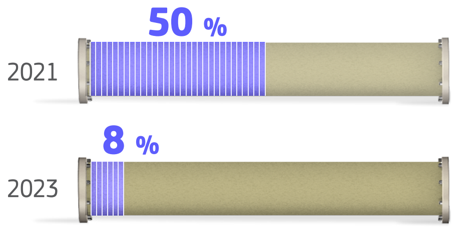

Il-fornitur ewlieni attwali għall-UE: **In-Norveġja**

LNG

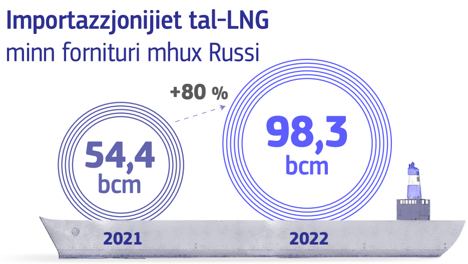

Il-fornitur ewlieni attwali tal-LNG għall-UE: **L-Istati Uniti**

NINVESTU F'**SORSI TA' ENERĠIJA RINNOVABBLI**

Naċċelleraw it-tranżizzjoni lejn enerġija aktar sostenibbli u orħos

L-UŻU TA' SORSI TA' ENERĠIJA RINNOVABBLI (2022)

Enerġija solari
żieda ta'
41 GW

L-enerġija mir-riħ
żieda ta'
15 GW

ELETTRIKU ĠĠENERAT (2022)

39 %
ta' elettriku ġġenerat minn **sorsi ta' enerġija rinnovabbli**

(*) bcm = biljun metru kubu

REPowerEU u niksbu mill-ġdid l-indipendenza enerġetika tagħna

Bl-użu tal-provvisti tal-enerġija bħala arma, ir-Russja mhux biss iddikjarat gwerra kontra l-Ukrajna iżda wkoll kontra l-ekonomija tal-Ewropa. Permezz tar-REPowerEU, għandna l-għan li ntemmu d-dipendenza tagħna fuq il-fjuwils fossili Russi malajr kemm jista' jkun. **Fl-ewwel tmien xhur tal-gwerra ssostitwejna aktar minn 70 bcm tal-gass bil-pipelines Russi.** Fl-2023, inqas minn 10 % tal-importazzjonijiet totali tal-gass tagħna se jiġu minn pipelines Russi. Imlejna r-riżervi tal-gass Ewropej għal livelli rekord, li laħqu 'l fuq minn 95 %, u li qabżu l-mira tagħna ta' 80 % sal-1 ta' Novembru 2022. Ħriġna mill-istaġun tat-tisħin bil-kapaċità tal-ħżin 55 % mimlija, u sa Awwissu 2023, il-kapaċità tal-ħżin tal-gass tagħna kienet 90 % mimlija. Bejn Awwissu 2022 u Marzu 2023, iffrankajna l-enerġija u naqqasna l-konsum tal-gass tagħna bi 18 %, li jaqbeż il-mira volontarja ta' tnaqqis ta' 15 %. Permezz tar-reġim ta' sanzjonijiet tagħna, waqqafna l-importazzjonijiet tal-faħam Russu u naqqasna b'mod drastiku l-importazzjonijiet taż-żejt Russu.

Il-prinċipju tas-**solidarjetà** kien ċentrali għar-rispons tagħna għall-kriżi enerġetika, u jibqa' fattur kruċjali. Stabbilejna arranġamenti ta' solidarjetà prestabbiliti għall-provvista tal-gass bejn l-Istati Membri u introduċejna qafas legali li jippermettilhom jadattaw il-profitti mhux mistennija tal-kumpaniji li jipproduċu l-enerġija għal skop differenti biex il-konsumaturi jkunu protetti minn prezzijiet għoljin tal-enerġija.

Fl-istess spirtu ta' solidarjetà u kooperazzjoni, il-Kummissjoni stabbiliet ukoll il-**Pjattaforma tal-Enerġija tal-UE** biex torganizza l-ewwel xiri konġunt tal-gass li qatt sar għall-Istati Membri, flimkien mal-Georgia, il-Moldova, l-Ukrajna u l-pajjiżi fil-Balkani tal-Punent. Dan ix-xiri konġunt ippermettielna, għall-ewwel darba, nużaw il-piż politiku u tas-suq kollettiv tagħna biex namplifikaw l-influwenza tan-negozjar tagħna u niżguraw il-provvista tal-gass u tal-LNG billi ngħaqqdu d-domanda u nattiraw il-provvisti.

L-evoluzzjoni tal-prezzijiet tal-**gass u l-elettriku**

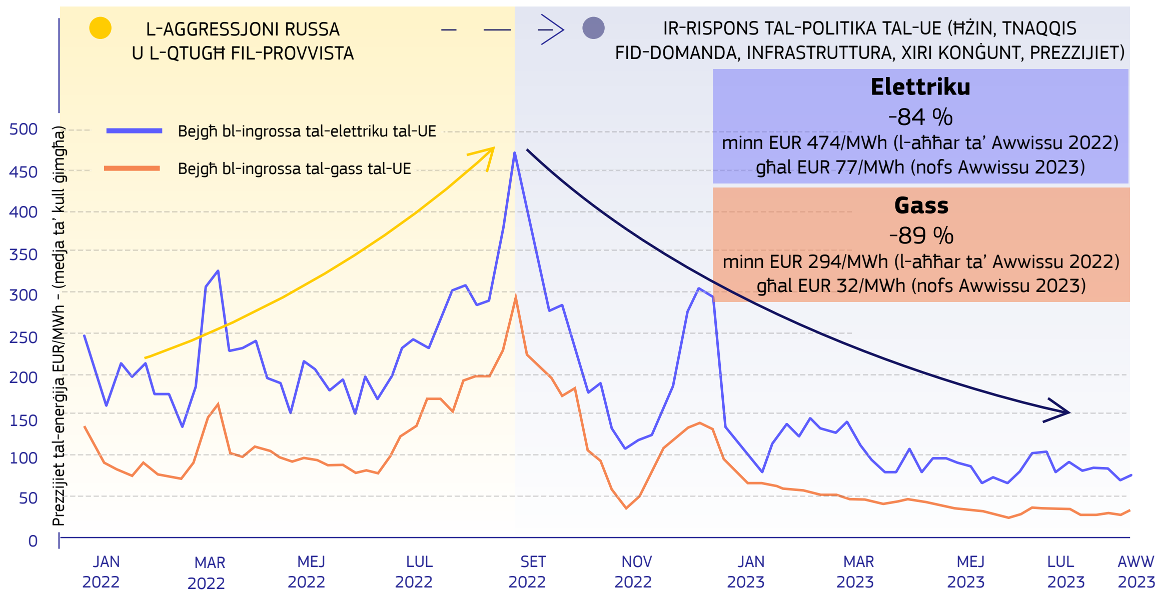

Sors: © Il-Kummissjoni Ewropea (Ibbażat fuq S&P Global Commodity Insights)
Nota: Il-prezzijiet tal-gass huma l-medja ta' kull ġimgħa tat-TTF ta' ġurnata bil-quddiem, il-prezzijiet tal-elettriku huma medja ponderata ta' kull ġimgħa tal-akbar swieq tal-UE

Il-mekkaniżmu ta' aggregazzjoni tad-domanda u xiri konġunt jevita li l-kumpaniji tal-UE jissuperaw lil xulxin fis-suq globali. Dawn jikkontribwixxu wkoll għall-mili mill-ġdid tar-riżervi tal-gass b'minimu ta' 15 % tal-kapaċità ta' ħżin tal-Istati Membri soġġetta għall-aggregazzjoni tad-domanda (madwar 13,5-il biljun metru kubu ta' gass). L-ewwel żewġ ċikli ta' offerti fl-2023 irriżultaw f'volum kombinat ta' 22,9 biljun metru kubu ta' gass abbinat mad-domandi tal-klijenti. Bi tkomplija għal dan is-suċċess, se jiġu organizzati żewġ offerti oħra fl-2023.

WindFloat Atlantic, li jinsab lil hinn mill-kosta ta' Viana do Castelo, il-Portugall, huwa **l-ewwel park eoliku galleġġanti fl-Ewropa kontinentali.** B'kapaċità installata ta' 25 MW u bi produzzjoni tal-elettriku ta' 78 GWh, qed tforni enerġija nadifa lil aktar minn 25 000 unità domestika.

Il-ħidma ma' sħab internazzjonali affidabbli ppermettitilna nissostitwixxu ħafna mill-gass li konna nimportaw mir-Russja. **In-Norveġja** issa hija l-fornitur ewlieni tal-gass tagħna, u **l-Istati Uniti** saru l-fornituri ewlenin tal-gass naturali likwifikat, wara li s-sena l-oħra ġiet stabbilita t-Taskforce tas-Sigurtà tal-Enerġija Konġunta. Ikkonkludejna memoranda ta' qbil ma' sħab sodi fil-qasam tal-enerġija inklużi l-Eġittu, l-Iżrael u l-Ażerbajġan, fost l-oħrajn, biex insaħħu s-sigurtà tal-enerġija tagħna u nimxu lejn kooperazzjoni dwar l-enerġija nadifa.

Fl-istess ħin, tejjibna l-infrastruttura tal-enerġija tagħna billi saħħaħna l-interkonnessjonijiet u l-faċilitajiet tal-importazzjoni u billi ottimizzajna l-użu tagħhom. Din is-sena bdew jaħdmu erba' **interkonnetturi** tal-gass ewlenin: il-Pipe Baltiku, l-interkonnettur Polonja–Litwanja, l-interkonnettur bejn il-Bulgarija u l-Greċja u l-interkonnettur bejn il-Polonja u s-Slovakkja.

Filwaqt li naqqasna b'mod drastiku d-dipendenza tagħna fuq l-importazzjonijiet tal-enerġija Russi, saħħaħna l-wegħda li nħallu Ewropa aħjar għall-ġenerazzjoni li jmiss. L-enerġija rinnovabbli rat progress sinifikanti matul il-kriżi tal-fjuwils fossili. Fl-2022, **irduppjajna l-użu addizzjonali ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli madwar l-UE**. Ġie installat rekord ta' 41 gigawatt ta' kapaċità tal-enerġija solari ġdida u l-kapaċità eolika żdiedet bi 15-il gigawatt, li jissostitwixxu madwar 12-il biljun metru kubu ta' gass Russu. Għall-ewwel darba fl-istorja, **fl-2022 ġie ġġenerat aktar elettriku mir-riħ u x-xemx milli mill-gass**. Permezz ta' dan, mhux biss irnexxielna nwaqqfu ż-żieda fl-emissjonijiet ta' CO_2 iżda rnexxielna nnaqsuhom bi 2,5 %. Anki fi żminijiet ta' kriżi, l-UE żammet soda mal-miri klimatiċi tagħha. Kważi 9 minn kull 10 Ewropej jappoġġaw l-isforzi tal-UE għad-dekarbonizzazzjoni.

L-akbar sistema ta' tisħin ġeotermali tal-UE ġiet inawgurata aktar kmieni din is-sena fi Szeged, l-Ungerija, li tipprovdi enerġija affordabbli lil aktar minn 28 000 unità domestika u aktar minn 400 binja pubblika. Il-proġett, kofinanzjat mill-UE, mhux biss jipprovdi enerġija nadifa u affordabbli, iżda jgħin ukoll lill-Ungerija titbiegħed mill-gass Russu. Aktar minn 25 % tal-popolazzjoni tal-UE tgħix f'żoni b'riżorsi ġeotermali suffiċjenti biex tirreplika l-"mudell Szeged".

L-Istrateġija tal-UE dwar l-Enerġija Solari tagħna hija ppreparata biex tħaffef saħansitra aktar l-użu tal-enerġija fotovoltajka. Bħala komponent kritiku tal-inizjattiva REPowerEU, din l-istrateġija hija mfassla biex tibda tħaddem aktar minn 320 gigawatt ta' installazzjonijiet fotovoltajċi solari ġodda sal-2025 – aktar mid-doppju tal-livell attwali – u kważi 600 gigawatt sal-2030. **Ħaffifna** wkoll **b'mod strutturali l-għoti ta' permessi għas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli**. Għadd kbir ta' proġetti tal-enerġija madwar l-UE tant ġew implimentati malajr li l-permessi ma setgħux ilaħħqu mar-ritmu. Konsegwentement, ipproponejna miżuri biex inħaffu l-proċess b'mod sinifikanti.

Tliet **żoni ta' estrazzjoni tal-faħam fiċ-Ċekja qed jinbidlu f''widien tal-idroġenu'**. Moravskoslezský, Ústecký, u Karlovarský, bl-għajnuna tal-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta, qed jibnu katina tal-valur minn tarf sa tarf għall-produzzjoni, ħżin u użu tal-idroġenu rinnovabbli, b'mod speċjali fis-settur tat-trasport.

B'ħarsa fil-fond lejn il-futur, l-idroġenu jirriżulta bħala strument ewlieni għad-dekarbonizzazzjoni tal-ekonomija u tal-industrija tagħna. L-UE qiegħda fuq quddiem fl-iżvilupp ta' **ekonomija globali tal-idroġenu**. Il-koleġiżlaturi għadhom qed jaħdmu fuq il-pakkett tad-dekarbonizzazzjoni tal-idroġenu u tal-gass, li jistabbilixxi qafas għall-ekonomija tal-idroġenu emerġenti, iżda issa l-UE għandha regoli li jiddefinixxu l-idroġenu rinnovabbli. Barra minn hekk, fl-1 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni, l-industrija tal-idroġenu, il-komunità xjentifika u r-reġjuni tal-UE ffirmaw dikjarazzjoni konġunta b'impenn li jżidu u jħaffu l-azzjoni konġunta dwar ir-riċerka u l-iżvilupp, id-dimostrazzjoni u l-użu tal-widien tal-idroġenu.

REPowerEU huwa biss il-bidu. Qed **inħaffu t-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa permezz tal-implimentazzjoni ta' NextGenerationEU**, bi kważi EUR 270 biljun disponibbli għall-Istati Membri biex jimplimentaw l-investiment u r-riformi ppjanati tagħhom. Dan jinkludi l-espansjoni tal-enerġija rinnovabbli, l-introduzzjoni ta' vetturi u trasport pubbliku aktar ekoloġiċi u li l-bini u l-ispazji pubbliċi tagħna jsiru aktar effiċjenti fl-użu tal-enerġija. Barra minn hekk, il-Kummissjoni ħolqot miżuri eċċezzjonali ġodda, l-Appoġġ għall-Enerġija Affordabbli (Supporting Affordable Energy, SAFE) skont il-politika ta' koeżjoni u fil-qafas tar-REPowerEU, biex **tgħin liċ-ċittadini vulnerabbli u lill-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju jindirizzaw kontijiet għoljin tal-enerġija** billi tadatta sa EUR 40 biljun għal skop ġdid f'fondi mhux allokati.

Il-**programm ta' investiment għall-enerġija sostenibbli** (investment programme for sustainable energy, ISDE), iffinanzjat mill-pjan Netherlandiż għall-irkupru u r-reżiljenza, jipprovdi sussidji sa 30 % għall-installazzjoni ta' pompi tas-sħana fuq skala żgħira, bojlers solari, miżuri ta' iżolazzjoni, u konnessjonijiet tan-network tas-sħana. L-iskema wriet li hija popolari ħafna maċ-ċittadini u l-kumpaniji ż-żgħar, minħabba kontijiet tal-enerġija aktar baxxi u l-benefiċċji ambjentali tagħha.

Inħaffu l-pass tal-Patt Ekoloġiku Ewropew

Il-Kummissjoni von der Leyen ippreżentat il-Patt Ekoloġiku Ewropew fl-2019, u minn dak iż-żmien baqgħet soda fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, it-tisħiħ tal-effiċjenza fir-riżorsi, it-treġġigħ lura tat-telf tal-bijodiversità u t-tnaqqis tat-tniġġis, filwaqt li ħadd ma jitħalla jibqa' lura. Issa, aktar minn tliet snin fil-vjaġġ tagħna, u minkejja żewġ kriżijiet globali mingħajr preċedent, **ġew proposti l-maġġoranza tal-inizjattivi u l-koleġiżlaturi bidlu f'liġi jew qed jagħmlu progress** dwar ftehimiet f'ħafna minn dawn l-oqsma, b'inizjattivi ewlenin li diġà qed jissawru. Il-Kummissjoni pprovdiet ukoll għarfien espert lill-Istati Membri biex ifasslu u jimplimentaw riformi li jgħinu biex titħaffef it-tranżizzjoni ekoloġika permezz tal-Istrument ta' Appoġġ Tekniku. F'dawn l-aħħar tliet snin, ingħata appoġġ għal madwar 150 riforma ta' tranżizzjoni ekoloġika fl-Istati Membri kollha.

Il-klima u l-enerġija

Sa mill-bidu nett, il-Patt Ekoloġiku Ewropew enfasizza li t-tranżizzjoni trid tkun waħda ġusta u inklużiva, li tpoġġi lin-nies l-ewwel u **li tittrasforma lill-UE f'soċjetà ġusta u prospera.** Qed tingħata attenzjoni partikolari lil dawk ir-reġjuni l-aktar affettwati mit-tranżizzjonijiet klimatiċi u tal-enerġija. Bdiet ukoll l-implimentazzjoni tal-istrument ta' dekarbonizzazzjoni bbażat fuq it-territorju u ddedikat tal-politika ta' koeżjoni, il-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta għar-reġjuni li jeliminaw gradwalment il-fjuwils fossili. Id-EUR 19-il biljun tiegħu f'għotjiet se jappoġġaw l-investiment f'reġjuni dipendenti fuq il-fjuwils fossili u b'intensità qawwija ta' karbonju madwar l-Istati Membri kollha. Flimkien maż-żewġ strumenti l-oħra tal-Mekkaniżmu għal Tranżizzjoni Ġusta, investiment b'valur ta' aktar minn EUR 55 biljun se jgħin lil dawn ir-reġjuni jiffokaw mill-ġdid u jiddiversifikaw l-ekonomiji tagħhom, u se jgħin lill-ħaddiema jiksbu ħiliet li se jagħtuhom aċċess għall-impjiegi l-ġodda li se jinħolqu.

F'Ġunju 2023, **ingħata bidu għall-ewwel proġett tal-Fond għal Tranżizzjoni Ġusta f'Narva, l-Estonja**. Dan jikkonsisti f'impjant għar-raffinar ta' kalamiti ta' materjali tal-art rari għall-vetturi elettriċi – l-ewwel faċilità bħal din barra mill-Asja. Hija wkoll konnessa ma' minjiera ġdida fi Greenland, li jagħmilha l-ewwel katina ta' provvista Ewropea mill-minjiera għar-raffinerija.

Kmieni fil-mandat tagħha, permezz tal-**Liġi Ewropea dwar il-Klima**, il-Kummissjoni wittiet it-triq biex l-UE ssir l-ewwel kontinent newtrali għall-klima qabel l-2050, b'mod li jkun soċjalment ekwu u ekonomikament kompetittiv. Ippreżentajna l-pakkett **"Lesti għall-mira ta' 55 %"**, pakkett ambizzjuż u estensiv ta' proposti leġiżlattivi mfassla biex jallinjaw il-politiki tal-UE dwar il-klima, l-enerġija, l-użu tal-art, it-trasport u t-tassazzjoni mal-objettiv li jitnaqqsu l-emissjonijiet ta' gassijiet serra żero netti b'mill-inqas 55 % sal-2030.

"Lesti għall-mira ta' 55 %" jinkludi **sistema** riveduta tal-**UE għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet**, li hija pedament tal-politiki tal-UE dwar il-klima. Id-dħul mis-sistema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet, għajr dak issuġġerit li jsir riżorsa proprja ġdida għall-baġit tal-UE, jiġi investit mill-ġdid fit-tranżizzjoni tal-enerġija. Biex tinkiseb tranżizzjoni ġusta, il-**Fond Soċjali għall-Klima** se jipprovdi wkoll appoġġ finanzjarju liċ-ċittadini u lin-negozji vulnerabbli. B'baġit sa EUR 86,7 biljun (inkluża kontribuzzjoni tal-UE ta' EUR 65 biljun), il-fond se jappoġġa unitajiet domestiċi vulnerabbli, negozji żgħar u utenti tat-trasport fl-Istati Membri tal-UE bejn l-2026 u l-2032. Dan il-pakkett komprensiv ta' leġiżlazzjoni maqbula jinkludi wkoll regolament rivedut dwar il-kondiviżjoni tal-isforzi u r-regolament dwar l-użu tal-art, it-tibdil fl-użu tal-art u l-forestrija, u leġiżlazzjoni riveduta b'miri miżjuda dwar l-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika. Dan jinkludi wkoll miri għall-introduzzjoni ta' vetturi b'emissjonijiet żero kif ukoll l-infrastruttura tal-iċċarġjar meħtieġa, u regoli ġodda dwar l-użu ta' fjuwils sostenibbli għall-vapuri u l-ajruplani. Il-qafas tal-UE għat-tnaqqis tal-emissjonijiet issa huwa allinjat mal-mira tal-2030 fil-**Liġi Ewropea dwar il-Klima**.

Id-dekarbonizzazzjoni tal-produzzjoni tal-azzar hija essenzjali għat-tranżizzjoni ekoloġika. F'April 2023, l-akbar emittent ta' emissjonijiet ta' CO_2 fl-Awstrija, il-produttur tal-azzar Voestalpine, iddeċieda li jinvesti EUR 1,5 biljun biex jaqleb mill-forn tal-blast li jniġġes ħafna għall-forn b'ark elettriku, bl-appoġġ tal-UE. Bil-bidu ta' produzzjoni sħiħa fl-2027, din se tgħin biex jiġu ffrankati 4 miljun tunnellata ta' emissjonijiet ta' CO_2 fis-sena, li jirrappreżentaw 5 % tal-emissjonijiet annwali tal-Awstrija.

© Getty Images

Fl-istess ħin, il-**Mekkaniżmu ta' Aġġustament tal-Karbonju fil-Fruntieri** tal-UE se jiżgura l-ipprezzar ġust tal-emissjonijiet tal-karbonju assoċjati mal-produzzjoni ta' oġġetti b'intensità qawwija ta' karbonju importati fl-UE, filwaqt li jinċentiva produzzjoni industrijali aktar nadifa f'pajjiżi mhux tal-UE. Għall-ewwel, il-mekkaniżmu se japplika għal prodotti speċifiċi f'xi wħud mis-setturi b'intensità qawwija ta' karbonju: ħadid u azzar, siment, fertilizzanti, aluminju, elettriku u idroġenu. Se jidħol fis-seħħ, billi jibda b'fażi tranżitorja, fl-1 ta' Ottubru 2023, bis-sistema permanenti tapplika mill-2026.

L-adozzjoni tal-**istandards** riveduti tas-**CO_2 għall-karozzi u l-vannijiet, ir-regolament dwar l-infrastruttura tal-fjuwils alternattivi** u r-**regolamenti tal-FuelEU Maritime u Refuel EU aviation,** jirrappreżentaw stadji importanti ewlenin fid-dekarbonizzazzjoni tas-settur tat-trasport tal-UE. L-istabbiliment ta' network kompletament interoperabbli u faċli għall-utent ta' punti tal-irriċarġjar u stazzjonijiet tar-riforniment madwar l-UE, flimkien ma' miri vinkolanti għal fjuwils sostenibbli għas-setturi tal-avjazzjoni u dak marittimu, se jnaqqsu l-emissjonijiet netti ta' gassijiet serra u jistimulaw l-użu ta' vetturi, bastimenti u inġenji tal-ajru b'emissjonijiet żero. Issa huwa essenzjali li jintlaħaq ukoll ftehim malajr dwar l-istandards tas-CO_2 għall-vetturi heavy-duty.

L-għada tad-diskors dwar l-Istat tal-Unjoni, il-President von der Leyen se tkun f'Copenhagen biex issir il-parrina tal-**ewwel bastiment tal-kontejners fid-dinja li jaħdem bil-methanol ekoloġiku**. Dan l-avveniment juri s-setgħa tal-Patt Ekoloġiku Ewropew li jinċentiva lill-industrija għad-dekarbonizzazzjoni u l-innovazzjoni. Jenħtieġ li sal-2030, kwart tal-flotta ta' Maersk tkun qed taħdem bi fjuwils ekoloġiċi, li huwa sinifikanti minħabba li 90 % tal-kummerċ dinji jiġi ttrasportat bil-baħar.

© Getty Images

L-aċċellerar tat-tranżizzjoni tal-enerġija huwa ċentrali għall-politika tagħna dwar l-enerġija, bil-għan li nilħqu l-objettivi tagħna "Lesti għall-mira ta' 55 %". Il-ftehim dwar ir-reviżjoni tad-**direttiva dwar l-enerġija rinnovabbli** jistabbilixxi mira ta' 42,5 % għall-enerġija rinnovabbli madwar l-UE kollha, bl-aspirazzjoni li tilħaq il-45 %.

Jistabbilixxi wkoll miri settorjali biex jiġi żgurat li l-oqsma kollha tal-ekonomija jħaddnu t-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa billi jaqilbu għal sorsi ta' enerġija rinnovabbli meta jkun fattibbli. Madankollu, l-aktar enerġija ekonomika hija dik l-enerġija li ma nużawx. Dan l-aħħar, l-UE laħqet kunsens dwar id-**direttiva dwar l-effiċjenza fl-enerġija**, li tistabbilixxi mira li jinkiseb iffrankar ta' 11,7 % sal-2030. Din il-mira se tgħin l-eliminazzjoni gradwali tal-fjuwils fossili, filwaqt li fl-istess ħin tnaqqas il-kontijiet tal-enerġija għall-konsumaturi.

B'rikonoxximent li l-bini jirrappreżenta 40 % tal-konsum tal-enerġija tal-UE, issa għaddejjin negozjati dwar id-**direttiva dwar ir-rendiment tal-bini fl-użu tal-enerġija**. Il-proposta tal-Kummissjoni tiffoka fuq it-titjib tal-prestazzjoni tal-bini l-inqas effiċjenti.

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew huwa aktar minn leġiżlazzjoni. Fil-**Biennale tal-Arkitettura ta' Venezja ta' din is-sena, bit-tema "Il-Laboratorju tal-Futur"**, l-UE poġġiet enfasi fuq il-Bauhaus Ewropea l-Ġdida, inizjattiva li tgħaqqad il-Patt Ekoloġiku Ewropew mal-ispazji tal-għajxien u l-esperjenzi tagħna.

B'mod ġenerali, se jkunu meħtieġa investimenti addizzjonali ta' aktar minn EUR 620 biljun fis-sena biex jintlaħqu l-objettivi tal-Patt Ekoloġiku u tar-REPowerEU kif ukoll investimenti ta' EUR 92 biljun sal-2030 biex jintlaħqu l-objettivi tal-att dwar l-industrija b'emissjonijiet żero netti. Il-biċċa l-kbira ta' dan l-investiment se jkollu jiġi minn finanzjament privat. Huwa għalhekk li, f'Ġunju 2023, il-Kummissjoni ppreżentat pakkett ġdid ta' miżuri biex tibni fuq u ssaħħaħ il-pedamenti tal-qafas ta' finanzjament sostenibbli tal-UE. Il-Kummissjoni żiedet attivitajiet ġodda mat-**tassonomija tal-UE** u pproponiet regoli ġodda għall-**fornituri tal-klassifikazzjoni ambjentali, soċjali**

u tal-governanza, li se jżidu t-trasparenza fis-suq għall-investiment sostenibbli. Il-pakkett għandu wkoll l-għan li jiżgura li l-qafas tal-finanzi sostenibbli jaqdi lill-kumpaniji li jridu jinvestu fit-tranżizzjoni tagħhom lejn is-sostenibbiltà. F'Lulju 2023, il-Kummissjoni adottat l-**Istandards Ewropej tar-Rapportar dwar is-Sostenibbiltà** li għandhom l-għan li jiżguraw standards ambjentali, soċjali u ta' governanza għoljin u trasparenza, filwaqt li jżommu l-piż tar-rapportar fuq il-kumpaniji maniġġabbli. L-istandards huma mfassla skont il-politiki tal-UE, filwaqt li jibnu fuq inizjattivi ta' standardizzazzjoni internazzjonali u jikkontribwixxu għalihom.

L-industrija u l-innovazzjoni

Biex jinżamm ir-ritmu fit-tellieqa lejn emissjonijiet żero netti, u biex tissaħħaħ il-kompetittività tal-industrija tal-UE, fl-1 ta' Frar 2023 il-Kummissjoni żvelat il-**Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku**. Il-Pjan ifittex li joħloq ambjent li jwassal aktar għat-tisħiħ tal-kapaċità tal-manifattura tal-UE tat-teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti meħtieġa biex jintlaħqu l-objettivi klimatiċi ambizzjużi tal-UE.

Fid-9 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni adottat **qafas temporanju ta' kriżi u ta' tranżizzjoni ġdid** biex trawwem miżuri ta' appoġġ f'setturi li huma kruċjali fit-tranżizzjoni lejn ekonomija b'emissjonijiet żero netti. Flimkien mal-emenda tar-regolament ġenerali ta' eżenzjoni ta' kategorija, dan il-qafas jippermetti lill-Istati Membri jużaw il-flessibbiltà prevista skont ir-regoli dwar l-għajnuna mill-Istat biex jappoġġaw l-ekonomija fil-kuntest tal-gwerra tar-Russja kontra l-Ukrajna, filwaqt li jħaffu l-investiment u l-finanzjament għall-produzzjoni tat-teknoloġija nadifa fl-UE. Sa issa l-Kummissjoni adottat aktar minn 320 deċiżjoni dwar l-appoġġ għall-ekonomija fil-kriżi ġeopolitika attwali, għal stima ta' ammont ta' għajnuna totali approvata ta' aktar minn EUR 740 biljun.

Aktar tard f'Marzu, ġew introdotti t-**tliet proposti fundamentali** għall-ambjent regolatorju artikolati fil-Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku: l-**att dwar il-materja prima kritika**, l-**att dwar l-industrija b'emissjonijiet żero netti** u r-riforma tal-mod kif jitfassal is-**suq tal-elettriku**, li se jiżguraw li l-industrija u l-konsumaturi jgawdu l-benefiċċji tal-kost aktar baxx tat-tranżizzjoni ekoloġika.

Matul iż-żjara tal-President von der Leyen ta' Marzu f'Washington, D.C., hi u l-President tal-Istati Uniti Joe Biden qablu li jsaħħu r-**rabtiet ekonomiċi bejn l-UE u l-Istati Uniti** biex jindirizzaw b'mod kollaborattiv il-kriżi klimatika, jagħtu spinta lis-settur tat-teknoloġija nadifa, u jistabbilixxu ktajjen tal-provvista tat-teknoloġija nadifa siguri, reżiljenti u diversifikati. It-tnejn qablu li l-kooperazzjoni trans-Atlantika msaħħa tista' tiġġenera impjiegi li jħallsu tajjeb u trawwem ċikli ta' innovazzjoni li jnaqqsu l-kostijiet tat-teknoloġija tal-enerġija nadifa globalment, u tgħin biex tiġi avvanzata tranżizzjoni tal-enerġija globali ġusta li ma tħalli lill-ebda komunità tibqa' lura.

L-**att dwar il-materja prima kritika** se jgħinna niżguraw l-aċċess għal materjali sostenibbli, inklużi l-materjali tal-art rari, li huma essenzjali għall-manifattura ta' teknoloġiji ewlenin. Il-materja prima kritika hija kruċjali għal firxa wiesgħa ta' setturi strateġiċi, inkluża l-manifattura tat-teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti bħall-batteriji, l-industrija diġitali u s-setturi ajruspazjali, tas-saħħa u tad-difiża. Minħabba li d-domanda għall-materja prima kritika hija mistennija li tiżdied drastikament, u li l-UE bħalissa hija dipendenti ħafna fuq ċerti pajjiżi mhux tal-UE, b'mod partikolari ċ-Ċina, jeħtieġ li l-UE timmitiga r-riskji għall-ktajjen tal-provvista

sabiex itejjeb ir-reżiljenza ekonomika u ssaħħaħ l-awtonomija strateġika miftuħa. L-UE se tistabbilixxi prijoritajiet ċari, tiffaċilita l-għoti ta' permessi effiċjenti għall-proġetti, tiżgura ktajjen tal-provvista reżiljenti, ittaffi r-riskji, taħdem ma' sħab u tinvesti fir-riċerka, fl-innovazzjoni u fil-ħiliet. Lil hinn minn dan, l-UE wriet l-impenn serju tagħha għas-settur tal-batteriji, billi kabbritu minn kważi l-ebda produzzjoni tal-batteriji fl-2017, għal settur industrijali b'saħħtu bi 30 gigafactories imħabbra u b'kapaċità installata ta' madwar 70 GWh fl-2022.

Dan is-sajf Franza fetħet l-ewwel **fabbrika tal-batteriji tal-karozzi elettriċi** f'Billy-Berclau, fir-reġjun tat-Tramuntana ta' Hauts-de-France, bis-saħħa ta' EUR 850 miljun f'investiment pubbliku. Bħala parti minn proġett importanti ta' interess Ewropew komuni għall-produzzjoni tal-batteriji, dan se jsaħħaħ l-awtonomija strateġika tagħna billi jipproduċi 2,5 miljun batterija fis-sena u joħloq aktar minn 2 000 impjieg dirett ġdid sal-2030.

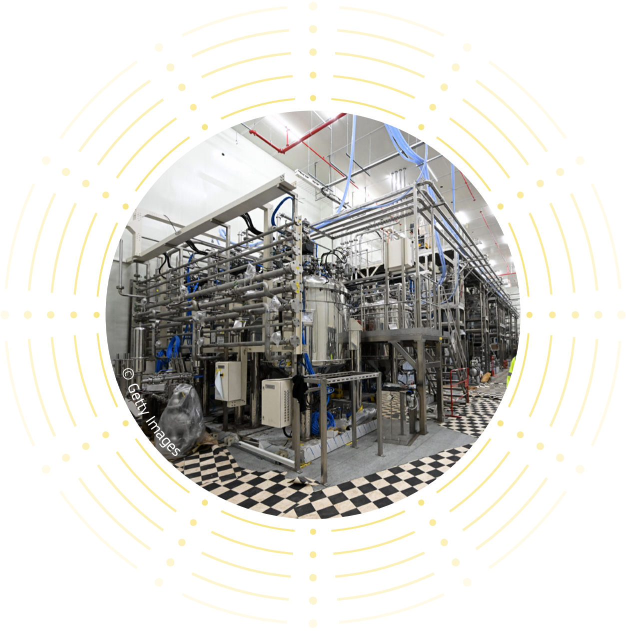

L-**att dwar l-industrija b'emissjonijiet żero netti** għandu l-għan li jespandi l-manifattura domestika tat-teknoloġiji b'emissjonijiet żero netti, isaħħaħ il-kompetittività tal-bażi industrijali b'teknoloġija b'emissjonijiet żero netti u jtejjeb ir-reżiljenza enerġetika tal-UE.

Aħna determinati li jkollna rwol ewlieni fit-tranżizzjoni lejn teknoloġija nadifa u li nwasslu tkabbir ekoloġiku u impjiegi liċ-ċittadini tagħna. L-att jiddeskrivi l-objettivi għall-kapaċità industrijali b'emissjonijiet żero netti u jipprovdi qafas regolatorju xieraq għall-użu rapidu tagħha, filwaqt li jiżgura għoti ta' permessi simplifikati u rapidi filwaqt li jippromwovi varjetà ta' għodod, bħal punti uniċi ta' servizz; proġetti strateġiċi b'emissjonijiet żero netti; kundizzjonijiet ta' appoġġ pubbliku li jiffavorixxu d-diversifikazzjoni u standards ambjentali għoljin; akkademji għall-ħiliet b'emissjonijiet żero netti; u ambjenti ta' esperimentazzjoni regolatorji għal teknoloġiji innovattivi b'emissjonijiet żero netti.

Id-disinn tas-suq tal-elettriku, li qeda tajjeb lill-konsumaturi Ewropej għal snin sħaħ, ma għadux adattat għall-iskop tiegħu. Il-kriżi tal-fjuwils fossili wrietna l-influwenza eċċessiva tal-gass fuq il-prezzijiet tal-elettriku. B'talba tal-Kapijiet ta' Stat jew ta' Gvern tal-UE, il-Kummissjoni adottat **riforma** fit-tul **tad-disinn tas-suq tal-elettriku** biex tagħti spinta lis-sorsi rinnovabbli, tipproteġi aħjar lill-konsumaturi u ssaħħaħ il-kompetittività industrijali. Din ir-riforma se jkollha l-għan li l-kontijiet tal-konsumatur jsiru aktar indipendenti mill-volatilità tas-swieq fuq perjodu qasir ta' żmien, tippromwovi l-investiment fl-enerġija rinnovabbli, ittejjeb id-drittijiet tal-konsumatur u tipproteġi aħjar is-swieq kontra manipulazzjoni potenzjali.

F'Ġunju 2023, il-Kummissjoni pproponiet li tistabbilixxi **Pjattaforma tat-Teknoloġiji Strateġiċi għall-Ewropa** fil-kuntest tar-reviżjoni tal-qafas finanzjarju pluriennali biex tingħata spinta lill-kompetittività fit-tul tal-UE dwar it-teknoloġiji kritiċi, fl-oqsma tat-

teknoloġija diġitali u profonda, tat-teknoloġija nadifa u tal-bijoteknoloġija. Għal varar rapidu u effettiv fil-prattika, din il-pjattaforma tibni fuq u żżid mal-istrumenti eżistenti, inkluż InvestEU, il-Fond għall-Innovazzjoni, il-Kunsill Ewropew tal-Innovazzjoni u l-Fond Ewropew għad-Difiża, filwaqt li tintroduċi wkoll flessibbiltà u inċentivi ġodda għall-finanzjament ta' koeżjoni f'reġjuni inqas żviluppati u fi tranżizzjoni, u l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza. Tintroduċi wkoll is-siġill tas-Sovranità – it-tikketta tal-kwalità tal-UE għall-proġetti ta' sovranità.

In-natura u l-ambjent

In-nirien fis-selvaġġ, l-għargħar u l-maltempati fl-Ewropa matul dawn l-aħħar xhur juru l-importanza li tiġi restawrata n-natura madwar l-Unjoni Ewropea u li l-ambjent naturali tagħna jkun jista' jgħin fil-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima. In-negozjati biex tiġi ffinalizzata l-**Liġi dwar ir-Restawr tan-Natura** jinsabu għaddejjin wara li l-Kunsill u l-Parlament adottaw il-pożizzjonijiet rispettivi tagħhom f'Ġunju u f'Lulju 2023. Din tirrappreżenta pass ewlieni fil-prevenzjoni u l-indirizzar tal-agħar impatti tat-tibdil fil-klima u t-telf tal-bijodiversità, bħan-nixfiet u l-għargħar, u hija konformi mal-ftehim storiku li ntlaħaq f'Diċembru 2022 dwar il-**Qafas Globali tal-Bijodiversità ta' Kunming-Montreal.**

Dawn il-miżuri huma kkomplementati mill-pakkett tal-5 ta' Lulju 2023 dwar l-użu sostenibbli tar-riżorsi naturali, inkluż b'mod partikolari l-proposta dwar il-**monitoraġġ tal-ħamrija, il-proposti dwar tekniki ġenomiċi ġodda, il-materjal riproduttiv tal-pjanti u tal-foresti** u dwar **it-tnaqqis tal-ħela tal-ikel**, li għandhom potenzjal enormi li jikkontribwixxu għal sistemi agroalimentari sostenibbli.

F'wieħed mill-akbar proġetti ambjentali tal-Ewropa, l-**Irlanda qed tirrestawra 33 000 ettaru ta' art b'torbieri mistagħdra**. It-torbieri mistagħdra huma rikki fil-bijodiversità u jistgħu jaħżnu b'mod naturali d-doppju tal-karbonju daqs il-foresti.

Bl-introduzzjoni tal-**Pjan ta' Azzjoni ta' Tniġġis Żero**, il-Kummissjoni stabbiliet viżjoni ambizzjuża għall-2050: li jitnaqqas it-tniġġis tal-arja, tal-ilma u tal-ħamrija għal livelli li ma jibqgħux ta' ħsara għas-saħħa u għall-ambjent. Dan ġie segwit minn proposti ewlenin bħar-Regolament dwar l-Użu Sostenibbli tal-Pestiċidi, ir-Reviżjoni tad-Direttivi dwar il-Kwalità tal-Arja fl-Ambjent, l-introduzzjoni ta' limiti tal-emissjonijiet aktar stretti għall-vetturi bil-mutur (Euro 7), ir-Reviżjoni tad-Direttiva dwar l-Ilma ta' Taħt l-Art u d-Direttiva dwar it-Trattament tal-Ilma Urban Mormi, u r-Reviżjoni tad-Direttiva dwar l-Emissjonijiet Industrijali.

Fionn Ferreira, ta’ 22-il sena minn Cork, l-Irlanda, rebaħ Premju għall-Inventuri Żgħażagħ mill-Uffiċċju Ewropew tal-Privattivi, għall-**metodu innovativ tiegħu għat-tneħħija tal-mikroplastiċi mill-ilma**.

© Uffiċċju Ewropew tal-Privattivi

L-UE kkonkludiet b’suċċess id-diskussjonijiet dwar il-politika agrikola komuni (PAK) 2023-2027, u sa Diċembru 2022 il-Kummissjoni approvat it-28 pjan strateġiku tal-PAK kollha. Il-leġiżlazzjoni li għadha kif ġiet ippromulgata, effettiva mill-1 ta’ Jannar 2023, tikkontribwixxi għall-objettivi tal-**istrateġiji mill-għalqa sal-platt u għall-bijodiversità** billi tappoġġa lill-bdiewa fl-UE biex ikomplu jipproduċu ikel sikur u ta’ kwalità filwaqt li tagħmel progress fit-tranżizzjoni lejn settur agrikolu aktar sostenibbli u reżiljenti. Il-PAK il-ġdida tirfed ukoll il-**viżjoni fit-tul** tal-UE **għaż-żoni rurali** billi tgħin biex jiġu ppreservati l-vitalità u d-diversità tal-komunitajiet rurali. B’mod ġenerali, 32 % tal-finanzjament totali tal-PAK huwa ddedikat għat-twassil ta’ benefiċċji relatati mal-klima, ir-riżorsi naturali, il-bijodiversità u t-trattament xieraq tal-annimali, filwaqt li ssir enfasi akbar fuq il-ġustizzja għall-azjendi agrikoli żgħar tal-familja, il-bdiewa żgħażagħ u l-ħaddiema tal-azjendi agrikoli.

L-azjenda agrikola ta’ João Coimbra fiċ-ċentru tal-Portugall, Quinta da Cholda, twaqqfet fil-bidu tas-Seklu 20, u llum **tuża tekniki ta’ preċiżjoni tal-agrikoltura u tal-bijodiversità biex tipproduċi aktar b’inqas**. Fis-sena 2022, ikkaratterizzata minn nixfiet severi, kien kapaċi jsaqqi l-art skont il-ħtiġijiet eżatti tal-ħamrija mingħajr ma jnaqqas ir-rendimenti tal-għelejjel. Fir-rigward tal-enerġija, l-azjenda agrikola hija awtosuffiċjenti.

© Quinta da Cholda

L-ekonomija ċirkolari

Il-Kummissjoni adottat diversi proposti biex tissodisfa l-impenji tal-pjan ta' azzjoni għal ekonomija ċirkolari, inklużi proposti għal **regolament dwar l-imballaġġ u l-iskart** u **regolament dwar l-ekodisinn għal prodotti sostenibbli**, li jiżguraw li l-prodotti kollha li jiġu fis-suq tal-UE jkunu sostenibbli – li jistgħu jerġgħu jintużaw, jissewwew u riċiklabbli. Perċentwali notevoli ta' 94 % tan-nies li jgħixu fl-UE jsostnu li l-protezzjoni ambjentali hija ta' importanza personali għalihom, filwaqt li 68 % jirrikonoxxu li l-mudell ta' konsum tagħhom għandu impatt negattiv fuq l-ambjent, kemm fl-Ewropa kif ukoll madwar id-dinja. Sabiex jitnaqqas l-impatt negattiv tad-domanda tal-UE għal prodotti bħas-sojja, iż-żejt tal-palm, il-kafè, il-kawkaw, injam ippreparat u l-gomma, il-koleġiżlaturi qablu dwar **liġi** ġdida **tal-UE dwar id-deforestazzjoni**, li daħlet fis-seħħ f'Ġunju 2023. Dħalna fi djalogu mill-qrib mal-pajjiżi sħab dwar l-implimentazzjoni tagħha, kif juri l-ħolqien, f'Ġunju, tat-Task Force Konġunta tal-Kummissjoni Ewropea, l-Indoneżja u l-Malażja biex jiġi implimentat ir-regolament tal-UE dwar id-deforestazzjoni.

F'Marzu 2023, il-Kummissjoni pproponiet kriterji unifikati biex tiġġieled il-greenwashing fis-suq tal-UE. Dawn se **jiżguraw li l-prodotti kkummerċjalizzati bħala "ekoloġiċi" jkunu ġenwinament ekoloġiċi**, filwaqt li jfornu lill-konsumaturi b'informazzjoni ta' kwalità aħjar u jippermettu li n-negozji bi prodotti verament sostenibbli jiġu identifikati u ppremjati faċilment. Il-proposta tiffoka fuq dikjarazzjonijiet espliċiti, bħal "T-shirt magħmul minn fliexken tal-plastik irriċiklati", "kunsinna kkumpensata għas-CO_2", "imballaġġ magħmul minn plastik 30 % riċiklat" jew "protezzjoni kontra x-xemx li ma tagħmilx ħsara lill-baħar".

Il-Kummissjoni adottat ukoll proposta ġdida li tippromwovi t-**tiswija ta' oġġetti.** Il-Kummissjoni għandha l-għan li tissimplifika u tippromwovi t-tiswija ta' oġġetti (bħal vacuum cleaners, tablets u smartphones), li ssaħħaħ is-settur tat-tiswija u tħeġġeġ lill-produtturi u lill-bejjiegħa jiżviluppaw mudelli kummerċjali aktar sostenibbli.

Diplomazija ekoloġika

Fis-**Sebgħa u Għoxrin Konferenza tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima** (COP27), il-Kummissjoni wriet ambizzjoni u flessibbiltà biex żżomm il-mira li tillimita t-tisħin globali għal 1.5 °C. Kien sforz Ewropew b'saħħtu u magħqud li għen biex jiżgura patt miksub b'tant diffikultà biex il-miri tal-Ftehim ta' Pariġi jinżammu ħajjin. Il-medjazzjoni tal-UE għenet ukoll biex tavvanza d-diskussjonijiet dwar arranġamenti ġodda bbilanċjati għal finanzjament, biex tgħin lill-komunitajiet vulnerabbli jiffaċċjaw telf u ħsara kkawżati mit-tibdil fil-klima.

F'Diċembru 2022, fil-Konferenza tan-NU dwar il-Bijodiversità (COP15) f'Montreal, il-Kanada, l-UE ssieħbet ma' 195 pajjiż fil-**Qafas Globali tal-Bijodiversità storiku ta' Kunming-Montreal**. Dan il-qafas fih għanijiet u miri globali li għandhom l-għan li jipproteġu u jirrestawraw in-natura għall-ġenerazzjonijiet attwali u futuri, li jiżguraw l-użu sostenibbli tagħha u jixprunaw l-investiment għal ekonomija globali ekoloġika. Flimkien mal-Ftehim ta' Pariġi dwar il-klima, dan iwitti t-triq lejn dinja newtrali għall-klima, pożittiva għan-natura u reżiljenti sal-2050. L-unità u t-tmexxija tal-UE kienu essenzjali matul in-negozjati ta' erba' snin biex jintlaħaq dan il-ftehim internazzjonali. Il-President von der Leyen kienet diġà ħabbret, bħala parti mill-Global Gateway, li l-Kummissjoni qed **tirdoppja l-finanzjament għall-bijodiversità globali** biex tilħaq total ta' EUR 7 biljun investiti fil-protezzjoni tal-bijodiversità madwar id-dinja.

F'konformità ma' dan il-ftehim storiku, f'Marzu 2023 il-komunità internazzjonali kkonkludiet ukoll negozjati dwar it-**Trattat storiku tal-Ibħra Internazzjonali** għall-ħarsien tal-oċean,

l-indirizzar tad-degradazzjoni ambjentali, il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, u l-prevenzjoni tat-telf tal-bijodiversità. It-Trattat dwar il-Bijodiversità lil hinn mill-Ġuriżdizzjoni Nazzjonali jippermetti li **jiġu stabbiliti żoni tal-baħar protetti fuq skala kbira fl-ibħra internazzjonali.** L-UE u l-Istati Membri li huma parti mill-Koalizzjoni ta' Ambizzjoni Għolja relatata, imnedija mill-President von der Leyen, kellhom rwol ewlieni biex jintlaħaq il-ftehim.

Biex jintegraw aħjar ir-rabta bejn il-klima, il-paċi u s-sigurtà fil-politiki esterni tal-UE, f'Ġunju 2023 il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli ppreżentaw **il-pjan tal-UE biex issir aktar reżiljenti u sigura hekk kif il-kriżi klimatika qiegħda tintensifika**.

Fis-Summit ta' Pariġi għal Patt ta' Finanzjament Globali Ġdid, f'Ġunju 2023, il-**President von der Leyen ipproponiet li l-ipprezzar globali tal-karbonju jintuża biex jiġi ġġenerat il-finanzjament għall-finanzjament għall-klima** li huwa tant meħtieġ għad-dinja li qed tiżviluppa. L-ipprezzar tal-karbonju huwa wieħed mill-aktar għodod effettivi li jista' jintuża għat-tnaqqis tal-emissjonijiet b'mod li jġiegħel lil min iniġġes iħallas għat-tniġġis jew li jiggwida lill-parteċipanti lejn l-innovazzjoni. Mill-2005, meta l-UE bdiet tintroduċi l-ipprezzar tal-karbonju, id-dħul mill-ipprezzar tal-karbonju laħaq il-EUR 142 biljun, u l-emissjonijiet tas-CO_2 naqsu b'35 %. L-UE issa qed testendi s-sistema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet għall-bini u għas-settur tat-trasport bit-triq.

Minbarra s-sistema tal-UE għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet, is-sistemi nazzjonali jew sottonazzjonali diġà qed joperaw jew qed jiġu żviluppati fil-Kanada, fiċ-Ċina, fil-Ġappun, fi New Zealand, fil-Korea t'Isfel, fl-Iżvizzera u fl-Istati Uniti. L-UE qed tikkoopera ma' dawn is-sħab u tgħin lil oħrajn jimplimentaw l-ipprezzar tal-karbonju.

F'Lulju 2023, il-Kummissjoni ppubblikat ir-*rieżami Volontarju* inawgurali tagħha *dwar l-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.* Mill-adozzjoni tal-Aġenda 2030 fl-2015, l-UE għamlet progress moderat jew qawwi fil-maġġoranza tal-għanijiet ta' żvilupp sostenibbli. L-UE qed tippjana li tagħmel passi ulterjuri lejn l-għanijiet billi tħaffef l-implimentazzjoni tal-Patt Ekoloġiku Ewropew u d-Deċennju Diġitali tal-Ewropa.

Nagħmlu d-Deċennju Diġitali tal-Ewropa realtà

L-innovazzjoni diġitali qiegħda ssawwar mill-ġdid l-ekonomija tagħna b'pass mgħaġġel ferm. Din is-sena rajna l-adozzjoni rapida ħafna tal-intelliġenza artifiċjali ġenerattiva (IA), inklużi mudelli lingwistiċi kbar u ġenerazzjoni ta' stampi. Il-miġja tar-**rivoluzzjoni tal-IA ma għadhiex prospett futur, iżda realtà attwali**. Il-potenzjal ta' IA affidabbli huwa vast, li jinkludi kura tas-saħħa u żvilupp ta' mediċina superjuri, trasport aktar sikur u aktar ekoloġiku, industriji aktar effiċjenti, mudelli ta' tbassir tat-tibdil fil-klima u soluzzjonijiet tal-enerġija aktar kosteffettivi u sostenibbli.

L-approċċ tal-Kummissjoni biex tiżgura ambjent regolatorju għall-IA li jiffavorixxi l-innovazzjoni iżda ċċentrat fuq il-bniedem kien urġenti. Saħansitra f'April 2021, il-Kummissjoni kienet diġà ppreżentat l-**Att dwar l-Intelliġenza Artifiċjali** mfassal biex jiġi żgurat li s-sistemi tal-IA użati fl-UE jkunu sikuri, trasparenti, etiċi, imparzjali u fil-kontroll tal-bniedem. Sabiex tiġi żgurata strateġija komprensiva li tkun favorevoli għall-innovazzjoni, il-Kummissjoni pproponiet **approċċ ibbażat fuq ir-riskju**. It-trilogi rigward l-Att dwar l-IA bdew b'suċċess, u nittamaw li jiġu konklużi din is-sena. B'mod parallel, mal-**pjan ikkoordinat dwar l-IA**, l-UE għandha l-għan li żżid gradwalment l-investiment pubbliku u privat fl-IA għal total ta' EUR 20 biljun fis-sena matul dan id-deċennju.

Il-Laboratorju għall-Imaging ta' Preċiżjoni xprunat mill-Apprendiment Awtomatiku li għadu kif infetaħ fi Vjenna, se jtejjeb il-mudelli ta' tbassir għall-kanċer tal-pulmun, fejn **bl-għajnuna tal-intelliġenza artifiċjali, se jiġi żviluppat it-trattament personalizzat tal-kanċer tal-pulmun**.

F'Diċembru 2022, intlaħaq kunsens sinifikanti dwar **id-Dikjarazzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet u l-Prinċipji Diġitali għad-Deċennju Diġitali**. Din id-dikjarazzjoni hija dawl ta' gwida għan-nies, għan-negozji u għal dawk li jfasslu l-politika f'nofs it-tranżizzjoni diġitali tal-UE, filwaqt li tqiegħed liċ-ċittadini tagħna fil-qalba tat-trasformazzjoni u tippromwovi l-innovazzjoni fis-setturi kummerċjali tagħna.

Diċembru 2022 ra wkoll l-adozzjoni tal-**programm ta' politika tad-Deċennju Diġitali**, inizjattiva mmirata biex tiggarantixxi trasformazzjoni diġitali ċċentrata madwar iċ-ċittadin tal-UE, ibbażata fuq il-prinċipji tas-sovranità diġitali Ewropea u l-valuri kondiviżi tagħna. Il-programm stabbilixxa mekkaniżmu ta' monitoraġġ u kooperazzjoni biex jintlaħqu l-objettivi u l-miri komuni tat-trasformazzjoni diġitali tal-Ewropa, kif stabbilit fil-Kumpass Diġitali tal-2030. Huwa permezz ta' dan l-approċċ kooperattiv li l-proġetti multinazzjonali – sforzi ta' skala li l-ebda Stat Membru ma jista' jwettaq waħdu – se jwasslu għall-evoluzzjoni diġitali tagħna.

Hija verità inkontestabbli li mingħajr semikondutturi, jew "ċipep", ma jista' jkun hemm l-ebda tranżizzjoni diġitali jew ekoloġika, u lanqas xi tmexxija teknoloġika tal-UE. Għalhekk, f'Marzu 2023, sar ftehim kruċjali bejn il-Parlament Ewropew u l-Istati Membri dwar l-**att Ewropew dwar iċ-ċipep,** li ġie propost għall-ewwel darba mill-Kummissjoni s-sena ta' qabel. L-ammont globali ta' investiment immexxi mill-politika b'appoġġ għall-att huwa stmat għal aktar minn EUR 43 biljun. Dan l-investiment se jsaħħaħ l-attivitajiet tal-manifattura li huma l-ewwel tat-tip tagħhom fl-UE, jistimula l-ekosistema Ewropea tad-disinn u jipprovdi appoġġ għal espansjoni u innovazzjoni tul il-katina tal-valur tas-semikondutturi kollha.

B'mod parallel, f'Ottubru 2022 u f'April 2023, skont ir-regoli tal-UE dwar l-għajnuna mill-Istat, il-Kummissjoni approvat għajnuna Franċiża u Taljana biex tappoġġa investiment ta' aktar minn EUR 8 biljun f'faċilitajiet tal-produzzjoni tal-massa tas-semikondutturi li huma l-ewwel tat-tip tagħhom fl-UE.

Ir-reġjun tas-Sassonja, fil-Ġermanja tal-Lvant, kiseb suċċess fit-tranżizzjoni biex isir wieħed miċ-**ċentri tat-teknoloġija preeminenti fl-Ewropa**, b'enfasi speċjali fuq l-elettronika. Il-finanzjament tal-UE kellu rwol ewlieni u għen biex jattira investimenti addizzjonali. L-aktar proġett prominenti huwa investiment ta' EUR 5 biljun minn Infineon f'impjant ġdid għall-produzzjoni taċ-ċipep, li għandu toħloq madwar 1 000 impjieg ġdid bi kwalifiki għoljin. Infineon qed jistenna EUR 1 biljun f'finanzjament pubbliku, mogħti skont l-att tal-UE dwar iċ-ċipep.

Il-Kummissjoni għandha strumenti oħra fis-sett ta' għodod tagħha ta' għajnuna mill-Istat biex tappoġġa l-industrija tal-mikroelettronika, bħal **proġetti importanti ta' interess Ewropew komuni**. F'Ġunju 2023, il-Kummissjoni approvat it-tali proġett biex tappoġġa r-riċerka, l-innovazzjoni u l-ewwel użu industrijali tal-mikroelettronika u tat-teknoloġiji tal-komunikazzjoni tul il-katina tal-valur. It-EUR 8,1 biljun f'finanzjament pubbliku pprovduti mill-Istati Membri huma mistennija li jwasslu għar-rilaxx ta' EUR 13,7-il biljun addizzjonali f'investiment privat.

Id-*data*, li tixpruna l-ekonomija diġitali tal-Ewropa, għandha tkun f'idejn l-Ewropej. L-**istrateġija Ewropea għad-*data*** għandha l-għan li tpoġġi lill-UE fuq quddiem nett ta' soċjetà mmexxija mid-data. Il-ħolqien ta' suq uniku għad-*data* se jippermetti ċ-ċirkolazzjoni libera tagħha fl-UE u bejn l-industriji, għall-benefiċċju tan-negozji, ir-riċerkaturi u l-amministrazzjonijiet pubbliċi.

F'Ġunju 2023, sar ftehim dwar l-**att dwar id-*data***, leġiżlazzjoni ewlenija li għandha l-għan li tagħmel volum akbar ta' *data* aċċessibbli u li tistabbilixxi regoli dwar l-użu u l-aċċess tad-*data* fis-setturi ekonomiċi kollha fl-UE. Ir-regolamenti l-ġodda huma pproġettati li sal-2028, jikkontribwixxu EUR 270 biljun addizzjonali lill-PDG tal-Istati Membri tal-UE billi jindirizzaw l-isfidi legali, ekonomiċi u tekniċi li bħalissa jwasslu għal nuqqas ta' utilizzazzjoni tad-*data*. Permezz tal-att, il-konsumaturi u n-negozji li jipproduċu *data* bl-użu ta' prodotti u servizzi, se jibbenefikaw minn servizzi tas-suq ta' wara l-bejgħ aktar affordabbli, opportunitajiet ġodda biex jużaw servizzi li jiddependu fuq l-aċċess għad-*data*, u aċċess aħjar għad-*data* miġbura jew iġġenerata minn apparat.

L-**Att dwar is-Servizzi Diġitali,** fis-seħħ sa minn Novembru 2022, jistabbilixxi sett estensiv ġdid ta' obbligi għall-pjattaformi online kollha biex itaffu l-ħsara u jipproteġu d-drittijiet tal-utenti fil-qasam diġitali. Fil-25 ta' April 2023, il-Kummissjoni identifikat 17-il pjattaforma online

kbar ħafna u żewġ magni tat-tiftix online kbar ħafna. Wara d-deżinjazzjoni tagħhom, dawn is-servizzi, sa mill-aħħar ta' Awwissu 2023, huma obbligati jikkonformaw mas-sett sħiħ ta' obbligi ġodda mfassla biex jawtonomizzaw u jipproteġu lill-utenti online, inklużi l-minorenni. Dan jinkludi r-rekwiżit għas-servizzi deżinjati biex jevalwaw u jimmitigaw ir-riskji sistemiċi tagħhom u joffru għodod robusti ta' moderazzjoni tal-kontenut.

Biex tinforza l-att, il-Kummissjoni qed issaħħaħ ukoll l-għarfien espert tagħha b'għarfien multidixxiplinari intern u estern. Iċ-**Ċentru Ewropew għat-Trasparenza Algoritmika**, ospitat miċ-Ċentru Konġunt ta' Riċerka tal-Kummissjoni, tnieda fis-17 ta' April 2023.

L-**Att dwar is-Swieq Diġitali**, fis-seħħ ukoll minn Novembru 2022, huwa mfassal biex itejjeb il-korrettezza u l-kontestabbiltà fis-swieq diġitali, filwaqt li jistabbilixxi kriterji oġġettivi definiti b'mod ċar biex jiġu identifikati l-"gwardjani". Fis-6 ta' Settembru 2023, il-Kummissjoni ħatret sitt "gwardjani", li issa se jkollhom sitt xhur biex jiżguraw konformità sħiħa mal-obbligi tal-Att dwar is-Swieq Diġitali għal kull wieħed mis-servizzi ewlenin ddeżinjati ta' pjattaforma.

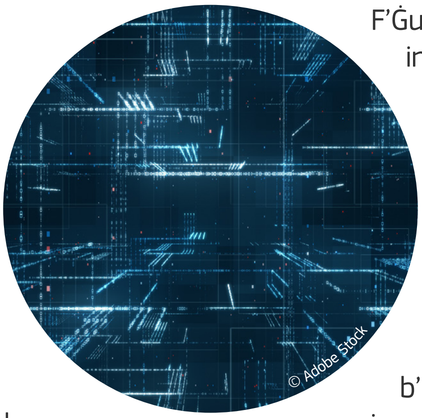

F'Lulju 2023, il-Kummissjoni adottat strateġija ġdida dwar il-**Web 4.0 u d-dinjiet virtwali** biex tiddeterieġi t-tranżizzjoni teknoloġika li jmiss u tiżgura ambjent diġitali miftuħ, sikur, affidabbli, ġust u inklużiv għaċ-ċittadini, in-negozji u l-amministrazzjonijiet pubbliċi tal-UE.

Illum, madwar 60 % biss tal-popolazzjoni tal-UE f'14-il Stat Membru għandhom il-kapaċità li jużaw l-ID elettronika nazzjonali tagħhom bejn il-fruntieri. L-**identità diġitali Ewropea**, miftiehma f'Ġunju 2023, se tkun disponibbli għaċ-ċittadini, ir-residenti u n-negozji tal-UE li jixtiequ jidentifikaw lilhom infushom jew jivverifikaw ċerta informazzjoni personali. Iċ-ċittadin u r-residenti tal-UE se jkunu intitolati għal portafoll elettroniku personali, u dan huwa applikabbli kemm għas-servizzi pubbliċi u privati online kif ukoll għal dawk offline fl-UE kollha.

Dan huwa akkumpanjat minn investiment fl-infrastruttura u fil-ħiliet bil-għan li **jitnaqqas id-distakk diġitali** u li jiġi żgurat li ħadd fl-UE ma jitħalla jibqa' lura fit-trasformazzjoni diġitali tas-soċjetajiet u tal-ekonomiji tagħna. Madwar 26 % tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza huwa maħsub għal miżuri li jikkontribwixxu għall-objettivi diġitali. Dan jiżdied b'EUR 36,6 biljun fil-politika ta' koeżjoni waqt il-perjodu 2021–2027, apparti s-EUR 16-il biljun investiti bejn l-2014 u l-2020, il-Faċilità Nikkollegaw l-Ewropa u l-programm Ewropa Diġitali.

F'Ġunju 2023, il-Kummissjoni introduċiet proposta biex twitti t-triq għal **euro diġitali potenzjali biex jikkumplimenta l-flus kontanti**. Biż-żieda fil-pagamenti elettroniċi u diġitali fl-UE, l-euro diġitali jista' joffri forma ta' flus pubbliċi li tkun aċċettata b'mod wiesa', ekonomiku, sigur u reżiljenti. B'mod parallel, il-Kummissjoni ppreżentat proposta leġiżlattiva bil-għan li tiżgura li l-flus kontanti tal-euro jibqgħu metodu ta' pagament aċċettat b'mod wiesa' u aċċessibbli fiż-Żona tal-Euro kollha.

Flimkien ma' dan, il-Kummissjoni ppreżentat żewġ proposti biex tiddiġitalizza l-pagamenti u s-settur finanzjarju aktar wiesa', filwaqt li tipprijoritizza l-interessi, il-kompetizzjoni, is-sikurezza u l-fiduċja tal-konsumaturi. L-ewwel proposta tfittex li tirrevedi d-direttiva dwar is-servizzi ta' pagament, filwaqt li ssaħħaħ il-prevenzjoni tal-frodi, id-drittijiet tal-konsumatur, u s-sistemi bankarji miftuħa.

It-tieni hija proposta leġiżlattiva għal qafas li jirregola l-aċċess ta' terzi persuni għad-*data* finanzjarja tal-klijenti f'diversi servizzi finanzjarji.

Dawn l-inizjattivi jsegwu proposta minn Ottubru 2022, bil-għan li l-pagamenti istantanji bl-euro jsiru disponibbli għaċ-ċittadini u n-negozji kollha fl-UE u fiż-Żona Ekonomika Ewropea. L-għan huwa li jiġu pprovduti **trasferimenti tal-euro affordabbli u siguri fi kwalunkwe jum f'10 sekondi**, filwaqt li jissaħħu l-konvenjenza u l-effiċjenza fis-settur finanzjarju.

Fis-sena 2023 il-**Kroazja ssieħbet ukoll fiż-Żona tal-Euro**. Għoxrin Stat Membru tal-UE u 347 miljun ċittadin tal-UE issa jikkondividu l-munita komuni tal-UE.

Insaħħu s-suq uniku u soċjali tagħna

Din is-sena ċċelebrajna t-**30 anniversarju tas-suq uniku** – is-sies tal-kompetittività dejjiema tal-UE. Bħala l-akbar suq fid-dinja, li jinkludi 440 miljun ċittadin u 23 miljun negozju, u li jammonta għal 15 % tal-PDG globali, huwa stmat li żied il-PDG tal-UE b'9 % sa mill-ħolqien tiegħu tliet deċennji ilu. Bl-għajnuna tas-suq uniku, l-Istati Membri jistgħu jsibu soluzzjonijiet komuni għall-isfidi, bħal pereżempju l-gwerra fl-Ukrajna, il-kriżi tal-enerġija u l-kriżi tal-għoli tal-ħajja. Dan jagħti lill-konsumaturi aktar għażla, bi standards ogħla u prezzijiet aktar baxxi, u jagħti lill-intraprendituri l-opportunità li jsiru kompetittivi globalment.

Fis-16 ta' Marzu 2023, fl-anniversarju tas-suq uniku, il-Kummissjoni ddeskriviet l-approċċ tagħha għall-**kompetittività fit-tul**. Hija tirrikonoxxi l-potenzjal tas-suq uniku li jagħti spinta lill-produttività u tiddeskrivi kif l-UE tista' tibni fuq il-punti b'saħħithom tagħha u twettaq aktar milli sempliċiment tnaqqas id-distakk bejn it-tkabbir u l-innovazzjoni. Qafas tal-UE li jħares 'il quddiem, definit sew u kkoordinat se jrawwem negozji b'saħħithom, kapaċi jikkompetu fis-suq globali, b'impjiegi attraenti u li jistabbilixxi standards globali.

L-ekonomija tal-UE tkompli turi reżiljenza notevoli waqt ix-xokkijiet ekonomiċi suċċessivi ta' dawn l-aħħar snin. Fl-2022, **l-irkupru tat-tkabbir impressjona bi 3,4 %**. L-espansjoni kienet appoġġata minn suq tax-xogħol robust, **bir-rati tal-qgħad jilħqu livelli baxxi rekord u bl-impjiegi jiżdiedu**. Dan ir-riżultat huwa dovut ħafna għall-azzjoni deċiżiva meħuda mill-UE u l-Istati Membri tagħha.

© Adobe Stock

Madankollu, il-prestazzjoni b'saħħitha ttardjat ukoll it-tnaqqis fir-ritmu tal-inflazzjoni. L-inflazzjoni għolja, u r-rispons konsegwenti tal-politika monetarja taż-żidiet fir-rati tal-imgħax, ikkontribwew għat-tnaqqis sinifikanti fir-ritmu tat-tkabbir li għaddej bħalissa.

Madankollu, it-tkabbir ekonomiku modest ħafna rreġistrat fl-ewwel nofs tal-2023 neħħa l-biżgħat preċedenti ta' reċessjoni fix-xitwa. Għall-ġejjieni, filwaqt li nkomplu nittrattaw ma' grad kbir ta' inċertezza, speċjalment fir-rigward tal-invażjoni Russa tal-Ukrajna li għaddejja bħalissa, xorta mistenni li t-tkabbir ikompli. Fl-istess ħin, l-inflazzjoni hija mistennija li tħoll il-ħakma tagħha fuq il-kapaċità tal-akkwist tal-unitajiet domestiċi, u s-suq tax-xogħol huwa mistenni li jibqa' robust.

Ir-reżiljenza ekonomika u l-kompetittività tal-UE huma minħabba l-mudell ekonomiku uniku tagħha. Għal tliet deċennji, fassalna suq uniku b'saħħtu, b'dimensjoni soċjali b'saħħitha. Din hija wkoll ir-raġuni l-għaliex, fl-2020, stabbilixxejna l-istrument SURE (Support to Mitigate Unemployment Risks in an Emergency (Appoġġ biex jittaffew ir-Riskji ta' Qgħad f'Emerġenza)) biex nipproteġu l-impjiegi u l-introjtu mhedda mill-pandemija tal-COVID-19. Ir-**rapport finali dwar l-implimentazzjoni u l-impatt ta' SURE** wera li, matul dik is-sena, l-istrument appoġġa aktar minn 2,5 miljun negozju u għen lil madwar 31,5 miljun persuna jżommu l-impjiegi tagħhom. Sal-2022, kien hemm l-eliminazzjoni gradwali ċara tal-miżuri ta' appoġġ nazzjonali, b'appoġġ kontinwu permezz ta' SURE lil 40 000 ditta u 350 000 persuna.

B'mod ġenerali, bejn l-2020 u l-2022, **SURE kien kruċjali biex jiffaċilita l-irkupru ekonomiku rapidu mill-pandemija**, bi EUR 98,4 biljun żborżati f'19-il Stat Membru. Kważi nofs in-nefqa totali ġiet allokata għal skemi ta' xogħol b'terminu medju, u kważi terz għal miżuri simili għal dawk li jaħdmu għal rashom. L-iskemi ta' sussidju tal-pagi u miżuri simili oħra ammontaw għal 12 %, filwaqt li l-5 % li jifdal intefqu fuq miżuri relatati mas-saħħa, li kienu jinkludu miżuri preventivi kontra l-COVID-19, kostijiet lavorattivi addizzjonali għar-reklutaġġ u l-appoġġ tal-ħaddiema tal-kura tas-saħħa, u x-xiri ta' tagħmir tal-kura tas-saħħa u medikazzjoni, inklużi l-vaċċini.

Minkejja x-xokkijiet bla preċedent tal-pandemija u tal-gwerra, il-Kummissjoni kompliet tiżgura l-funzjonament xieraq tas-suq uniku. Ir-**Regolament dwar is-Sussidji Barranin**, fis-seħħ minn Jannar 2023, għandu l-għan li jindirizza d-distorsjonijiet fis-suq uniku kkawżati minn sussidji barranin. Dawn ir-regoli l-ġodda se jippermettu lill-UE tibqa' miftuħa għall-kummerċ u l-investiment, filwaqt li jiżguraw kundizzjonijiet ekwivalenti għall-kumpaniji kollha li joperaw fl-UE. Ir-Regolament beda japplika fit-12 ta' Lulju. Mit-12 ta' Ottubru, il-kumpaniji se jkollhom jinnotifikaw lill-Kummissjoni dwar il-konċentrazzjonijiet u l-parteċipazzjoni fi proċeduri ta' akkwist pubbliku li jinvolvu kontribuzzjonijiet finanzjarji mogħtija minn pajjiżi mhux tal-UE lil kumpaniji involuti f'attività ekonomika fl-UE u li jilħqu l-limiti rilevanti ta' notifika.

Ir-riforma tal-unjoni doganali tal-UE, li pproponejna f'Mejju 2023, se tissostitwixxi d-dikjarazzjonijiet doganali tradizzjonali b'approċċ intelliġenti u msejjes fuq id-*data* għas-superviżjoni tal-importazzjonijiet. Din il-proposta tirrappreżenta **l-aktar riforma komprensiva u ambizzjuża tal-unjoni doganali sa mit-twaqqif tagħha fl-1968**. Fid-dawl ta' żidiet qawwija fil-volumi tal-kummerċ, iż-żieda fl-e-Kummerċ u ż-żieda rapida fl-għadd ta' standards tal-UE li l-kontrolli doganali jridu jirrispettaw, is-sistema l-ġdida, megħjuna minn awtorità doganali ġdida tal-UE, se tnaqqas il-proċeduri doganali kkumplikati attwali u tagħmel is-suq uniku aktar kompetittiv, aktar sikur u aktar adattat għall-futur.

Fit-8 ta' Diċembru 2022, il-Kummissjoni pproponiet sensiela ta' miżuri biex **timmodernizza s-sistema tat-Taxxa fuq il-Valur Miżjud tal-UE u tagħmilha aktar effikaċi għan-negozji** u aktar reżiljenti għall-frodi billi tadotta u tippromwovi d-diġitalizzazzjoni. Il-miżuri ewlenin proposti se jgħinu lill-Istati Membri jiġbru sa EUR 18-il biljun aktar fi dħul mit-taxxa fuq il-valur miżjud kull sena, filwaqt li jgħinu

lin-negozji - inklużi l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju – jikbru. Fl-istess xahar, il-Kummissjoni adottat proposta rigward **regoli ġodda dwar it-trasparenza tat-taxxa** li jirrikjedu li l-fornituri tal-kriptoassi bbażati fl-UE jirrapportaw it-tranżazzjonijiet kollha tal-klijenti li jgħixu fl-Unjoni. Dan se jtejjeb il-kapaċità tal-Istati Membri li jidentifikaw u jiġġieldu l-frodi tat-taxxa, l-evażjoni tat-taxxa u l-evitar tat-taxxa, billi ħafna drabi kien hemm nuqqas ta' trasparenza f'dan il-qasam. Il-ministri tal-finanzi tal-UE laħqu ftehim politiku dwar din il-proposta f'Mejju 2023.

In-negozji Ewropej jibbenefikaw mhux biss minn suq integrat, forza tax-xogħol b'ħiliet għolja u tnaqqis fil-burokrazija, iżda wkoll minn qafas rikk ta' innovazzjoni. L-industriji intensivi fil-proprjetà intellettwali jammontaw għal kważi nofs il-PDG kollu u aktar minn 90 % tal-esportazzjonijiet kollha tal-UE. B'dan il-ħsieb, il-Kummissjoni pproponiet **regoli ġodda dwar il-privattivi** fis-27 ta' April 2023. Ir-regolamenti proposti dwar il-privattivi standard essenzjali, il-liċenzjar obbligatorju tal-privattivi f'sitwazzjonijiet ta' kriżi, u r-reviżjoni tal-leġiżlazzjoni dwar iċ-ċertifikati ta' protezzjoni supplimentari se joħolqu qafas tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali aktar trasparenti, effettiv u li jiflaħ għall-pressjonijiet li għad iġib miegħu l-futur. Dawn għandhom l-għan li jagħmlu s-sistema tal-privattivi aktar effettiva billi jeliminaw aktar il-frammentazzjoni tas-suq uniku, inaqqsu l-burokrazija, u jtejbu l-effiċjenza. Dan se jagħti s-setgħa lill-operaturi ekonomiċi u lill-awtoritajiet kompetenti biex jipproteġu aħjar l-innovazzjoni filwaqt li jiżguraw aċċess ġust, inkluż matul sitwazzjonijiet ta' emerġenza.

Barra minn hekk, is-suq uniku huwa megħjun minn settur bankarju reżiljenti, imsaħħaħ minn qafas robust għall-ġestjoni tal-kriżijiet. Fit-18 ta' April 2023, il-Kummissjoni adottat proposta biex taġġusta u tkompli **ssaħħaħ il-qafas eżistenti tal-UE dwar il-ġestjoni tal-kriżijiet bankarji u l-assigurazzjoni ta' depożitu**, b'enfasi fuq il-banek ta' daqs medju u dawk iżgħar. Il-proposta hija bbażata fuq it-tagħlimiet miksuba mill-ewwel snin ta' applikazzjoni tal-qafas, filwaqt li tagħti lill-awtoritajiet ta' riżoluzzjoni għodod aktar effettivi biex jiżguraw li, meta sseħħ kriżi u meta l-istabbiltà finanzjarja tkun f'riskju, id-depożitanti – bħal pereżempju individwi, negozji u entitajiet pubbliċi – ikunu jistgħu jkomplu jaċċessaw il-kontijiet tal-bank tagħhom. B'mod partikolari għandha l-għan li tiffaċilita l-użu ta' fondi ta' riżoluzzjoni u ta' garanzija tad-depożiti ffinanzjati mill-industrija bankarja biex l-awtoritajiet ikunu jistgħu jipproteġu aħjar lid-depożitanti waqt il-kriżijiet bankarji, pereżempju permezz ta' trasferimenti minn bank f'diffikultà għal wieħed b'saħħtu.

Barra minn hekk, l-UE qed tagħti spinta lir-reżiljenza tal-banek li joperaw ġewwa l-fruntieri tagħha u qed issaħħaħ is-superviżjoni u l-ġestjoni tar-riskju tagħhom billi **tiffinalizza l-implimentazzjoni tar-riformi regolatorji miftiehma globalment magħrufin bħala Basel III**. Ir-regoli bankarji l-ġodda se jiżguraw li l-banek tal-UE jsiru aktar reżiljenti għal xokkijiet ekonomiċi futuri potenzjali, filwaqt li jikkontribwixxu għat-tranżizzjoni lejn in-newtralità klimatika.

Naħsdu l-opportunitajiet tal-ekonomija soċjali tas-suq tagħna: enfasi fuq id-djalogu soċjali u l-ħiliet

L-ekonomija soċjali tas-suq uniku tagħna tagħti prijorità kemm lill-opportunitajiet kummerċjali kif ukoll lill-benesseri tas-soċjetà, u tqiegħed lin-nies u l-benesseri tagħhom fil-qalba tal-Ewropa Soċjali tagħna. F'kuntest ta' inflazzjoni akbar u żieda fl-għoli tal-ħajja fis-sena li għaddiet, il-politiki fil-livelli kollha huma kruċjali biex jittaffa t-telf fil-kapaċità tal-akkwist, kif enfasizzat fiċ-ċiklu tas-Semestru Ewropew tal-2023.

Il-ħiliet iwasslu għal opportunitajiet

Il-mira tal-UE ta' 60 % tal-adulti
li jieħdu taħriġ ta' kull sena

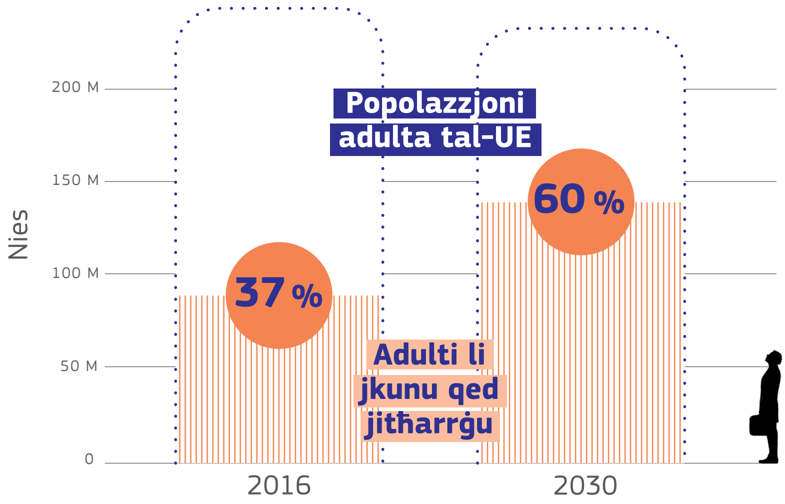

Għal dan il-għan, qed inkomplu nimplimentaw **il-Pjan ta' Azzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali**. L-Istati Membri approvaw il-miri soċjali għall-2030 tal-UE biex ikunu impjegati mill-inqas 78 % tal-persuni bejn l-20 u l-64 sena, filwaqt li jiżguraw il-parteċipazzjoni ta' mill-inqas 60 % tal-adulti kollha f'taħriġ annwali u tnaqqis fl-għadd ta' persuni f'riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali b'mill-inqas 15-il miljun ruħ (apparagun tal-2019).

Irridu niżguraw li n-nies kollha li jaħdmu fl-UE jkunu jistgħu jgħixu ħajja dinjituża. Il-Ftehim storiku dwar id-Direttiva dwar **paga minima adegwata** se jiġi traspost fil-liġi nazzjonali sa Novembru 2024. Bil-ħolqien ta' proċedura għal pagi minimi statutorji adegwati u biex l-Istati Membri jippromwovu n-negozjar kollettiv dwar l-iffissar tal-pagi, id-Direttiva se tgħin liċ-ċittadini fl-UE kollha li jaħdmu joħorġu mill-faqar.

L-ekonomija soċjali tas-suq tal-Ewropa tistagħna bid-djalogu bejn it-trade unions, min iħaddem u l-gvernijiet, fejn in-negozjar kollettiv huwa karatteristika ewlenija. Aħna fermament nemmnu fis-setgħa tad-djalogu soċjali bħala għodda biex niżviluppaw soluzzjonijiet konġunti għall-isfidi li qed niffaċċjaw fid-dinja tax-xogħol tal-lum li dejjem qed tevolvi. Wara l-Komunikazzjoni tagħna ta' Jannar 2023, l-Istat Membri adottaw **rakkomandazzjoni tal-Kunsill b'miżuri konkreti biex ikunu involuti aktar is-sħab soċjali fil-livelli nazzjonali u tal-UE**. Dan ifisser li dawn jiġu kkonsultati meta jitfasslu u jiġu implimentati l-politiki ekonomiċi, tal-impjiegi u soċjali; jiġi promoss in-negozjar kollettiv; u tkun iffaċilitata żieda fil-kapaċitajiet tagħhom.

F'Settembru 2022 il-Kummissjoni adottat linji gwida biex tipprovdi ċertezza legali lil persuni li jaħdmu għal rashom waħidhom, b'mod partikolari dawk li jaħdmu fl-ekonomija diġitali u permezz ta' pjattaformi tax-xogħol diġitali billi tiċċara sitwazzjonijiet li fihom il-liġi tal-kompetizzjoni ma tostakolax l-isforzi tagħhom biex jinnegozjaw b'mod kollettiv għal ftehim aħjar. Sadanittant, il-koleġiżlaturi daħlu f'negozjati finali dwar id-direttiva proposta mill-Kummissjoni rigward **it-titjib tal-kundizzjonijiet tax-xogħol fil-ħidma**

ta' fuq il-pjattaformi. Il-proposta għandha l-għan li tiżgura li l-persuni li jaħdmu permezz ta' pjattaformi tax-xogħol diġitali jingħataw l-istatus ta' impjieg legali li jikkorrispondi għall-arranġamenti tax-xogħol reali tagħhom u jkunu jistgħu jgawdu d-drittijiet tax-xogħol u l-benefiċċji soċjali li huma intitolati għalihom. Bl-enfasi tagħha fuq il-pjattaformi tax-xogħol diġitali, hija tindirizza wkoll il-kwistjoni kumplessa tal-ġestjoni algoritmika fuq il-pjattaformi biex tiżgura li jkun hemm sorveljanza mill-bniedem kif ukoll trasparenza.

Il-pjan Awstrijak għall-Irkupru u r-Reżiljenza jgħin **fil-bini tar-reżiljenza soċjali billi jħallas il-kuntratti ta' 275 infermier tal-komunità.** Il-programm investa wkoll fi flotta ta' 94 karozza elettrika u 37 rota elettrika, b'tali mod li l-infermiera jkunu jistgħu jipprovdu kura ta' kwalità għall-biċċa l-kbira tal-anzjani fil-bżonn f'żoni remoti wkoll.

Biex it-tranżizzjonijiet ekoloġiċi, diġitali u demografiċi jkunu suċċess, jeħtieġ li l-UE tinvesti ħafna fit-tagħlim tul il-ħajja, biex tadatta l-ħiliet tan-nies għas-suq tax-xogħol li dejjem qed jinbidel. L-objettiv tagħna tul din is-**Sena Ewropea tal-Ħiliet** huwa li kulħadd — il-gvernijiet, il-kumpaniji u l-individwi — jagħrfu kemm huwa importanti t-taħriġ, u biex isiru attivi. Bħala parti mill-baġit għall-2021-2027, **madwar EUR 65 biljun f'fondi tal-UE** huma disponibbli għall-Istati Membri biex jinvestuhom fi programmi tal-ħiliet, l-aktar permezz tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u l-Fond Soċjali Ewropew Plus. F'April 2023, il-Kummissjoni adottat żewġ proposti ġodda għal rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill dwar il-**ħiliet diġitali u l-edukazzjoni u t-taħriġ diġitali**.

Għandhom l-għan li jappoġġaw lill-Istati Membri u lis-settur tal-edukazzjoni u t-taħriġ fl-għoti ta' edukazzjoni u taħriġ diġitali ta' kwalità għolja, inklużivi u aċċessibbli biex jiġu żviluppati l-ħiliet diġitali tal-persuni li jgħixu fl-UE.

Fl-2023, il-Kummissjoni żiedet il-baġit ta' **Erasmus+** għal total ġdid ta' EUR 4,43 biljun, l-ogħla pakkett finanzjarju annwali li qatt intlaħaq, li jipprovdi kontribuzzjoni siewja għas-Sena Ewropea tal-Ħiliet. Fost ħafna proġetti oħra, Erasmus+ issa jappoġġa 50 alleanza tal-Universitajiet Ewropej li jinvolvu aktar minn 430 istituzzjoni tal-edukazzjoni għolja fl-Unjoni Ewropea u lil hinn minnha, inkluż fl-Ukrajna.

Minbarra l-inizjattivi usa' tagħha biex tħeġġeġ l-iżvilupp tal-ħiliet b'mod ġenerali, il-Kummissjoni stabbiliet ukoll inizjattivi settorjali speċifiċi biex tqis ir-realtajiet tal-ekosistemi industrijali differenti. Pereżempju, il-**Patt għall-Ħiliet** ilaqqa' flimkien organizzazzjonijiet pubbliċi u privati biex jidentifikaw liema diskrepanzi fil-ħiliet jeżistu f'kull settur, jantiċipaw liema ħiliet se jkunu meħtieġa fil-futur u jieħdu impenji biex jipprovdu opportunitajiet ta' taħriġ għat-tiġdid u t-titjib tal-ħiliet tal-persuni fl-età tax-xogħol. Sal-lum, 1 500 organizzazzjoni fl-Istati Membri

kollha ngħaqdu fil-Patt għall-Ħiliet bħala membri mit-tnedija tiegħu fl-2020 'l hawn, individwalment jew bħala parti minn sħubijiet dwar il-ħiliet, f'14-il settur industrijali u fl-Istati Membri kollha tal-UE u fil-pajjiżi kandidati. Il-membri jinkludu kull tip ta' organizzazzjoni tas-settur pubbliku u privat, inklużi l-awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali; kumpaniji; sħab soċjali; organizzazzjonijiet transindustrijali u settorjali; kmamar tal-kummerċ; fornituri tal-edukazzjoni u t-taħriġ; u s-servizzi tal-impjiegi. Sa issa **2 miljun persuna bbenefikaw minn attivitajiet ta' tiġdid u ta' titjib tal-ħiliet** skont il-patt. Madwar 15 500 programm ta' taħriġ ġew aġġornati jew żviluppati, u l-membri tal-patt investew EUR 160 miljun f'inizjattivi tal-ħiliet.

Bħala parti mis-Sena Ewropea tal-Ħiliet, f'Lulju l-Kummissjoni nediet ukoll il-konsultazzjoni tal-ewwel stadju tas-sħab soċjali Ewropej dwar it-tisħiħ tal-Qafas ta' **Kwalità tal-UE għat-Traineeships**. Il-qafas għandu l-għan li jgħin liż-żgħażagħ jagħmlu t-tranżizzjoni mill-edukazzjoni u l-qgħad mill-edukazzjoni u l-qgħad għall-impjieg permezz ta' traineeships ta' kwalità. Skont stħarriġ reċenti tal-Ewrobarometru, 76 % taż-żgħażagħ Ewropej tgħallmu affarijiet li huma utli professjonalment waqt it-traineeship tagħhom, u 68 % sabu impjieg wara li lestew it-traineeship. Din l-inizjattiva se tkompli tmexxi 'l quddiem l-azzjonijiet tal-UE biex tiġġieled il-qgħad fost iż-żgħażagħ fl-UE. Il-pakkett ta' Appoġġ għall-Impjieg taż-Żgħażagħ ta' Lulju 2020 diġà rriżulta f'Garanzija għaż-Żgħażagħ imsaħħa, qafas Ewropew modernizzat għall-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali, u impetu mġedded għall-apprendistati.

Ir-rapport tagħna tal-2023 "L-impatt tat-tibdil demografiku – f'ambjent li qed jinbidel" jirrevedi x-xejriet demografiċi li qed isawru l-ekonomiji u s-soċjetajiet tagħna. Filwaqt li tirrikonoxxi l-isfidi li jirriżultaw mit-tranżizzjoni demografika, il-Kummissjoni kompliet **tinkorpora kunsiderazzjonijiet demografiċi fl-iżvilupp ta' politiki rilevanti tal-UE**. Biex nassistu lir-reġjuni tal-UE affettwati mit-tnaqqis aċċellerat tal-popolazzjoni fl-età tax-xogħol tagħhom, f'Jannar 2023 nedejna l-Mekkaniżmu għall-Ispinta tat-Talent bħala parti mill-istrateġija komprensiva tagħna għall-isfruttar tat-talent fir-reġjuni tal-Ewropa. Aħna nedejna sejħa għal proġetti pilota f'Mejju 2023 u stabbilixxejna proġett emblematiku bl-inizjattiva ta' appoġġ tekniku biex jingħelbu l-ostakli għall-iżvilupp reġjonali.

Fl-2022, **Nazaret Mateos Álvarez, imprendiriċi rurali żagħżugħa**, minn Paredes de Nava, Palencia, Spanja, rebħet it-titlu tal-aħjar bidwi femminili għall-produzzjoni organika waqt il-premjijiet tal-UE għall-produzzjoni organika. Ħolqot mod rivoluzzjonarju għall-kultivazzjoni tal-faqqiegħ b'fertilizzanti naturali u b'inqas ilma, għaldaqstant, qed ittejjeb l-ekonomija lokali tagħha.

© YouTube

In-NextGenerationEU u spinta lill-investiment Ewropew

NextGenerationEU jirrappreżenta aktar minn sempliċiment rispons għall-isfidi ppreżentati mill-pandemija tal-COVID-19; din hija **opportunità storika biex tinbena ekonomija li taħdem għal kull ċittadin tal-UE**. Aħna impenjati b'mod riżolut li nittrasformaw il-viżjoni tagħna ta' Ewropa aktar ekoloġika, aktar diġitali u aktar soċjalment ġusta f'realtà. Fl-2022 u fl-2023, l-investiment Ewropew komuni tagħna ta' EUR 800 biljun f'NextGenerationEU beda, bi proġetti tanġibbli fil-post, biex tinbena Ewropa li tkun sostenibbli, reżiljenti u kompetittiva, biex tiggarantixxi l-prosperità għal kulħadd fl-UE.

Fil-qalba ta' NextGenerationEU hemm il-**Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza**, li tagħmel riżorsi finanzjarji bla preċedent disponibbli għall-Istati Membri kollha. Huma qed jużaw dawn il-fondi biex jimplimentaw riformi trasformattivi u investimenti li se jbiddlu l-ekonomiji u s-soċjetajiet Ewropej għall-ġenerazzjonijiet li ġejjin. Il-Faċilità għandha valur ta' EUR 723 biljun.

B'enfasi ddedikata fuq is-sostenibbiltà, l-innovazzjoni u l-ħolqien tal-impjiegi, malajr qed issir il-pedament tal-politika ekonomika tagħna. L-implimentazzjoni tal-faċilità qed tkompli b'ħeffa. B'kollox, **diġà ġie żborżat it-total ta' EUR 153,4 biljun**, inklużi EUR 56,6 biljun fi prefinanzjament. L-Istati Membri qed ikomplu jwettqu l-impenji tagħhom ta' riforma u investiment. Il-Kummissjoni tistma li l-investiment iffinanzjat minn NextGenerationEU waħdu jista' jagħti spinta lill-PDG tal-UE b'madwar 1,5 % fl-2024.

Il-pilastri tal-**Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza**

It-tranżizzjoni ekoloġika

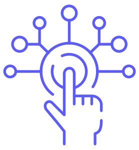

It-trasformazzjoni diġitali

Il-koeżjoni ekonomika, il-produttività u l-kompetittività

Il-koeżjoni soċjali u territorjali

Is-saħħa u r-reżiljenza ekonomika, soċjali u istituzzjonali

Politiki għall-ġenerazzjoni li jmiss

Il-Faċilità qed turi li hija strument estremament aġli, li jittratta kriżijiet differenti b'mod effettiv hekk kif jitfaċċaw. Hekk kif ir-Russja bdiet twettaq il-gwerra ta' aggressjoni brutali tagħha kontra l-Ukrajna, ippreżentajna REPowerEU biex intemmu d-dipendenza tagħna fuq il-fjuwils fossili Russi billi aċċellerajna t-tranżizzjoni lejn l-enerġija nadifa u ngħaqadna flimkien biex ikollna sistema tal-enerġija aktar reżiljenti u unjoni tal-enerġija reali. L-Istati Membri għandhom aċċess għal kważi EUR 270 biljun minn fondi ta' REPowerEU, b'EUR 225 biljun f'self għall-irkupru u r-reżiljenza, b'EUR 20 biljun f'għotjiet addizzjonali u l-potenzjal li jirċievu sa EUR 23 biljun fi trasferimenti ta' għotjiet minn fondi oħra tal-UE.

Analiżi tal-pjanijiet nazzjonali għall-irkupru u r-reżiljenza tal-Istati Membri turi li:

- EUR 203 biljun mill-allokazzjoni totali ġew assenjati għal miżuri mmirati lejn **it-tnaqqis tal-emissjonijiet ta'l-gassijiet serra** b'mill-inqas 55 % sal-2030;
- EUR 131 biljun huma ddedikati għal inizjattivi li se jixprunaw **it-trasformazzjoni diġitali** tal-ekonomiji u s-soċjetajiet Ewropej.

Ir-riformi u l-investimenti proposti mill-Istati Membri qabżu l-objettiv li jiddedikaw mill-inqas 37 % tan-nefqa għal miżuri li jikkontribwixxu għall-objettivi klimatiċi u mill-inqas 20 % tan-nefqa għall-objettivi diġitali. Għall-Faċilità kollha kemm hi, in-nefqa stmata fuq il-klima tammonta għal madwar 40 % u n-nefqa diġitali għal 26 %.

Il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza skattat l-implimentazzjoni ta' riformi kbar f'firxa wiesgħa ta' oqsma ta' politika. **Aktar minn terz tal-miżuri kollha fis-27 pjan għall-irkupru u r-reżiljenza huma riformi** (madwar 2 187 riforma meta mqabbla mat-3 780 inizjattiva għall-investiment). Dawn ir-riformi mhux biss jagħmlu lill-Istati Membri aktar reżiljenti fit-tul, iżda jtejbu wkoll il-kundizzjonijiet għat-twettiq b'suċċess tal-investiment relatat permezz tal-faċilità, flimkien mal-fondi tal-politika ta' koeżjoni.

Dan isir pereżempju, billi jiġu modernizzati l-oqfsa regolatorji ta' setturi ewlenin (dak diġitali, tas-sorsi rinnovabbli, tat-trasport); jittejbu l-proċeduri tal-permessi u tal-akkwist pubbliku; u jissaħħu l-istat tad-dritt u s-salvagwardji kontra l-korruzzjoni. Uħud mir-**riformi emblematiċi** li diġà ġew adottati jinkludu:

- ir-riformi biex tiġi żgurata ċ-ċibersigurtà (ir-Rumanija) u tiġi diġitalizzata l-amministrazzjoni pubblika (is-Slovakkja);
- ir-riformi tas-sistemi tal-ġustizzja, biex isiru aktar effiċjenti billi jitnaqqas it-tul tal-proċedimenti u billi tittejjeb l-organizzazzjoni tal-qrati (Spanja, l-Italja);
- il-modernizzazzjoni tal-politiki attivi tas-suq tax-xogħol u tal-ħiliet (il-Ġermanja, Spanja);
- ir-riformi li jtejbu l-prevedibbiltà u l-istabbiltà tal-finanzjament pubbliku għar-riċerka (il-Portugall) u li jrawmu l-eċċellenza xjentifika u jtejbu l-prestazzjoni tal-universitajiet u tal-organizzazzjonijiet pubbliċi tar-riċerka (is-Slovakkja);
- ir-riformi li jiġġieldu l-korruzzjoni u jiżguraw il-protezzjoni tal-whistle-blowers (Ċipru);
- ir-riformi ta' simplifikazzjoni tal-liċenzjar biex tingħata spinta lill-investimenti fl-enerġija rinnovabbli offshore jew ir-riformi biex jinħolqu l-kundizzjonijiet għall-introduzzjoni tal-idroġenu rinnovabbli (il-Greċja, Spanja, il-Portugall);
- ir-riformi biex it-tnedija tal-enerġija rinnovabbli u t-trasport sostenibbli tingħata appoġġ (il-Kroazja, ir-Rumanija);
- ir-riformi li jtejbu l-kwalità tal-proċess leġiżlattiv (il-Bulgarija);
- ir-riformi li jtejbu l-akkomodazzjoni affordabbli (il-Latvja, in-Netherlands).

L-inizjattivi ewlenin ta' investiment li għalihom diġà tlestew il-passi ewlenin jinkludu:

- l-investiment li jappoġġa d-dekarbonizzazzjoni u li jżid l-effiċjenza enerġetika tal-industrija (Franza, EUR 1,4 biljun; il-Kroazja, EUR 91 miljun);
- ix-xiri ta' 600 000 laptop ġdid biex l-għalliema u lill-istudenti jisselfuhom, u l-għażla ta' Hubs ta' Innovazzjoni Diġitali biex il-kumpaniji jkunu appoġġati fl-isforzi ta' diġitalizzazzjoni tagħhom (il-Portugall, EUR 600 miljun);
- fondi biex tiżdied il-kompetittività ta' ditti li joperaw fis-settur tat-turiżmu, inklużi 4 000 intrapriża żgħira u ta' daqs medju (l-Italja, EUR 1,9 biljun);
- id-diġitalizzazzjoni tal-amministrazzjoni pubblika sabiex ikun hemm servizzi pubbliċi diġitali, sempliċi, inklużivi u siguri għaċ-ċittadini u n-negozji (il-Portugall, EUR 170 miljun);
- l-iżvilupp tal-infrastruttura tal-broadband (il-Latvja, EUR 4 miljun).

Wieħed mill-akbar riċevituri mill-Pjan għall-Irkupru u r-Reżiljenza Finlandiż huwa Solar Foods, **negozju ġdid li jipproduċi l-proteina permezz ta' bijoproċess li juża l-idroġenu ekoloġiku**. Is-"Solein", li hemm privattiva għalih, jista' jintuża biex jiġi prodott kwalunkwe ikel, litteralment mill-arja. Din mhijiex finzjoni xjentifika – in-negozju l-ġdid qed jirċievi EUR 33,6 miljun għal fabbrika ta' dimostrazzjoni f'Vantaa, il-Finlandja. Il-proġett huwa wkoll parti mill-katina tal-valur tal-idroġenu tal-Kummissjoni ta' IPCEI.

Il-Kummissjoni, **li sservi bħala l-emittent ta' bonds tal-UE f'isem l-Unjoni Ewropea**, laħqet b'suċċess il-mira ta' finanzjament tagħha għall-ewwel nofs tas-sena ta' EUR 80 biljun u qed timmira li timmobilizza EUR 40 biljun addizzjonali sa tmiem is-sena.

Minn dawn l-ammonti, aktar minn EUR 100 biljun se jiġu diretti lejn il-programm ta' rkupru ta' NextGenerationEU, filwaqt li madwar EUR 18-il biljun se jappoġġaw il-programm ta' Assistenza Makrofinanzjarja+ għall-Ukrajna. Permezz ta' dan, il-Kummissjoni qed tagħmel progress importanti fl-appoġġ tagħha għall-irkupru ekonomiku fl-Istati Membri u fit-turija ta' solidarjetà mal-Ukrajna, filwaqt li ssaħħaħ ir-rwol tal-Unjoni bħala emittent fis-swieq finanzjarji.

Fir-rigward tal-**bonds ekoloġiċi**, il-Kummissjoni tibqa' minn ta' quddiem nett fid-dinja, wara li sa issa ħarġet EUR 7,7 biljun f'bonds fl-2023 u EUR 44,2 biljun b'mod ġenerali, u qiegħda taħdem biex tilħaq il-mira tagħha ta' EUR 250 biljun.

EUR 806,9 biljun*
permezz tan-NextGenerationEU

* Din iċ-ċifra hija fi prezzijiet attwali. Din tammonta għal EUR 750 biljun fi prezzijiet tal-2018.

Biex tadatta r-regoli fiskali tal-UE għall-futur, il-Kummissjoni pproponiet regoli ġodda fis-26 ta' April 2023 biex tistabbilixxi **l-aktar riforma komprensiva tar-regoli ta' governanza ekonomika tal-UE sa minn wara l-kriżi finanzjarja tal-2008**. L-objettiv ċentrali ta' dawn il-proposti huwa li tissaħħaħ is-sostenibbiltà tad-dejn pubbliku u jiġi promoss it-tkabbir sostenibbli u inklużiv fl-Istati Membri kollha permezz ta' riformi u investiment. Ir-riforma se tissimplifika l-governanza ekonomika, se ssaħħaħ is-sjieda nazzjonali, se tagħmel aktar enfasi fuq terminu ta' żmien medju u se ssaħħaħ l-infurzar, f'qafas trasparenti u komuni tal-UE.

It-tisħiħ tal-Unjoni tas-Swieq Kapitali huwa wkoll mezz essenzjali biex il-finanzjament privat jiġi dirett fl-ekonomija tagħna u biex it-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali jiġu ffinanzjati. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni ppreżentat diversi inizjattivi fl-2022 u l-2023 u wettqet l-impenji spjegati fil-pjan ta' azzjoni tal-2020 dwar l-unjoni tas-swieq kapitali:

- li **s-servizzi tal-ikklerjar tal-UE** jsiru aktar attraenti u reżiljenti, billi jingħata appoġġ lill-awtonomija strateġika miftuħa tal-UE u tiġi ppreservata l-istabbiltà finanzjarja;
- li ċerti **regoli korporattivi dwar l-insolvenza** jsiru aktar effiċjenti fl-UE bil-għan li jiġi promoss l-investiment transfruntier;
- li permezz ta' **att dwar l-elenkar ġdid**, jittaffa l-piż amministrattiv għall-kumpaniji ta' kull daqs, b'mod partikolari l-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju, sabiex huma jkunu jistgħu jaċċessaw aħjar il-finanzjament pubbliku billi jiġu elenkati fil-boroż;
- **li jissaħħu l-fiduċja u l-kunfidenza tal-investituri fil-livell tal-konsumatur biex ikunu jistgħu jinvestu b'mod sikur** fil-futur tagħhom u jingħataw is-setgħa li jieħdu deċiżjonijiet ta' investiment li jkunu allinjati mal-ħtiġijiet u l-preferenzi tagħhom;
- li l-proċeduri tat-taxxa minn ras l-għajn fl-UE jsiru aktar effiċjenti u siguri għall-investituri, l-intermedjarji finanzjarji u l-amministrazzjonijiet tat-taxxa tal-Istati Membri, biex l-investiment u l-ġlieda kontra l-abbuż tat-taxxa jingħataw spinta 'l quddiem.

L-investimenti jkomplu jiġu appoġġati wkoll permezz tal-**fondi ta' koeżjoni tal-UE** li jiżguraw tkabbir ibbilanċjat, konverġenza ekonomika, opportunitajiet soċjali u kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni fis-suq intern kollu. Fil-perjodu 2021-2027, 379 programm adottati mill-Kummissjoni fl-2022, li jimmobilizzaw EUR 378 biljun ta' appoġġ mill-UE, huma mistennija li jirriżultaw f'investiment ta' EUR 545 biljun. Mas-70 % ta' dan l-investiment se jkun ikkonċentrat fir-reġjuni l-anqas żviluppati. Madankollu, il-pajjiżi u r-reġjuni kollha għandhom jibbenefikaw mill-effetti konsegwenzjali tal-finanzjament ta' koeżjoni: il-PDG tal-UE se jiżdied b'mill-inqas 0,5 % sa tmiem dan il-perjodu u se jinħolqu 1,3 miljun impjieg oħra bis-saħħa tal-politika ta' koeżjoni.

Il-**Pont ta’ Brăila** ġie inawgurat din is-sena bis-saħħa ta’ aktar minn EUR 363 miljun mill-Fondi ta’ Koeżjoni tal-UE. B’tul ta’ kważi 2 km, huwa l-akbar pont fuq id-Danubju, l-akbar wieħed fir-Rumanija, u t-tielet l-itwal pont sospiż fl-UE.

Fl-aħħar nett, it-tisħiħ tal-investiment Ewropew biex tinbena Unjoni aktar ekoloġika, aktar diġitali u soċjali jitlob amministrazzjonijiet pubbliċi li jiffunzjonaw tajjeb. L-investiment pubbliku u r-riformi kollha jgħaddu minn taħt l-impjegati taċ-ċivil. Il-Kummissjoni għalhekk żiedet l-isforzi tagħha biex **tgħin lill-Istati Membri jaġġornaw l-amministrazzjonijiet pubbliċi tagħhom** u jlaħħqu mal-isfidi attwali u futuri. Fl-2022 nedejna l-ewwel skambju ta’ kooperazzjoni tal-amministrazzjonijiet pubbliċi, li se jippermetti lil 300 impjegat taċ-ċivil minn 19-il Stat Membru jqattgħu ħin f’amministrazzjoni ekwivalenti fi Stat Membru ieħor, biex jiskambjaw għarfien espert u prattiki tajbin.

Fl-2022 implimentajna b’mod sħiħ **l-approċċ “one in, one out” għat-tfassil tal-liġijiet tal-UE**. Sena wara aħna pproponejna inizjattivi li mistennija jħaffu l-piż amministrattiv ġenerali u jikkumpensaw kemm jista’ jkun spejjeż oħra. Fl-2023, impenjajna ruħna li nagħtu spinta ġdida biex nirrazzjonalizzaw ir-rekwiżiti ta’ rapportar, u ppreżentajna l-ewwel proposti għal kull wieħed mill-oqsma ekoloġiċi, diġitali u ekonomiċi qabel il-ħarifa, bil-għan aħħari li dawn il-piżijiet jitnaqqsu b’25 %, mingħajr ma jiġu mminati l-objettivi ta’ politika. Żidna wkoll verifika tal-kompetittività fil-proċess tat-teħid tad-deċiżjonijiet tagħna.

Fi kliem ieħor, bis-saħħa tat-tfassil ta’ politika aktar intelliġenti u bit-tnaqqis tal-burokrazija, il-Kummissjoni qed tagħmilha aktar faċli, rapida u irħas biex iċ-ċittadini, in-negozji u l-amministrazzjonijiet jimplimentaw il-liġi tal-UE u jaħsdu l-benefiċċji tagħha, u biex iwettqu t-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali.

Ekonomija għas-servizz tan-nies

IS-SITWAZZJONI EKONOMIKA

L-ekonomija tal-UE tkompli turi reżiljenza notevoli fost ix-xokkijiet ekonomiċi suċċessivi ta' dawn l-aħħar snin.

Tkabbir

Fl-2022 it-tkabbir impressjona bi **3,4 %**, u waqt li għadna nħabbtu wiċċna ma' grad kbir ta' inċertezza, xorta waħda nistennew **li t-tkabbir ikompli**.

Espansjoni

L-espansjoni kienet appoġġata minn **suq tax-xogħol robust**, bir-rati tal-qgħad jilħqu livelli baxxi rekord u bl-impjiegi jiżdiedu.

Qgħad

Rata tal-qgħad totali fl-UE, aġġustata staġunalment.

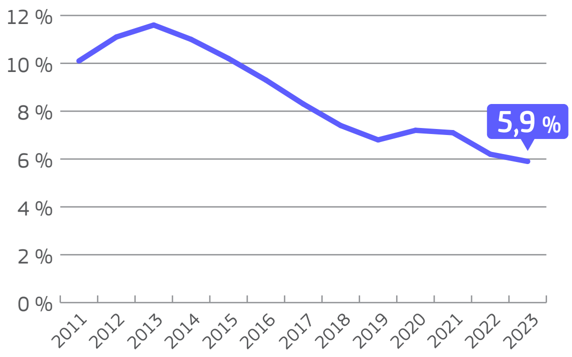

Sors: Eurostat.

NEXTGENERATIONEU

In-NextGenerationEU huwa aktar minn sempliċiment rispons għall-isfidi ppreżentati mill-pandemija tal-COVID-19: **din hija opportunità storika biex tinbena ekonomija li taħdem għal kull ċittadin tal-UE.**

Investiment

Investiment Ewropew komuni ta' **EUR 806,9 biljun(*)** biex l-Ewropa ssir aktar b'saħħitha, ekoloġika u diġitali.

Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza

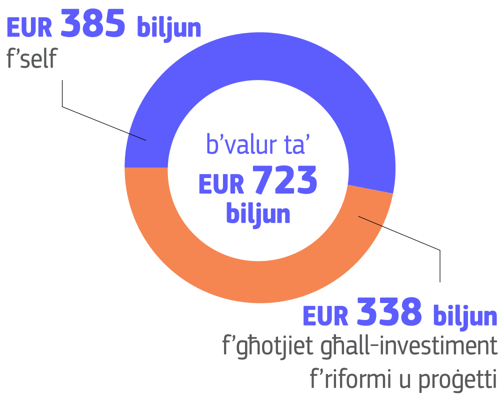

Żborż

B'kollox, diġà ġie żborżat it-total ta' **EUR 153,4 biljun**, inklużi **EUR 56,6 biljun** fi prefinanzjament.

PDG

L-investiment iffinanzjat minn NextGenerationEU waħdu jista' jagħti spinta lill-PDG tal-UE b'madwar **1,5 %** fl-2024.

(*)Din iċ-ċifra hija fi prezzijiet attwali. Din tammonta għal EUR 750 biljun fi prezzijiet tal-2018.

SENA EWROPEA **TAL-ĦILIET**

L-UE qed tinvesti ħafna fit-**tagħlim tul il-ħajja**, biex tadatta l-ħiliet tan-nies għas-suq tax-xogħol li dejjem qed jinbidel.

Fondi

L-Istati Membri allokaw madwar

EUR 65 biljun f'fondi tal-UE biex jinvestu fi programmi tal-ħiliet, l-aktar permezz tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u l-Fond Soċjali Ewropew Plus.

Impatt

Mażżewġ miljun persuna bbenefikaw minn attivitajiet ta' tiġdid u titjib tal-ħiliet skont il-Patt għall-Ħiliet.

Taħriġ

Ġew aġġornati jew żviluppati **15 500** programm ta' taħriġ.

SUQ **UNIKU**

Għal tliet deċennji sħaħ fassalna suq uniku b'saħħtu, **l-akbar suq tad-dinja**, b'dimensjoni soċjali b'saħħitha.

PDG

Dan jammonta għal

15 % tal-PDG globali

Huwa stmat li dan żied il-PDG tal-UE b'**9 %** addizzjonali mill-ħolqien tiegħu tliet deċennji ilu.

Daqs

Dan jinkludi:

440 miljun ċittadin

23 miljun negozju

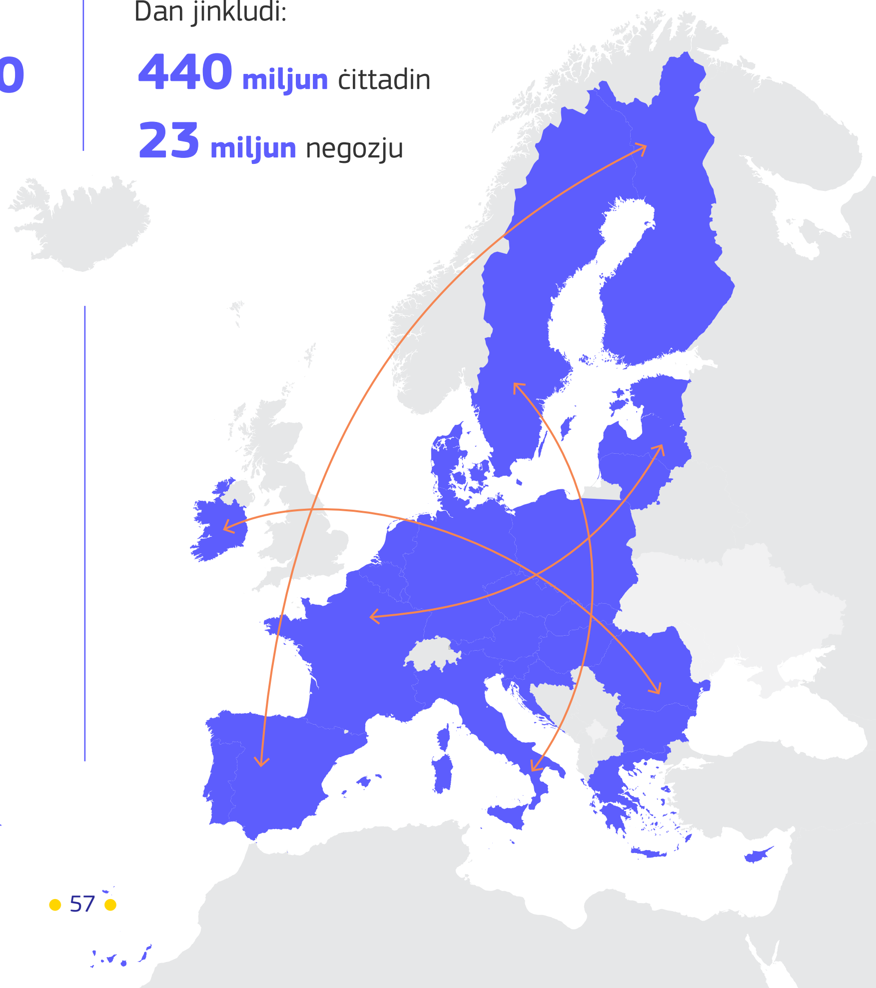

Global Gateway u spinta lill-investiment globali

L-Unjoni Ewropea qed tmexxi l-ispinta għad-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-multilateraliżmu fix-xena dinjija. F'dawn iż-żminijiet ta' sfidi globali mingħajr paragun – mit-tibdil fil-klima sal-kriżijiet tas-saħħa globali u taż-żieda fit-tensjonijiet ġeopolitiċi – l-UE għandha rwol ċentrali fil-bini ta' ekonomija globali li tkun reżiljenti, sostenibbli u li tkun qed tikber għal kulħadd. Irridu li jkollna sħubija ugwali mal-pajjiżi sħab, biex jinstabu soluzzjonijiet għall-isfidi reali li n-nazzjonijiet b'introjtu baxx u medju qed jiffaċċjaw illum.

Bil-**Global Gateway, pjan ta' EUR 300 biljun għall-investiment sostenibbli fid-dinja kollha**, il-Kummissjoni qed tappoġġa proġetti ta' infrastruttura tal-ogħla kwalità li joħolqu impjiegi, jippromwovu tkabbir dejjiemi u joħolqu valur f'livell lokali. Din **is-sena qed inkomplu nwettqu 90 proġett kbir fid-dinja kollha**. Dawn huma mfasslin apposta għar-realtajiet lokali, iżda għandhom l-istess karatteristiċi.

- L-ewwel karatteristika hija s-**sostenibbiltà**. Mhux biss irridu niggarantixxu standards soċjali u ambjentali għoljin; nistgħu ngħinu wkoll lis-sħab tagħna jistabbilixxu t-teknoloġija u l-ħiliet li se jkollhom bżonn għas-setturi tal-ekonomija globali li qed jikbru bl-aktar ħeffa.
- It-tieni karatteristika hija l-**benefiċċju reċiproku**. Il-Global Gateway tista' tkun dik l-ispinta li l-pajjiżi b'introjtu baxx u medju jeħtieġu biex jitilgħu fil-katina tal-valur tal-iżvilupp industrijali.

Il-prinċipji ta' gwida ewlenin għall-investimenti

Mhux biss irridu niggarantixxu standards soċjali u ambjentali għoljin; nistgħu ngħinu wkoll lis-sħab tagħna jistabbilixxu t-teknoloġija u l-ħiliet li se jkollhom bżonn għas-setturi tal-ekonomija globali li qed jikbru bl-aktar ħeffa.

Il-Global Gateway tista' tkun dik l-ispinta li l-pajjiżi b'introjtu baxx u medju jeħtieġu biex jitilgħu fil-katina tal-valur tal-iżvilupp industrijali.

Is-sħubija mal-investituri tas-settur privat tista' żżid l-investiment minn biljuni ta' euro għal triljuni.

- It-tielet karatteristika hija **s-sħubija ma' investituri mis-settur privat**. Dan jista' jżid l-investiment minn biljuni ta' euro għal triljuni ta' euro.

Fin-**Namibja**, pereżempju, il-Global Gateway qed tipprovdi garanziji għall-investiment privat fl-**idroġenu ekoloġiku**. L-għan hawnhekk huwa doppju: li tiġi ġġenerata enerġija nadifa u li jiġi pprovdut dħul ġdid għall-pajjiż sabiex ikun jista', pereżempju, jesporta l-idroġenu ekoloġiku lejn l-Unjoni Ewropea. Fir-Rwanda, qed naħdmu ma' produttur tal-vaċċini biex inġibu **t-teknoloġija mRNA** fil-pajjiż sabiex ikun jista' jipproduċi vaċċini li jsalvaw il-ħajja għar-reġjun. **Fil-Filippini**, qed nikkollegaw is-satelliti tagħna ta' Copernicus biex nibnu l-ewwel sistema **ta' osservazzjoni tad-Dinja** fix-Xlokk tal-Asja, u kumpanija Ewropea tat-telekomunikazzjoni qed tinvesti fl-infrastruttura tal-4G u tal-5G. Il-kooperazzjoni f'dawn l-oqsma se tappoġġa l-kapaċitajiet nazzjonali u reġjonali biex jiġi indirizzat l-impatt tat-tibdil fil-klima u titjieb il-ġestjoni tar-riskju ta' diżastri.

L-objettiv intermedju inawgurali miksub taħt l-inizjattiva Global Gateway intlaħaq fil-**pakkett ta' investiment Afrika-Ewropa**. Nofs l-investiment inizjali tal-Global Gateway, li jammonta għal madwar EUR 150 biljun, huwa ddedikat għal proġetti mas-sħab Afrikani. Dawn il-proġetti jirrigwardaw l-iżvilupp ta' investiment sostenibbli f'infrastruttura vitali, li tinkludi l-oqsma diġitali, tal-enerġija u tat-trasport, flimkien mas-saħħa, l-edukazzjoni, il-ħiliet, it-tibdil fil-klima u l-ambjent. Il-proġetti jinkludu:

- inizjattiva ta' Tim Ewropa dwar il-manifattura u l-aċċess għall-vaċċini u t-teknoloġija tas-saħħa fl-Afrika, b'ħidma mal-Ghana, ir-Rwanda, is-Senegal u l-Afrika t'Isfel, u f'livell reġjonali;
- il-cable tal-fibra ottika taħt il-baħar Mediterran tas-sistema Medusa, li se jgħaqqad l-Afrika ta' Fuq mal-pajjiżi tal-UE biex jiżdiedu l-veloċitajiet tal-internet;
- investiment fl-infrastruttura diġitali fil-Kenja, il-Mauritania u t-Tuneżija;
- f'termini ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli, il-bini ppjanat tal-impjant idroelettriku Ruzizi III għall-Burundi, għar-Repubblika Demokratika tal-Kongo u għar-Rwanda;
- impjanti u faċilitajiet tal-idroenerġija, tal-idroġenu, solari u ibridi li se jinbnew fil-Benin, fil-Kosta tal-Avorju, fil-Madagaskar, fil-Marokk, fin-Namibja, fin-Niġerja u fit-Tanzanija;
- il-forniment mill-UE u l-Istati Membri tagħha, permezz tas-Sħubija għal Tranżizzjoni tal-Enerġija Ġusta, ta' aktar minn EUR 280 miljun f'għotjiet lill-Afrika t'Isfel biex jiġu appoġġati r-riformi ta' politika dwar l-irkupru ekoloġiku u jiġi sfruttat l-investiment ekoloġiku.

Il-proġetti fil-**viċinat tal-UE u l-Balkani tal-Punent** huma implimentati skont il-pjanijiet ekonomiċi u ta' investiment miftiehma mal-pajjiżi, pereżempju:

- il-Kuritur tal-Elettriku Trans-Balkan fil-Bożnija-Ħerzegovina, il-Montenegro u s-Serbja – interkonnessjoni ta' 400 kilovolt li tgħaqqad is-sistemi ta' trażmissjoni tal-elettriku tal-pajjiżi ma' dawk tal-Italja, il-Kroazja, l-Ungerija u r-Rumanija;
- il-cable diġitali ta' taħt il-baħar għall-Konnettività Diġitali tal-Baħar l-Iswed, li se jappoġġa t-trasformazzjoni diġitali u jżid ir-reżiljenza diġitali tar-reġjun;

- il-cable tal-elettriku li se jsir taħt il-Baħar l-Iswed biex jgħin lil pajjiżi bħall-Armenja, l-Ażerbajġan u l-Ġeorġja jiddiversifikaw it-taħlita tal-enerġija tagħhom u jisfruttaw il-potenzjal enormi tal-enerġija rinnovabbli — l-idroenerġija, l-enerġija mix-xemx u mir-riħ.

Fl-**Asja u l-Paċifiku** qed nimplimentaw il-Global Gateway permezz ta' inizjattivi reġjonali u bilaterali li se jkollhom riżultati b'impatt trasformattiv, pereżempju:

- l-inizjattiva reġjonali ta' Tim Ewropa dwar l-Alleanza Blu u Ekoloġika għall-Paċifiku, li tinkludi l-kostruzzjoni tal-impjant idroelettriku ta' Qaliwana f'Fiġi, flimkien ma' xogħol ta' manutenzjoni fuq ħames runways u l-kostruzzjoni u t-titjib ta' żewġ pontijiet tal-imbark f'Papua New Guinea;
- proġett fl-2023 għall-investiment fl-enerġija solari u mir-riħ biex tingħata spinta lit-tranżizzjoni tal-enerġija ekoloġika fil-Bangladesh;
- is-sħubija mal-Vjetnam u l-Indoneżja għal Tranżizzjoni tal-Enerġija Ġusta, biex jiġu introdotti sorsi ta' enerġija rinnovabbli;
- il-ħidma mal-Każakistan dwar l-implimentazzjoni ta' sħubija għall-materja prima, il-batteriji u l-idroġenu rinnovabbli;
- fis-Summit UE-ASEAN fl-2022, l-UE u l-Istati Membri tagħha ħabbru li se jisfruttaw EUR 10 biljun f'investimenti biex iwettqu dawn il-proġetti ta' Global Gateway fir-reġjun u oħrajn.

Fis-Summit UE-CELAC ta' Lulju 2023 fi Brussell, il-President von der Leyen ħabbret li l-UE u l-Istati Membri tagħha se jinvestu aktar minn EUR 45 biljun fl-aġenda ta' investiment tal-Global Gateway għall-**Amerka Latina u l-Karibew** li tinkludi lista ta' aktar minn 130 proġett ta' investiment potenzjali:

- iffirmajna Alleanza Diġitali mal-biċċa l-kbira tal-pajjiżi fir-reġjun biex nikkollaboraw dwar l-istandardizzazzjoni tal-politiki diġitali tagħna, pereżempju dwar il-protezzjoni tad-*data*, il-kondiviżjoni u l-privatezza tagħha – l-alleanza tinkludi wkoll pjanijiet għal ċentru reġjonali ta' Copernicus għal servizzi spazjali, li se jkunu fundamentali għall-avjazzjoni, id-droni u s-sewqan awtonomu;
- fl-2023 se titnieda l-inizjattiva tat-Tim Ewropa dwar il-baċir tal-Amażonja għall-prevenzjoni tad-deforestazzjoni, flimkien mal-proġett "Il-Ħames Foresti l-Kbar ta' Mesoamerica", li se jipproteġi 10 miljun ettaru ta' foresti sal-2030;
- l-UE ffirmat (jew dalwaqt se tiffirma) sħubijiet mal-Arġentina, il-Brażil, iċ-Ċilì, il-Kolombja, il-Costa Rica, il-Paragwaj u l-Urugwaj għall-produzzjoni tal-idroġenu ekoloġiku u l-materja prima;
- se ngħinu biex sal-2030 inniedu network tal-broadband fil-Ġamajka kollha;
- qed intejbu t-trasport marittimu intrareġjonali tal-Karibew b'lanċa multimodali li tgħaqqad il-Guyana u s-Surinam mal-Barbados, ma' Trinidad u Tobago, il-membri tal-Organizzazzjoni tal-Istati tal-Karibew tal-Lvant u t-territorji Franċiżi extra-Ewropej.

Il-Global Gateway tirrappreżenta nofs l-impenn totali **tas-Sħubija tal-G7 għall-Infrastruttura u l-Investiment Globali**. L-Istati tal-G7 qed jingħaqdu biex ikunu parti mis-soluzzjoni għad-diskrepanza fl-investiment għall-infrastruttura. Wara s-suċċess tas-Summit tal-G7 f'Hiroshima, se nkomplu naħdmu mill-qrib mal-presidenzi tal-G7 li jmiss: l-Italja fl-2024 u l-Kanada fl-2025.

It-tnedija mill-ġdid tal-aġenda kummerċjali tal-UE

Fi Frar 2021 il-Kummissjoni żvelat **rieżami komprensiv tal-istrateġija tal-politika kummerċjali tal-UE** li jirrifletti l-impenn sod tagħna għal politika kummerċjali li tippromwovi l-ftuħ, is-sostenibbiltà u l-assertività fix-xena globali. Huwa imperattiv li l-qafas kummerċjali tagħna jarmana bl-għodod meħtieġa għas-salvagwardja kontra l-prattiki kummerċjali inġusti. Minn dak iż-żmien 'l hawn, il-Kummissjoni għamlet sforzi bla heda biex timplimenta u tavvanza din l-istrateġija, u b'hekk saħħet il-pożizzjoni ewlenija tal-UE fil-kummerċ internazzjonali.

Il-Kunsilli tal-Kummerċ u t-Teknoloġija

Fl-ispirtu ta' kollaborazzjoni internazzjonali, l-UE u d-demokraziji sħab stabbilixxew il-Kunsilli tal-Kummerċ u t-Teknoloġija biex irawmu sħubijiet produttivi u jindirizzaw sfidi komuni. Waqt it-tielet Laqgħa Ministerjali tal-**Kunsill tal-Kummerċ u t-Teknoloġija bejn l-UE u l-Istati Uniti** fil-5 ta' Diċembru 2022, u r-raba' waħda fit-30 u l-31 ta' Mejju 2023, l-UE u l-Istati Uniti qablu li jniedu l-Inizjattiva Transatlantika dwar il-Kummerċ Sostenibbli u d-Djalogu dwar l-Inċentivi tal-Enerġija Nadifa. Parti mill-Kunsill, **it-Task Force dwar it-Talent għat-Tkabbir bejn l-UE u l-Istati Uniti**, iltaqgħet għall-ewwel darba fis-17 ta' Mejju 2023. Il-mandat tagħha jinkludi l-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki, il-promozzjoni ta' approċċi innovattivi għall-iżvilupp tal-ħiliet u l-programmi ta' taħriġ ta' ispirazzjoni għall-kumpaniji tal-UE u tal-Istati Uniti.

Fl-ewwel laqgħa tal-**Kunsill tal-Kummerċ u t-Teknoloġija bejn l-UE u l-Indja** fis-16 ta' Mejju 2023, iż-żewġ partijiet żiedu l-impenn tagħhom u qablu li jikkooperaw dwar it-teknoloġiji emerġenti u li jwettqu riċerka dwar it-teknoloġiji nodfa u ekoloġiċi, u li jindirizzaw kwistjonijiet kummerċjali. Dan il-Kunsill għandu l-għan li jsaħħaħ il-kummerċ bilaterali bejn l-UE u l-Indja, li laħaq livelli rekord fl-2022 b'valur ta' EUR 120 biljun f'merkanzija nnegozjata.

Ir-Renju Unit

Fi Frar 2023, il-President von der Leyen u l-Prim Ministru tar-Renju Unit Rishi Sunak ħabbru l-**Qafas ta' Windsor**, sett komprensiv ta' soluzzjonijiet konġunti mmirati biex jindirizzaw, b'mod definittiv, l-isfidi prattiċi fl-operat tal-Protokol dwar l-Irlanda/l-Irlanda ta' Fuq, biex b'hekk jipprovdu liċ-ċittadini u lin-negozji fl-Irlanda ta' Fuq **ċertezza u prevedibbiltà dejjiema**. Il-Qafas ippermetta lill-UE u lir-Renju Unit biex jaqilbu l-paġna għal relazzjoni aktar pożittiva u stabbli. L-implimentazzjoni sħiħa, f'waqtha u leali tal-Qafas ta' Windsor u tal-Ftehim dwar il-Ħruġ b'mod aktar ġenerali, kif ukoll tal-Ftehim dwar il-Kummerċ u l-Kooperazzjoni, issa hija l-ogħla prijorità fir-relazzjoni bilaterali bejn l-UE u r-Renju Unit. L-użu sħiħ tal-potenzjal ta' dawn il-ftehimiet jista' jwassal għal benefiċċji fuq iż-żewġ naħat tal-Kanal. Il-Ftehim dwar il-Kummerċ u l-Kooperazzjoni jkopri għadd ta' oqsma, bħall-kummerċ fil-merkanzija u fis-servizzi, l-enerġija, is-sigurtà u l-assoċjazzjoni tar-Renju Unit ma' ċerti programmi tal-UE. Fis-27 ta' Ġunju 2023, l-UE u r-Renju Unit iffirmaw ukoll memorandum ta' qbil dwar il-kooperazzjoni regolatorja fis-servizzi finanzjarji.

Iċ-Ċina

Fit-30 ta' Marzu 2023, il-President von der Leyen għamlet diskors importanti dwar ir-relazzjonijiet bejn l-UE u ċ-Ċina qabel iż-żjara tagħha f'Beijing. Matul dawn l-aħħar tliet snin, ir-rieda dejjem tonqos taċ-Ċina li timpenja ruħha b'mod sostantiv mal-UE u l-assertività u l-isfida dejjem akbar tagħha għall-ordni internazzjonali bbażat fuq ir-regoli għamlu r-relazzjonijiet bilaterali tagħna aktar distanti u diffiċli. Madankollu, ir-relazzjoni tagħna maċ-Ċina hija importanti wisq biex titqiegħed f'riskju billi nonqsu milli nistabbilixxu b'mod ċar it-termini ta' impenn b'saħħtu. Fid-diskors tagħha, il-President enfasizzat il-**ħtieġa li jitnaqqas ir-riskju u tiġi bbilanċjata mill-ġdid ir-relazzjoni bejn l-UE u ċ-Ċina.** Dan ifisser li jitkomplew jiġu żviluppati relazzjonijiet ekonomiċi bilaterali u jkun hemm kooperazzjoni dwar l-isfidi globali, filwaqt li jiġu indirizzati wkoll id-distorsjonijiet li jirriżultaw mill-mudell ekonomiku u s-sussidjar immexxija mill-istat taċ-Ċina, li jitnaqqsu d-dipendenzi kritiċi tal-UE u li jiġu indirizzati r-riskji speċifiċi relatati mal-istrateġija tagħha dwar il-fużjoni ċivili-militari u l-użu tagħha ta' prattiki koerċittivi.

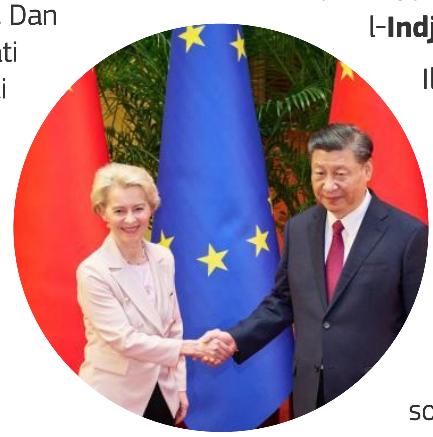

Fis-6 ta' April 2023, il-President von der Leyen żaret iċ-Ċina. Il-President enfażizzat il-ħtieġa li tiġi segwita l-paċi fuq il-bażi tal-formula ta' paċi ta' 10 punti tal-Ukrajna. Fir-rigward tat-Tajwan, hija tenniet il-ħtieġa għall-istabbiltà u t-tnaqqis tat-tensjoni, u li l-*istatus quo* ma jistax jinbidel unilateralment jew bil-forza. Il-President semmiet ukoll kwistjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem, b'referenza partikolari għal Xinjiang, u kwistjonijiet globali, bħat-tnaqqis tad-dejn, ir-riforma tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ u t-tħejjija għall-pandemiji. Ix-xahar ta' wara, f'Hiroshima, il-Ġappun, l-istrateġija ta' tneħħija tar-riskji tal-President von der Leyen irċeviet l-appoġġ tal-G7, li jinforma l-komunikat.

Kummerċ Miftuħ

Minkejja x-xokkijiet fil-ktajjen tal-provvista kkawżati mill-pandemija u mbagħad mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna, aħna żammejna l-akbar blokk kummerċjali tad-dinja, li jammonta għal aktar minn 16 % tal-kummerċ dinji, u għamilna passi 'l quddiem fil-promozzjoni tal-kummerċ miftuħ permezz ta' kisbiet tanġibbli. B'mod partikolari, in-negozjati dwar ftehimiet ta' kummerċ ħieles ġew konklużi b'suċċess maċ-**Ċilì** u **New Zealand**, filwaqt li komplew in-negozjati mal-**Awstralja**, il-**Mercosur**, il-**Messiku**, l-**Indja** u l-**Indoneżja**.

Il-Kummissjoni Ewropea kkonkludiet ukoll negozjati mal-**Angola** dwar Ftehim għall-Faċilitazzjoni tal-Investiment Sostenibbli (FFIS) - l-ewwel ftehim tal-UE ta' dan it-tip. L-UE qed issegwi ftehimiet bħal dawn biex tippromwovi investimenti sostenibbli fl-involviment tagħha mas-sħab Afrikani. Il-FFIS bejn l-UE u l-Angola se jagħmilha aktar faċli biex jattira u jespandi l-investimenti filwaqt li jintegra l-impenji għal drittijiet ambjentali u tax-xogħol fir-relazzjoni bejn l-UE u l-Angola.

Sostenibbiltà

Sabiex tirrifletti l-importanza dejjem tikber tas-sostenibbiltà fir-relazzjonijiet kummerċjali tagħna, fit-22 ta' Ġunju 2022, il-Kummissjoni introduċiet approċċ pijunier li jobbliga li l-ftehimiet kummerċjali kollha tal-UE jinkorporaw **kapitoli komprensivi dwar il-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli**. Dawn il-kapitoli jinvolvu spettru wiesa' ta' impenji miftehma b'mod reċiproku, inkluż ir-rispett ta'

ftehimiet internazzjonali krucjali bħall-Ftehim ta' Parigi u l-konvenzjonijiet tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar id-drittijiet tal-ħaddiema.

Fl-24 ta' April 2023, **l-UE** u **n-Norveġja ħolqu Alleanza Ekoloġika**, li tirrappreżenta l-quċċata tal-impenn bilaterali skont il-Patt Ekoloġiku Ewropew. Din is-sħubija rivoluzzjonarja sservi bħala pjattaforma robusta biex jiġu intensifikati l-isforzi konġunti dwar l-azzjoni klimatika, il-protezzjoni ambjentali, kif ukoll il-kollaborazzjoni dwar l-enerġija nadifa u t-tranżizzjoni industrijali. Iż-żewġ partijiet tennew l-impenn sod tagħhom għall-miri rispettivi tagħhom għall-2030, bil-għan ta' tnaqqis minimu ta' 55 % fl-emissjonijiet ta' gassijiet serra meta mqabbla mal-livelli tal-1990 u l-kisba tan-newtralità klimatika sa mhux aktar tard mill-2050.

Assertività

Biex tissaħħaħ l-assertività tal-UE fix-xena dinjija, f'Ġunju l-koleġiżlaturi qablu li jistabbilixxu **l-Istrument Kontra l-Koerċizzjoni (Anti-Coercion Instrument, ACI).** Din l-għodda ġdida se tippermetti lill-UE tirrispondi għall-koerċizzjoni ekonomika u għalhekk tiddefendi aħjar l-interessi tagħha u ta' dawk tal-Istati Membri tagħha fix-xena globali. L-ACI huwa l-ewwel u qabel kollox imfassal biex jaġixxi ta' deterrent kontra kull koerċizzjoni ekonomika potenzjali. Jekk madankollu, sseħħ il-koerċizzjoni ekonomika, l-ACI jipprovdi struttura biex il-pajjiż terz iwaqqaf il-miżuri koerċittivi permezz ta' djalogu u impenn. Madankollu, jekk ifalli l-impenn, jagħti wkoll aċċess lill-UE għal firxa wiesgħa ta' kontromiżuri possibbli kontra pajjiż koerċittiv. Dawn jinkludu l-impożizzjoni ta' tariffi, restrizzjonijiet fuq il-kummerċ fis-servizzi, u restrizzjonijiet fuq l-aċċess għall-investiment dirett barrani jew l-akkwist pubbliku.

Sigurtà Ekonomika

Fl-20 ta' Ġunju, il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli ppreżentaw **Strateġija Ewropea ta' Sigurtà Ekonomika** ġdida. L-istrateġija tiffoka fuq il-minimizzazzjoni tar-riskji li jirriżultaw minn ċerti flussi ekonomiċi fil-kuntest ta' tensjonijiet ġeopolitiċi akbar u bidliet teknoloġiċi aċċellerati, filwaqt li jinżammu l-livelli massimi ta' ftuħ u dinamiżmu ekonomiku.

L-istrateġija tistabbilixxi qafas li għandu jiġi implimentat flimkien mal-Istati Membri tal-UE, biex tiġi ssalvagwardjata s-sigurtà ekonomika tal-UE billi jiġi promoss it-tisħiħ tal-bażi ekonomika tal-UE b'mod partikolari f'teknoloġiji u setturi abilitanti ewlenin, jiġu protetti n-negozji, iċ-ċittadini u l-gvernijiet tal-UE kontra riskji għas-sigurtà ekonomika bħall-koerċizzjoni u l-użu bħala arma tar-relazzjonijiet kummerċjali u s-sħubija mal-aktar firxa wiesgħa possibbli ta' pajjiżi biex jiġu indirizzati t-tħassib u l-interessi kondiviżi.

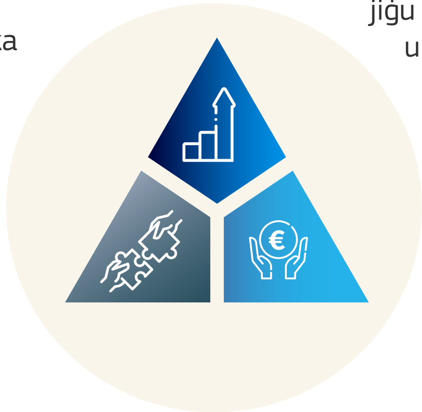

Ewropa Aktar b'Saħħitha fid-dinja

F'dawn iż-żminijiet ta' sfidi globali mingħajr paragun – mit-tibdil fil-klima sal-kriżijiet tas-saħħa globali u ż-żieda fit-tensjoni ġeopolitika – l-UE għandha rwol ċentrali fil-bini ta' ekonomija dinjija li tkun reżiljenti, sostenibbli u li qed tikber għal kulħadd. Din hija għażla tal-kisbiet tagħna fl-aħħar sena:

IL-KONTINENT AMERIKAN

L-Istati Uniti tal-Amerka

- Żewġ Laqgħat Ministerjali tal-Kunsill tal-Kummerċ u t-Teknoloġija bejn l-UE u l-Istati Uniti
- Inizjattiva Transatlantika dwar il-Kummerċ Sostenibbli u Djalogu dwar l-Inċentivi għall-Enerġija Nadifa
- Task Force għas-Saħħa bejn l-UE u l-Istati Uniti tal-Amerka
- Qafas tal-Privatezza tad-*Data* bejn l-UE u l-Istati Uniti tal-Amerka

L-AMERKA LATINA

- Alleanza Diġitali bejn l-UE u l-Istati Uniti tal-Amerka
- Aġenda Ġdida għar-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Istati Uniti tal-Amerka
- EUR 45 biljun ta' investiment mit-Tim Ewropa fl-Amerka Latina u l-Karibew permezz tal-Global Gateway
- It-Tielet Summit bejn l-UE u l-Komunità ta' Stati tal-Amerka Latina u tal-Karibew
- L-Inizjattiva Tim Ewropa tal-baċir ta' Amazon għall-prevenzjoni tad-deforestazzjoni
- Proġett ta' "ħames foresti kbar ta' Mesoamerica" għall-protezzjoni ta' 10 miljun ettaru ta' foresta sal-2030

Il-Brażil

- EUR 2 biljun b'appoġġ għall-produzzjoni tal-idroġenu ekoloġiku mill-Brażil u għall-promozzjoni tal-effiċjenza enerġetika
- Inizjattiva ta' Tim Ewropa "Il-Foresti Tropikali tal-Brażil"

Iċ-Ċilì

- Negozjati dwar il-Ftehim Qafas Avvanzat konkluż
- Inizjattiva ta' Tim Ewropa dwar l-Idroġenu Ekoloġiku
- Memorandum ta' Qbil dwar il-ktajjen tal-valur sostenibbli tal-materja prima

L-Arġentina

- Memorandum ta' Qbil dwar il-ktajjen tal-valur sostenibbli tal-materja prima
- Memorandum ta' Qbil dwar il-kooperazjoni tal-enerġija

Il-Venezwela

- Konferenza Internazzjonali b'Solidarjetà mar-Refuġjati u l-Migranti Venezwelani u l-Pajjiżi u l-Komunitajiet Ospitanti tagħhom

L-AFRIKA

EUR 150 biljun f'għotjiet u investiment appoġġati mill-baġit tal-UE bħala parti mill-Pakkett ta' Investiment tal-Global Gateway Afrika-Ewropa

- EUR 1 biljun għall-Inizjattiva tat-Tim Ewropa dwar l-Adattament għat-Tibdil fil-Klima u r-Reżiljenza

L-AFRIKA TA' FUQ

- Żewġ Inizjattivi ta' Tim Ewropa ffukati fuq ir-rotot migratorji tal-Atlantiku / tal-Punent tal-Mediterran u tal-Mediterran Ċentrali
- Kejbil fibrottiku taħt il-baħar Medusa fil-Mediterran

It-Tuneżija

- Pakkett komprensiv ta' sħubija

Il-Marokk

- Programmi ġodda ta' kooperazzjoni dwar it-tranżizzjoni ekoloġika, il-migrazzjoni u r-riformi

L-Eġittu

- Sħubija strateġika dwar l-idroġenu rinnovabbli

L-AFRIKA SUB-SAĦARJANA

- EUR 100 miljun għal Inizjattiva Reġjonali tal-Għalliema

Is-Sudan

- EUR 126,4 miljun f'finanzjament umanitarju fl-2023; kważi EUR 700 miljun mill-2013

L-EWROPA

Ir-Renju Unit
- Ftehim dwar il-Qafas ta' Windsor
- Memorandum ta' qbil dwar il-kooperazzjoni regolatorja fis-servizzi finanzjarji

In-Norveġja
- Alleanza Ekoloġika bejn l-UE u n-Norveġja

L-Ukrajna
- EUR 76 biljun ta' appoġġ totali lill-Ukrajna u lill-poplu tagħha
- L-ewwel laqgħa bejn il-kulleġġ tal-Kummissarji u l-Gvern li qatt saret fi Kiev
- Is-Summit bejn l-UE u l-Ukrajna

Il-Moldova
- Pakkett ġdid ta' appoġġ ta' EUR 300 miljun

IL-BALKANI TAL-PUNENT
- Pakkett ta' appoġġ għall-enerġija ta' EUR 1 biljun
- Pakkett ta' investiment addizzjonali ta' EUR 2,1 biljun taħt il-Pjan Ekonomiku u ta' Investiment
- Pjan ġdid ta' tkabbir għar-reġjun
- Summit bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent f'Tirana, l-Albanija

IR-REĠJUN TAL-KAWKASU
Kejbil Diġitali sottomarin tal-Konnettività Diġitali tal-Baħar l-Iswed

Il-Każakistan
- Sħubija strateġika dwar il-materja prima, il-batteriji u l-idroġenu rinnovabbli

It-Turkija u s-Sirja
- Konferenza internazzjonali tad-donaturi f'solidarjetà mal-vittmi tat-terremot fis-Sirja u t-Turkija
- Is-Seba' Konferenza ta' Brussell dwar il-ġejjieni tas-Sirja u r-reġjun

L-ASJA
EUR 10 biljun bħala parti mill-Global Gateway għall-Asja tax-Xlokk

Il-Ġappun
- Id-Disgħa u Għoxrin Summit bejn l-UE u l-Ġappun
- Kooperazzjoni strateġika dwar id-diġitali, dwar il-ktajjen tal-provvista tal-materja prima kritika, u dwar l-iżvilupp ta' suq internazzjonali tal-idroġenu
- L-Ewwel Kunsill ta' Sħubija Diġitali bejn l-UE u l-Ġappun

Il-Korea t'Isfel
- Summit bejn l-UE u l-Korea t'Isfel
- Tnedija tas-sħubijiet ekoloġiċi u diġitali bejn l-UE u l-Korea t'Isfel

Iċ-Ċina
- F'diskors storiku qabel iż-żjara tagħha, il-President von der Leyen tiddeskrivi politika ta' tneħħija tar-riskji, mhux diżakkoppjament miċ-Ċina

Il-Vjetnam
- Sħubija għal Tranżizzjoni tal-Enerġija Ġusta biex jiġu introdotti sorsi ta' enerġija rinnovabbli

L-Indja
- L-ewwel laqgħa tal-Kunsill tal-Kummerċ u t-Teknoloġija bejn l-UE u l-Indja

Singapore
- Sħubija Diġitali

L-Indoneżja
- Sħubija għal Tranżizzjoni tal-Enerġija Ġusta

IL-PUNENT TAL-AFRIKA U L-AFRIKA ĊENTRALI
EUR 181,5 miljun f'għajnuna umanitarja

Is-Senegal
- Sħubija għal Tranżizzjoni tal-Enerġija Ġusta

IL-QARN IL-KBIR TAL-AFRIKA
EUR 331 miljun f'għajnuna umanitarja

Il-Kenja
- Negozjati konklużi dwar Ftehim ta' Sħubija Ekonomika ambizzjuż

L-AFRIKA T'ISFEL

L-Afrika t'Isfel
- EUR 280 miljun ta' investiment tal-Global Gateway bħala parti mis-Sħubija Internazzjonali għal Tranżizzjoni tal-Enerġija Ġusta

In-Namibja
- Sħubija strateġika dwar il-materja prima sostenibbli u l-idroġenu rinnovabbli

L-Angola
- Negozjati konklużi dwar Ftehim għall-Faċilitazzjoni tal-Investiment Sostenibbli

Iż-Żambja
- EUR 110 miljun għall-avvanz tal-edukazzjoni, is-saħħa u l-enerġija ekoloġika

L-OĊEANJA

IR-REĠJUN TAL-PAĊIFIKU
Alleanza Ħadra u Blu għall-Paċifiku

In-New Zealand
- Ftehim ta' kummerċ ħieles iffirmat

L-Awstralja
- Jidħol fis-seħħ il-Ftehim Qafas

GLOBALI
- Qafas Globali tal-Bijodiversità ta' Kunming-Montreal
- Aġenda ġdida tal-UE dwar il-Governanza Internazzjonali tal-Oċeani
- Is-Summit tal-G7 f'Hiroshima, il-Ġappun
- Summits tal-G20 f'Bali, l-Indoneżja u l-Indja
- Sħubijiet dwar il-Foresti u l-Klima tal-Indja mal-Kongo, il-Guyana, il-Mongolja, iż-Żambja, l-Uganda

3 Nibnu r-reżiljenza tas-soċjetà Ewropea

Id-demokrazija Ewropea hija soda u b'saħħitha, iżda teħtieġ ħidma kostanti biex tiġi protetta. Mir-rispett tal-istat tad-dritt għas-salvagwardja tal-indipendenza tas-sistemi ġudizzjarji, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-promozzjoni tal-impenn ċiviku, il-Kummissjoni baqgħet leali għar-rwol tagħha bħala gwardjan tat-trattati fl-2022 u fl-2023. Ser inkomplu **niddefendu d-demokrazija** fit-tħejjija għall-elezzjonijiet Ewropej tal-2024. L-ugwaljanza tibqa' wkoll fil-qofol tal-politika tal-UE, b'inizjattivi leġiżlattivi importanti li għaddew bħal direttiva li jissaħħaħ il-prinċipju ta' **paga ugwali għall-ħaddiema maskili u femminili għal xogħol ugwali jew xogħol ta' valur ugwali**. Mill-kriżi tal-COVID-19, il-garanzija tas-sigurtà, is-sikurezza u s-saħħa ta' niex li jgħixu fl-UE kontra t-theddid transfruntier saret ukoll prijorità tal-Unjoni tagħna. Biex insaħħu l-Unjoni tas-saħħa tagħna, ġie żvelat ukoll **approċċ komprensiv dwar is-saħħa mentali**. Fir-rigward tal-migrazzjoni u l-ażil, il-Kummissjoni introduċiet riformi kruċjali u qed tappoġġa ftehim rapidu bejn il-Parlament Ewropew u l-Kunsill. Barra minn hekk, matul is-sena li għaddiet, il-Kummissjoni kompliet tappoġġa l-isforzi umanitarji fl-UE u lil hinn minnha.

Ir-rispett tal-istat tad-dritt u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni

L-Unjoni Ewropea hija unika fl-istorja tagħha u fil-viżjoni tagħha għall-futur. Hija demokrazija kontinentali magħmula minn diversi nazzjonijiet magħqudin fl-għan tagħhom għal-libertà, id-demokrazija, l-ugwaljanza u l-istat tad-dritt. L-UE ħarġet mill-qerda tat-Tieni Gwerra Dinjija, bil-wegħda li l-gwerra bejn l-Istati Membri tkun impossibbli. Minn dak iż-żmien 'l hawn, aħna l-Ewropej kbirna magħqudin fid-diversità tagħna. L-għaqda tagħna tagħtina s-setgħa li niddefendu u nipproġettaw valuri u prinċipji demokratiċi f'pajjiżna u lil hinn mill-fruntieri tagħna. Il-gwerra tar-Russja kontra l-Ukrajna fakkritna dwar il-ħtieġa li niddefendu d-demokrazija mirbuħa b'mod iebes u l-libertajiet li tiggarantixxi. Fl-ispirtu tal-1989, u l-Ukreni li jiġġieldu għal-libertà llum, kull ġenerazzjoni ta' Ewropej trid tgħin **biex tinbena r-reżiljenza tad-demokrazija Ewropea** u ġġedded il-wegħda tal-proġett ta' paċi Ewropew.

L-**istat tad-dritt u r-rispett għal-liġi tal-UE** jiffurmaw il-pedament tal-Unjoni Ewropea tagħna – b'mod li jippromwovu l-libertà, il-ġustizzja u l-ugwaljanza. Il-Kummissjoni tkompli tippromwovi u tissalvagwardja bla heda l-liġi tal-UE. Fl-2022, ħadna azzjoni deċiżiva fuq

1 410 każijiet ta' proċeduri ta' ksur, li jiżguraw l-infurzar tad-dritt tal-UE. Ir-rapport annwali tagħna dwar l-istat tad-dritt, il-pedament taċ-**ċiklu tal-istat tad-dritt tal-UE** stabbilit fl-2020, iservi bħala l-bażi għal djalogu rikk u l-iskambju tal-aħjar prattiki fost l-Istati Membri, u jippermetti dibattiti fil-Parlament Ewropew u fil-parlamenti nazzjonali. Dan jidher ukoll mill-isforzi li saru mill-Istati Membri biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet maħruġa għall-ewwel darba fir-rapport tal-2022. Kif nistgħu naraw mir-rapport tal-2023, 65 % tar-rakkomandazzjonijiet mill-2022 ġew indirizzati mill-Istati Membri, u dan jirrifletti xejra pożittiva filwaqt li jirrikonoxxi li xi riformi jeħtieġu aktar żmien biex jitlestew.

Ir-**reġim ġenerali ta' kundizzjonalità**, introdott fl-2021, għandu l-għan li jipproteġi l-baġit tal-Unjoni minn ksur tal-prinċipju tal-istat tad-dritt fl-Istati Membri. Dan l-istrument jikkontribwixxi għall-promozzjoni u l-protezzjoni tal-istat tad-dritt, sa fejn jistgħu jiġu imposti miżuri baġitarji fuq l-Istati Membri fejn ksur tal-prinċipji tal-istat tad-dritt jaffettwa jew jirriskja serjament li jaffettwa l-ġestjoni finanzjarja tajba tal-baġit tal-Unjoni jew l-interessi finanzjarji tal-Unjoni

Fl-2022, wara proposta mill-Kummissjoni, il-Kunsill adotta miżuri dwar Stat Membru. Il-miżuri adottati skont ir-reġim ġenerali ta' kundizzjonalità jistgħu jitneħħew jekk l-Istat Membru kkonċernat jagħti prova li jkun irrimedja s-sitwazzjoni li kienet wasslet għall-adozzjoni tagħhom.

Politiki effettivi kontra l-korruzzjoni huma parti essenzjali mill-ambjent abilitanti meħtieġ għall-istat tad-dritt, flimkien mar-rispett għall-indipendenza ġudizzjarja, media libera u pluralistika, amministrazzjoni pubblika trasparenti u ta' kwalità għolja, u soċjetà ċivili libera u attiva. F'Mejju 2023, il-Kummissjoni ħadet azzjoni deċiżiva u ppreżentat żewġ proposti mmirati kontra l-korruzzjoni fl-UE. Il-proposti jarmonizzaw ir-regoli tal-UE dwar id-definizzjonijiet u l-pieni għal reati ta' korruzzjoni sabiex jiġu żgurati standards għoljin kontra l-firxa sħiħa ta' reati ta' korruzzjoni, kif ukoll biex jittejjeb l-infurzar. Il-proposti jfittxu wkoll li jistabbilixxu strutturi fl-Istati Membri li l-ewwel nett jipprevjenu aħjar il-korruzzjoni. Il-Kummissjoni, flimkien mar-Rappreżentant Għoli, ipproponiet ukoll reġim ta' sanzjonijiet iddedikat biex jimmira lejn atti serji ta' korruzzjoni madwar id-dinja.

F'Ġunju 2023, il-Kummissjoni pproponiet li tistabbilixxi l-ewwel **Korp tal-Etika** interistituzzjonali, li se jkun inkarigat mill-iżvilupp ta' standards komuni li jkopru l-membri tal-istituzzjonijiet u tal-korpi tal-UE. Bl-istabbiliment tal-Korp tal-Etika se jkun hemm, għall-ewwel darba, standards komuni għall-imġiba etika tal-membri u mekkaniżmu formali għall-koordinazzjoni u l-iskambju ta' fehmiet dwar ir-rekwiżiti etiċi fost l-istituzzjonijiet. Wara dawn il-bidliet, il-membri tal-istituzzjonijiet u l-korpi tal-UE se jkunu soġġetti għal standards komuni, ċari, trasparenti u li jinftiehmu.

Il-promozzjoni ta' forom ġodda ta' impenn demokratiku

Fl-2023, il-Kummissjoni żammet il-wegħda tagħha li tagħti segwitu għall-eżiti tal-**Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa**, eżerċizzju mingħajr preċedent fid-demokrazija parteċipattiva - l-akbar wieħed ta' dan it-tip li qatt sar. Il-Kummissjoni kompliet taġixxi fuq ir-rakkomandazzjonijiet tal-Konferenza, b'35 mit-43 inizjattiva ġdida fil-programm ta' ħidma tal-Kummissjoni għall-2023 li jsegwu, direttament jew indirettament, fuq dawn il-proposti.

Bil-ħsieb li l-parteċipazzjoni taċ-ċittadini tiġi inkorporata fis-sett ta' għodod tagħna għat-tfassil tal-politika, il-Kummissjoni stabbiliet **ġenerazzjoni ġdida ta' panels taċ-ċittadini**, li kull wieħed ilaqqa' flimkien madwar 150 ċittadin magħżula b'mod aleatorju biex jagħmlu rakkomandazzjonijiet qabel ċerti proposti ewlenin tal-Kummissjoni. Fl-2023 saru tliet panels – li ddiskutew is-suġġetti tal-ħela ta' ikel, id-dinjiet virtwali u l-mobilità għat-tagħlim – b'hekk enfasizzaw l-importanza tal-involviment taċ-ċittadini fil-proċess demokratiku tagħna. Saret enfażi partikolari fuq il-ġenerazzjoni żagħżugħa, b'terz tal-membri tal-bord ikunu bejn l-etajiet ta' 16 u 25 sena, filwaqt li ġie rikonoxxut ir-rwol kruċjali tagħhom fit-tiswir tal-ġejjieni.

Il-Kummissjoni tkompli żżid it-trasparenza u ttejjeb il-kwalità tat-tfassil tal-politika tal-UE billi ġġedded ukoll il-pjattaforma "Semma' leħnek", u tagħmilha ċentru online għal dibattiti pan-Ewropej dwar kwistjonijiet Ewropej magħżula.

Fit-18 ta' April 2023 intlaħaq stadju importanti, meta ġiet irreġistrata **l-100 inizjattiva taċ-ċittadini Ewropej**, intitolata "Nikkollegaw il-bliet kapitali u n-nies Ewropej kollha permezz ta' network ferrovjarju b'veloċità għolja". Din l-inizjattiva hija parti minn għodda b'saħħitha ta' demokrazija parteċipattiva li ġabret aktar minn 17-il miljun firma għal diversi inizjattivi sa mill-bidu tagħha fl-2012.

Qed niżviluppaw għodod biex nappoġġaw lill-Istati Membri li jixtiequ japprofondixxu l-involviment tagħhom maċ-ċittadini dwar kwistjonijiet Ewropej. Il-proġett pilota **"Nibnu l-Ewropa mal-kunsilliera lokali"** qed jipproduċi riżultati promettenti, u fil-ġejjieni jista' jkun wieħed mill-għodod disponibbli biex tinbena reżiljenza demokratika akbar, mil-livell lokali 'il fuq.

Il-Kummissjoni tirrikonoxxi bis-sħiħ lit-tfal u ż-żgħażagħ bħala ċittadini attivi u aġenti tal-bidla fid-demokrazija Ewropea tagħna. Għal din ir-raġuni, qed nistabbilixxu **Pjattaforma permanenti tal-UE għall-Parteċipazzjoni tat-Tfal** online u offline biex it-tfal madwar l-UE jkunu jistgħu jipparteċipaw fit-teħid tad-deċiżjonijiet tal-UE b'mod sistematiku u sinifikanti. Din il-pjattaforma qed tinbena flimkien mat-tfal, l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-Parlament Ewropew.

Nibnu Unjoni ta' ugwaljanza

Fl-UE, nibqgħu impenjati li nibnu soċjetà aktar perfetta fejn kulħadd igawdi minn opportunità ugwali biex jiffjorixxi. L-Unjoni tagħna tiddependi minna lkoll. Kulħadd għandu jkun liberu li jesprimi l-individwalità tiegħu, jgħid dak li għandu f'moħħu, jipprattika twemminu liberament u jħobb lil min irid. Is-salvagwardja ta' dawn il-**libertajiet fundamentali** mil-liġi tal-UE hija xhieda tal-impenn dejjiemi tagħna. Madankollu, nirrikonoxxu li l-ħidma tagħna qatt mhija lesta, u li għad iridu jingħelbu bosta ostakli biex jiġu żgurati l-libertà u s-sikurezza ugwali tal-individwi kollha fl-UE.

Il-prodiġija tal-futbol, **Haley Bugeja**, tassew temmen fl-ugwaljanza fl-isport u tippromwovi b'mod attiv il-futbol għall-bniet f'Malta u lil hinn minnha. Il-mara ta' 19-il sena, li reċentement ingħaqdet ma' Inter Milan wara staġun man-National Women Soccer League tal-Istati Uniti, tkompli tippromwovi l-ugwaljanza billi tinkoraġġixxi b'mod attiv lill-bniet biex jieħdu parti fl-isport u biex jeċċellaw fih.

© Ritratt ta' Mattia Pistoia — Inter/Inter permezz ta' Getty Images

L-**Istrateġija** tagħna **dwar l-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri** 2020-2025 tenfażizza l-importanza li titrawwem soċjetà u ekonomija b'saħħithom u ugwali bejn il-ġeneri. Novembru 2022 immarka mument storiku meta, 10 snin wara l-proposta tal-Kummissjoni dwar in-nisa fil-bordijiet, adottajna regoli importanti biex intejbu **il-bilanċ bejn il-ġeneri fil-bordijiet korporattivi**, filwaqt li tajna mandat li sal-2026 mill-inqas 40 % tal-pożizzjonijiet ta' diretturi mhux eżekuttivi f'kumpaniji elenkati jkunu okkupati mis-sess l-anqas irrappreżentat.

F'Diċembru 2022, il-Kummissjoni pproponiet li tarmonizza, fil-livell tal-UE, ir-regoli relatati mar-rikonoxximent tal-paternità biex jissaħħu d-**drittijiet tal-familji f'sitwazzjonijiet transfruntiera**. Din il-proposta tiżgura li l-paternità stabbilita fi Stat Membru wieħed tiġi rikonoxxuta fl-Istati Membri l-oħra kollha mingħajr il-ħtieġa ta' proċeduri speċjali.

F'Mejju 2023, għamilna qabża oħra 'l quddiem billi adottajna regoli ġodda li jsaħħu l-applikazzjoni tal-**prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol ugwali** bejn l-irġiel u n-nisa, biex fl-aħħar negħlbu d-differenza bejn il-pagi tal-irġiel u n-nisa fit-trab tal-istorja.

Fl-1 ta' Ġunju 2023, l-UE finalment aderixxiet mal-**Konvenzjoni ta' Istanbul dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u l-vjolenza domestika**, seba' snin wara li l-Kummissjoni ressqet il-proposta tagħha biex tagħmel dan. Barra minn hekk, ninsabu fil-proċess li ninnegozjaw il-proposta għal direttiva dwar il-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u l-vjolenza domestika, ippreżentata f'Marzu 2022, li għandha l-għan li tistabbilixxi standards minimi fid-dritt tal-UE biex jiġu kriminalizzati ċerti forom ta' vjolenza fuq il-bażi tal-ġeneru; intejbu l-aċċess għall-ġustizzja, il-protezzjoni u l-appoġġ għall-vittmi; niżguraw il-koordinazzjoni bejn is-servizzi rilevanti; u nipprevjenu dawn it-tipi ta' reati.

L-UE hija impenjata wkoll li tkun minn ta' quddiem fl-isforzi biex tissalvagwardja d-drittijiet tal-persuni leżbjani, gay, bisesswali, transġeneru, intersesswali u queer (LGBTIQ). L-ewwel **strateġija** tal-Kummissjoni **dwar l-ugwaljanza tal-LGBTIQ**, għall-2020-2025, iddeskriviet miżuri biex l-ugwaljanza tal-LGBTIQ tiġi integrata fl-oqsma kollha ta' politika u biex jiġu amplifikati l-ilħna tal-persuni LGBTIQ. Din l-istrateġija tfittex li tgħaqqad lill-Istati Membri f'missjoni komuni biex tindirizza d-diskriminazzjoni LGBTIQ b'mod aktar effettiv sal-2025. Il-Kummissjoni ppreżentat ukoll proposta f'Diċembru 2022 **biex issaħħaħ il-korpi tal-ugwaljanza** fil-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni, billi stabbiliet standards minimi fir-rigward tal-mandat, tal-indipendenza, tar-riżorsi, tal-kompiti u s-setgħat tagħhom.

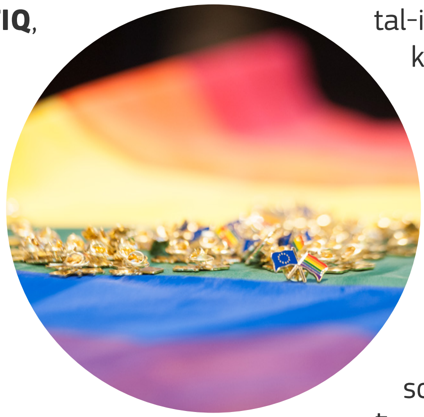

Il-pjan ta' azzjoni tal-UE għall-ġlieda kontra r-razziżmu għall-2020-2025 jintegra l-ġlieda kontra r-razziżmu fil-politiki kollha tal-UE. Fi Frar, ħtarna koordinatur ġdid biex jiġġieled il-mibegħda kontra l-Musulmani. Aħna ħeġġiġna lill-Istati Membri biex jadottaw **pjanijiet ta' azzjoni nazzjonali kontra r-razziżmu** sa tmiem l-2022. F'Jannar 2023, evalwajna wkoll l-oqfsa nazzjonali strateġiċi għall-ugwaljanza, l-inklużjoni u l-parteċipazzjoni tar-Rom, u se nkomplu nħeġġu lill-Istati Membri jżidu l-isforzi tagħhom biex iwaqqfu l-forom kollha ta' diskriminazzjoni razzjali fl-Unjoni diversa tagħna.

Bl-**istrateġija tal-UE dwar il-ġlieda kontra l-antisemitiżmu**, aħna ħeġġiġna lill-Istati Membri jfasslu strateġiji nazzjonali f'dan il-qasam.

Il-persuni b'diżabilità, bħal kulħadd, huma intitolati li jipparteċipaw bis-sħiħ fl-aspetti kollha tal-ħajja. Bħalissa, nofs biss mit-42,8 miljun individwu fl-età tax-xogħol b'diżabilità fl-UE huma impjegati. Il-**pakkett tagħna dwar l-impiegi għall-persuni b'diżabilità**, ippreżentat f'Settembru 2022, jappoġġa lill-Istati Membri fil-promozzjoni tal-inklużjoni soċjali, fil-ġlieda kontra l-faqar u fit-tisħiħ tal-ħiliet u l-kompetenzi tal-persuni b'diżabilità. Aħna pprevedejna l-introduzzjoni tal-**Karta tad-Diżabilità tal-UE**, li hija maħsuba biex tiżgura r-rikonoxximent transfruntier tal-*istatus* ta' diżabilità, biex tiffaċilita soġġorni qosra fi Stati Membri oħra billi tagħti l-istess aċċess madwar l-UE għal kundizzjonijiet speċjali jew trattament preferenzjali fir-rigward ta' servizzi bħaċ-ċittadini ta' dak l-Istat Membru.

Inżidu r-reżiljenza tagħna u nipproteġu liċ-ċittadini tal-UE

Skont **l-Unjoni Ewropea tas-Sigurtà**, l-UE hija ddedikata għall-protezzjoni taċ-ċittadini u n-negozji kollha tagħha, kemm online kif ukoll offline. Minn mindu ġiet żvelata l-Istrateġija tal-UE dwar l-Unjoni tas-Sigurtà f'Lulju 2020, saru passi sostanzjali, li saħħew l-erba' pilastri tal-istrateġija: l-indirizzar tal-vulnerabbiltajiet, it-tisħiħ taċ-ċibersigurtà, it-trawwim tal-kooperazzjoni fl-infurzar tal-liġi, u l-appoġġ għar-reżiljenza kontra t-theddid ibridu. Barra minn hekk, issa hemm fis-seħħ regoli moderni li jiżguraw l-aspetti fiżiċi u diġitali tas-setturi tal-infrastruttura kritika, inklużi l-enerġija, it-trasport, is-saħħa, l-ispazju, it-telekomunikazzjoni u d-diġitali.

Id-**Direttiva dwar ir-Reżiljenza tal-Entitajiet Kritiċi** daħlet fis-seħħ f'Jannar 2023, u pprovdiet qafas b'saħħtu biex nibnu r-reżiljenza kollettiva tagħna. Din il-biċċa

leġiżlazzjoni essenzjali qed tissaħħaħ aktar permezz ta' sforzi aċċellerati fil-livelli kollha biex tissaħħaħ ir-reżiljenza tal-infrastruttura kritika tal-UE.

Id-daqs, il-frekwenza u l-impatt dejjem akbar tal-inċidenti taċ-ċibersigurtà huma theddida kbira għall-funzjonament tan-networks u tas-sistemi tal-informazzjoni u għas-suq uniku Ewropew. Bl-aggressjoni militari tar-Russja kontra l-Ukrajna din it-theddida kompliet taggrava, apparti l-multipliċità ta' atturi allinjati mal-istat, kriminali u ħektivisti involuti fit-tensjonijiet ġeopolitiċi attwali. Filwaqt li jibnu fuq qafas strateġiku, politiku u leġiżlattiv sod li diġà hemm fis-seħħ, **l-Att propost tal-UE dwar is-Solidarjetà Ċibernetika**, ippreżentat f'April 2023 mill-Kummissjoni, se jkomplu jikkontribwixxu biex itejbu s-sejbien tat-theddid ċibernetiku, ir-reżiljenza u t-tħejjija fil-livelli kollha tal-ekosistema taċ-ċibersigurtà tal-UE.

Dan għandu l-għan li jsaħħaħ il-kooperazzjoni fl-UE biex jiġi miġġieled it-theddid ċibernetiku billi jissaħħu d-detezzjoni u s-sensibilizzazzjoni għat-theddid; tissaħħaħ it-tħejjija tal-entitajiet kritiċi; u jissaħħu l-kapaċitajiet miftiehma ta' ġestjoni tal-kriżijiet u ta' rispons madwar l-Istati Membri.

Barra minn hekk, sabiex jiġi żgurat li l-konsumaturi u n-negozji jkunu jistgħu jagħmlu użu minn prodotti diġitali siguri fil-ħajja privata u professjonali tagħhom, f'Settembru 2022 il-Kummissjoni pproponiet **l-Att dwar ir-Reżiljenza Ċibernetika**, l-ewwel leġiżlazzjoni tal-UE tat-tip tiegħu, bil-għan li jiġu introdotti rekwiżiti obbligatorji u orizzontali taċ-ċibersigurtà għall-prodotti b'elementi diġitali, matul iċ-ċiklu tal-ħajja kollu tagħhom. Bl-introduzzjoni ta' leġiżlazzjoni ġdida mmirata lejn **it-tneħħija ta' kontenut terroristiku online**, u ż-żieda fil-kooperazzjoni bejn l-awtoritajiet nazzjonali tal-infurzar tal-liġi, l-UE qed tiġġieled kontra t-traffikar illeċitu ta' armi tan-nar u sustanzi perikolużi u ssaħħaħ ir-rispons Ewropew għall-kriżijiet tat-terroriżmu.

L-impenn tal-Kummissjoni li tipproteġi liċ-ċittadini tal-UE mit-theddid jinkludi wkoll xogħol fl-oqsma marittimi u spazjali. F'Marzu 2023, il-Kummissjoni nediet s**trateġija aġġornata tal-UE għas-sigurtà marittima**, immirata lejn is-salvagwardja taż-żoni marittimi kontra theddid emerġenti u l-iżgurar tal-użu paċifiku tal-ibħra. L-istrateġija tipproponi miżuri biex tittejjeb is-sigurtà marittima, inklużi eżerċizzji navali fil-livell tal-UE, operazzjonijiet imtejba tal-gwardja tal-kosta u spezzjonijiet tas-sigurtà msaħħa fil-portijiet tal-UE, bil-għan li titrawwem kooperazzjoni aktar profonda ma' sħab bħan-NATO, biex jinżamm l-ordni bbażat fuq ir-regoli fil-baħar.

Fil-qasam tal-ispazju, li qed isir dejjem aktar importanti għall-finijiet tal-konsumatur, dawk xjentifiċi u militari, il-Kummissjoni ppreżentat **Strateġija Spazjali Ewropea għas-Sigurtà u d-Difiża**. L-istrateġija, li tirrifletti r-rikonoxximent tal-UE tal-ispazju bħala qasam strateġiku kkontestat, għandha l-għan li tipproteġi l-assi spazjali tagħha, bħas-satelliti; tiskoraġġixxi attivitajiet ostili fl-ispazju, bħal spjunaġġ; u ssaħħaħ l-awtonomija strateġika tagħha.

F'Novembru 2022, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għamlu ftehim dwar regolament li jistabbilixxi l-programm ta' konnettività sigura tal-UE għall-2023-2027, inkluż l-għan li l-UE **tibgħat fl-ispazju kostellazzjoni satellitari tal-UE msejħa IRIS^2** (Infrastruttura għar-Reżiljenza, l-Interkonnettività u s-Sigurtà bis-Satellita). IRIS^2 se tikkostitwixxi pilastru ġdid ibbażat fl-ispazju għal UE diġitali, reżiljenti u aktar sikura, u se trawwem il-kompetittività Ewropea u l-progress tas-soċjetà.

F'Jannar 2023, **il-President von der Leyen inawgurat il-Port Spazjali Esrange fit-tramuntana tal-Iżvezja**, li mhuwiex biss l-ewwel port spazjali fl-UE kontinentali iżda jista' wkoll jillanċja kostellazzjonijiet ta' satelliti żgħar li jsaħħu l-kapaċitajiet ta' osservazzjoni tad-dinja tal-UE, li huma kruċjali biex jiġu miġġielda d-diżastri klimatiċi jew it-theddid militari f'ħin reali.

Żieda fir-reżiljenza għad-diżastri naturali u dawk ikkawżati mill-bniedem

Bil-ħsieb li tissaħħaħ il-prevezjoni u t-tħejjija madwar l-Ewropa, fi Frar 2023 il-Kummissjoni adottat rakkomandazzjoni u komunikazzjoni biex tistabbilixxi għanijiet komuni **li jagħtu spinta lir-reżiljenza Ewropea għad-diżastri fil-qasam tal-protezzjoni ċivili.**

Dan jinkludi modi biex il-pajjiżi Ewropej jitħejjew aħjar għall-perikli naturali, inklużi t-terremoti, l-għargħar u n-nirien fis-selvaġġ, biex insemmu biss ftit. Fid-dawl tax-xenarju tar-riskju li qed jinbidel malajr, l-għanijiet Ewropej tar-reżiljenza għad-diżastri għandhom l-għan li jtejbu l-kapaċità tal-**Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili** biex jantiċipa u jiflaħ għall-effetti ta' diżastri u emerġenzi kbar futuri. F'dan ir-rigward, ġew adottati ħames għanijiet u proġetti Ewropej ewlenin ta' reżiljenza għad-diżastri, biex jantiċipaw, iħejju, iwissu, jirrispondu u jiżguraw aħjar.

Fid-dawl taż-żieda fit-theddida għan-nies u għall-ambjent minn nirien fis-selvaġġ dejjem aktar b'saħħithom, l-UE tejbet il-kapaċità tagħha li tiġġieled in-nirien fis-selvaġġ billi **rduppjat id-daqs tal-flotta tagħha tat-tifi tan-nar mill-ajru għas-sajf tal-2023**, f'konformità mal-impenn tal-President von der Leyen fid-diskors dwar l-Istat tal-Unjoni f'Settembru 2022. Ir-riżerva tal-inġenji tal-ajru tar-rescEU għat-tifi tan-nar issa tinkludi 24 ajruplan u erba' ħelikopters minn minn 10 Stati Membri. Fl-2023, l-UE mmobilizzat, permezz tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili, mijiet ta' ħaddiema tat-tifi tan-nar, vetturi u ajruplani għal nirien kbar ħafna fl-Ewropa u biex turi solidarjetà mas-sħab internazzjonali tagħna bħall-Kanada. Wara sejħiet mill-Istati Membri u mill-Parlament Ewropew, fl-2022 il-Kummissjoni żviluppat ukoll pjan ta' azzjoni għall-prevenzjoni tan-nirien fil-foresti.

Iffaċċjata b'konsegwenzi ta' għargħar devastanti, **is-Slovenja rat solidarjetà inkredibbli** mill-Istati Membri tal-UE u barra mill-pajjiż, inkluż mill-Ukrajna mifnija bil-gwerra. Konvoj ta' makkinarju tqil, akkumpanjat minn tim Ukren tal-protezzjoni ċivili, għen biex jitneħħa l-iskart u jitnaddfu l-konsegwenzi tal-għargħar li affettwa żewġ terzi tal-pajjiż.

Id-diżastri simultanji ta' nirien fis-selvaġġ, għargħar u maltempati li laqtu l-kontinent Ewropew f'dawn l-aħħar xhur jeħtieġu, minbarra rispons qawwi, ukoll aktar prevenzjoni u tħejjija bħall-monitoraġġ tal-ħamrija, il-monitoraġġ tal-foresti, u r-restawr naturali biex jiġi evitat l-agħar aspett tat-tibdil fil-klima.

L-UE qed tgħin ukoll biex tiżdied ir-reżiljenza kontra diżastri barra mill-fruntieri tagħna. Fi Frar 2023, l-UE kkoordinat l-iskjerament ta' aktar minn 250 pumpier tal-UE fiċ-**Ċilì** permezz tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili, flimkien ma' esperti ta' koordinazzjoni u persunal mediku. Biex tindirizza l-agħar nirien fis-selvaġġ f'dawn l-aħħar 10 snin, **il-Kanada** rċeviet ukoll assistenza immedjata għat-tifi tan-nar bi 350 pumpier skjerati permezz tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili.

Il-President von der Leyen żaret iż-żoni tal-Emilia-Romagna, fl-Italja, biex tara hi stess is-sens qawwi ta' altruwiżmu u solidarjetà murija mill-mijiet ta' voluntiera. Ħafna ħadu jiem bla xogħol biex jgħinu fit-tindif massiv meħtieġ u biex jgħinu lil dawk li tilfu djarhom u lin-negozji biex jibnu mill-ġdid.

Negħlbu l-pandemija u nibnu Unjoni tas-Saħħa

Fil-5 ta' Mejju 2023, wara aktar minn tliet snin twal, **l-*istatus* tal-COVID-19 bħala emerġenza tas-saħħa pubblika ta' tħassib internazzjonali tneħħa uffiċjalment.** Il-pandemija ħalliet marka indelibbli fuq iċ-ċittadini tagħna, is-soċjetà tagħna u l-ekonomija tagħna. L-ispirtu qawwi tagħna ta' reżiljenza u koordinazzjoni u l-fiduċja profonda u l-investiment sinifikanti tagħna fix-xjenza u l-innovazzjoni ppermettewlna negħlbu din il-kriżi bla preċedent. Is-sens komuni tagħna ta' solidarjetà Ewropea – kemm fid-distribuzzjoni tal-provvisti mediċi, fit-trattament tal-pazjenti, fir-ripatrijazzjoni taċ-ċittadini maqbuda barra mill-pajjiż kif ukoll fil-bini mill-ġdid kollettiv tal-ekonomiji tagħna – għamilha possibbli wkoll. Il-vjaġġ matul il-pandemija saħħaħ it-twemmin ewlieni tal-Unjoni tagħna - li aħna aktar b'saħħitna flimkien.

Il-pożizzjoni proattiva tal-Kummissjoni mill-bidu tal-2020, bħala parti mill-istrateġija tal-UE għall-vaċċini, tat riżultati impressjonanti. **Aktar minn 70 % tal-popolazzjoni tal-UE hija kompletament imlaqqma kontra l-COVID-19,** u l-Kummissjoni qed tkompli tiżgura l-aċċess għall-aħħar verżjoni disponibbli tal-vaċċini jekk fil-ġejjieni jiġu skontrati varjanti ta' tħassib. L-EU FAB, network ta' produtturi ta' vaċċin, se jiżgura li jkun hemm kapaċità kontinwa ta' produzzjoni ta' bejn il-500 miljun u s-700 miljun doża ta' vaċċini kull sena f'każ ta' bżonn. Dan jiżgura li l-vaċċini jkunu disponibbli malajr biex tiġi miġġielda kwalunkwe kriżi futura. Aktar kmieni fl-2023, aħna ffirmajna kuntratti mal-fornituri biex niżguraw din id-disponibbiltà.

Il-Kummissjoni tibqa' soda fl-impenn tagħha li tiżgura li vaċċini sikuri u effettivi jkunu aċċessibbli madwar id-dinja. Minn issa 'l quddiem, madwar

65,5 % tal-popolazzjoni dinjija hija mlaqqma kontra l-COVID-19. L-UE kellha rwol ċentrali fl-iffaċilitar ta' dan it-tilqim, billi esportat jew qasmet proporzjon sinifikanti tad-dożi meħtieġa. Minn Diċembru 2020, **kważi 2,5 biljun doża ta' vaċċini kontra l-COVID-19**, madwar żewġ terzi tad-dożi kollha tal-vaċċini prodotti fl-UE, **ġew esportati lejn 168 pajjiż**. Il-Kummissjoni u l-Istati Membri wiegħdu aktar minn EUR 5 biljun lill-COVAX, l-inizjattiva dinjija mfassla biex tiggarantixxi aċċess ekwu għall-vaċċini kontra l-COVID-19. Aħna qed nappoġġaw ukoll b'mod attiv għadd ta' kampanji tat-tilqim fil-pajjiżi sħab. L-UE hija wkoll l-akbar donatur uniku tad-dożi tal-vaċċini kontra l-COVID-19 kondiviżi ma' pajjiżi sħab permezz tal-COVAX, ospitata minn Gavi, l-Alleanza għall-Vaċċini. Il-COVAX sa issa bagħat aktar minn biljun doża ta' vaċċin lil 144 nazzjon parteċipanti.

Il-pandemija tal-COVID-19 għandha d-distinzjoni li hija l-ewwel waħda li ġiet ikkonfrontata fl-era tad-diġitalizzazzjoni. Iċ-**Ċertifikat COVID Diġitali tal-UE** sar għodda imprezzabbli fil-ġlieda kontra l-pandemija, b'aktar minn 2,3 biljun ċertifikat maħruġ fl-UE mit-tnedija tiegħu fl-2021. Iċ-ċertifikat iffaċilita l-moviment sikur u liberu għaċ-ċittadini madwar l-Unjoni Ewropea meta r-restrizzjonijiet fuq l-ivvjaġġar tqiesu meħtieġa minħabba l-pandemija. Barra minn hekk, ippermetta li dawn ir-restrizzjonijiet jitneħħew b'mod koordinat, u ppermetta b'mod effettiv l-ivvjaġġar internazzjonali sikur. Iċ-ċertifikat – li jinkorpora l-prinċipji ewlenin tal-UE bħall-privatezza, il-protezzjoni tad-data, l-aċċess miftuħ, iċ-ċibersigurtà, il-flessibbiltà u l-ekwità – sar standard globali, bi 78 pajjiż u territorju konnessi mas-sistema: is-27 Stat Membru, flimkien ma' 51 pajjiż u territorju mhux tal-UE.

Fuq il-bażi ta' dan is-suċċess, f'Ġunju 2023, l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa adottat is-sistema tal-UE ta' ċertifikazzjoni diġitali tal-COVID-19, inklużi l-prinċipji fundamentali tagħha li tissalvagwardja l-privatezza u l-minimizzazzjoni tad-*data*, biex tistabbilixxi sistema dinjija li se tgħin tipproteġi liċ-ċittadini madwar id-dinja minn theddid għas-saħħa kontinwu u futur. Dan huwa l-ewwel element kostitwenti tan-**Network Globali taċ-Ċertifikazzjoni tas-Saħħa Diġitali tad-WHO**, li jista' jiffaċilita wkoll id-diġitalizzazzjoni futura ta' dokumenti oħra tas-saħħa u jwassal riżultati importanti fil-qasam tas-saħħa fuq skala internazzjonali.

Fis-sajf tal-2022, meta l-marda tal-mpox (monkeypox) faqqgħet madwar id-dinja u wasslet għal emerġenza tas-saħħa pubblika, il-Kummissjoni ħadet azzjoni biex tappoġġa lill-Istati Membri b'akkwisti ta' emerġenza u b'mod konġunt ta' trattamenti u tilqim. Flimkien mal-impenn tal-komunità, din l-azzjoni deċiżiva għenet biex **jiġi evitat li l-mpox issir endemika fl-Ewropa.** Sa tmiem l-2022, l-akkwist konġunt bl-użu ta' fondi tal-UE kien żgura aċċess għal aktar minn 2,3 miljun doża ta' tilqima għall-Istati Membri għall-2022-2024.

Kompliet il-ħidma fuq il-bini ta' **Unjoni Ewropea tas-Saħħa** b'saħħitha, kisba kbira tal-Kummissjoni von der Leyen li għandha l-għan li tipproteġi s-saħħa taċ-ċittadini tal-UE; li tgħammar lill-UE u lill-Istati Membri tagħha bl-għodod biex jipprevjenu u jindirizzaw pandemiji futuri; u ttejjeb ir-reżiljenza tas-sistemi tas-saħħa tal-Ewropa.

Fl-2022, il-pedamenti tal-Unjoni Ewropea tas-Saħħa ġew stabbiliti bit-tisħiħ taċ-**Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard** u **tal-Aġenzija Ewropea għall-Mediċini**, flimkien ma' regoli aktar b'saħħithom dwar theddid transfruntier serju għas-saħħa u r-Regolament dwar Qafas għall-Emerġenzi. Dan ir-regolament ipprovda setgħat addizzjonali lill-Awtorità għat-Tħejjija u għar-Rispons f'Każ ta' Emerġenza tas-Saħħa biex tipprevjeni u timmaniġġa t-theddid transfruntier għas-saħħa b'mod aktar effettiv. Il-progress tagħna fit-tħejjija u r-rispons ġie kondiviż fir-Rapport inawgurali dwar l-Istat tat-Tħejjija għas-Saħħa f'Novembru 2022.

F'Mejju 2022, sabiex jiġi sfruttat il-potenzjal sħiħ tad-*data* dwar is-saħħa u l-UE tkun tista' tikseb qabża kbira 'l quddiem fil-mod kif il-kura tas-saħħa tiġi pprovduta lin-nies madwar l-Ewropa, il-Kummissjoni pproponiet l-**ispazju Ewropew tad-*data* dwar is-saħħa**. Din l-inizjattiva tagħti s-setgħa lill-individwi biex jikkontrollaw id-*data* tagħhom dwar is-saħħa u toffri qafas konsistenti biex tiġi sfruttata s-setgħa tad-*data* dwar is-saħħa għall-innovazzjoni, mediċini ġodda, kura tas-saħħa aħjar u tfassil tal-politika, filwaqt li tikkonforma mas-sistema awrea tal-protezzjoni tad-*data* tal-UE.

April 2023 ra ż-żieda ta' pilastru ewlieni mal-Unjoni Ewropea tas-Saħħa – **l-aktar reviżjoni sinifikanti tal-leġiżlazzjoni farmaċewtika f'20 sena**. Din ir-reviżjoni proposta għandha l-għan li toħloq suq uniku għall-mediċini billi tippromwovi d-disponibbiltà, l-aċċessibbiltà u l-affordabbiltà aħjar tal-mediċini filwaqt li ssaħħaħ ukoll l-innovazzjoni u l-kompetittività tal-industrija farmaċewtika tal-UE. F'Lulju 2022, ġew proposti wkoll regoli ġodda biex ikomplu jiżdiedu s-sikurezza u l-kwalità tas-sustanzi ta' oriġini umana, biex tittejjeb il-protezzjoni ta' kull min jagħti jew jiġi ttrattat b'dawk il-prodotti kritiċi tas-saħħa.

Il-pjan tal-Ewropa biex jingħeleb il-kanċer, pilastru ċentrali tal-Unjoni Ewropea tas-Saħħa, huwa r-rispons tagħna għal theddida dejjiema li l-biċċa l-kbira tan-nies fl-UE kellhom, jew se jkollhom, kuntatt personali magħha. B'aktar minn 2,7 miljun dijanjożi tal-kanċer u 1,3 miljun fatalità rreġistrati fl-UE fl-2020, id-determinazzjoni tagħna għal jum partikolari biex jingħeleb il-kanċer tibqa' kontinwa. Il-pjan huwa l-aktar inizjattiva komprensiva tal-UE li qatt saret dwar il-kanċer, u huwa ffinanzjat b'mod robust b'baġit ta' EUR 4 biljun. F'Settembru 2022, ġie introdott approċċ ġdid ibbażat fuq ix-xjenza għall-iskrinjar tal-kanċer, li jżid il-kanċers tal-prostata, tal-pulmun u dawk gastriċi mar-rakkomandazzjonijiet tal-iskrinjar, li issa jkopru sitt kanċers li jammontaw għal 55 % tal-każijiet ġodda kollha u aktar minn 50 % tal-imwiet relatati mal-kanċer fl-UE. Fil-bidu tal-2023, tnediet inizjattiva Ewropea ġdida dwar l-immaġnijiet tal-kanċer biex isir użu aħjar mis-setgħa tad-*data* u tat-teknoloġiji diġitali bħall-IA biex jiġi identifikat u indirizzat aħjar il-kanċer.

F'Ġunju 2023, żvelajna l-**ewwel approċċ komprensiv** tal-UE **għas-saħħa mentali**, li jirrifletti r-rakkomandazzjonijiet miċ-ċittadini fil-Konferenza dwar il-Ġejjieni tal-Ewropa u jwieġeb għat-talbiet tal-Parlament Ewropew għal azzjoni akbar dwar is-saħħa mentali. Dan l-approċċ komprensiv iħares lejn is-saħħa mentali fil-politiki kollha u jippreżenta inizjattivi għall-promozzjoni ta' saħħa mentali tajba, b'enfażi speċjali fuq it-tfal u ż-żgħażagħ. Il-Kummissjoni se tappoġġa lill-Istati Membri li jpoġġu lin-nies u s-saħħa mentali tagħhom l-ewwel permezz ta' 20 inizjattiva ewlenija u EUR 1,2 biljun ta' finanzjament tal-UE.

Is-saħħa pubblika hija ta' tħassib universali. Minn mindu faqqgħet il-pandemija, Tim Ewropa – li jinkludi l-UE, l-Istati Membri u l-istituzzjonijiet finanzjarji Ewropej – żborża

EUR 47,7 biljun biex jappoġġa s-saħħa pubblika fil-pajjiżi sħab tagħna. Fit-30 ta' Novembru 2022, il-Kummissjoni amplifikat it-tmexxija globali tagħha fil-qasam tas-saħħa bi **Strateġija** ġdida **tal-UE għas-Saħħa Globali**. Din l-istrateġija, id-dimensjoni esterna tal-Unjoni Ewropea tas-Saħħa, qed tiggwida lill-UE fit-tisħiħ tas-saħħa u l-benesseri, fil-fortifikazzjoni tas-sistemi tas-saħħa u fil-promozzjoni ta' kopertura universali tas-saħħa. Fis-17 ta' Mejju 2023, biex twettaq prijorità importanti tal-istrateġija, tnediet it-Task Force tas-Saħħa bejn l-UE u l-Istati Uniti biex tespandi s-sħubija bejn it-tnejn fil-qasam tas-saħħa, b'enfażi fuq il-kooperazzjoni skont tliet fergħat: il-prijoritajiet fil-qasam tal-kanċer; it-theddid dinji għas-saħħa; u t-tisħiħ tal-arkitettura tas-sigurtà tas-saħħa globali. Barra minn hekk, billi nagħtu importanza lit-tisħiħ tal-prevenzjoni, it-tħejjija u r-rispons għall-pandemiji fil-livell internazzjonali, l-UE kienet impenjata b'mod attiv fin-negozjati li għaddejjin dwar Ftehim dwar il-Pandemiji legalment vinkolanti u reviżjoni mmirata tar-regolamenti internazzjonali dwar is-saħħa.

Sistema ta' migrazzjoni sostenibbli u ġusta

Il-migrazzjoni ġewwa, lejn u mill-Ewropa minn dejjem kienet u dejjem se tkun parti mill-identità Ewropea. Madankollu, wara għadd bla preċedent ta' refuġjati u migranti irregolari li daħlu fl-UE fl-2015 u l-2016, deher ċar li kienu meħtieġa riformi. F'Settembru 2020, quddiem staġnar fuq riforma proposta preċedentement, il-Kummissjoni fittxet li tagħti ħajja ġdida lis-sistema tal-migrazzjoni u l-ażil tal-UE billi ppreżentat **il-Patt il-Ġdid dwar il-Migrazzjoni u l-Ażil** - approċċ komprensiv u ħolistiku tal-gvern immirat lejn it-tisħiħ u l-integrazzjoni ta' politiki ewlenin tal-UE dwar il-migrazzjoni, l-ażil u l-ġestjoni tal-fruntieri b'mod ġust, uman, sostenibbli u effiċjenti. In-negozjati interistituzzjonali kisbu momentum sinifikanti fl-2023, hekk kif il-koleġiżlaturi żiedu l-isforzi tagħhom biex javvanzaw fil-proposti leġiżlattivi kollha skont il-Patt il-Ġdid, sabiex ikunu jistgħu jiġu miftehma sa tmiem il-leġiżlatura.

Biex tappoġġa lil dawk l-Istati Membri li qed jiffaċċjaw sfidi immedjati, il-Kummissjoni wieġbet ukoll b'miżuri operazzjonali. Fil-21 ta' Novembru 2022, il-Kummissjoni ppreżentat **pjan ta' azzjoni tal-UE dwar il-Mediterran Ċentrali**. Il-pjan ta' azzjoni kien jinkludi 20 miżura li qed jiġu implimentati mill-UE u l-Istati Membri tagħha. Dawn huma mfassla biex inaqqsu l-migrazzjoni irregolari u mhux sikura; jindirizzaw il-kawżi ewlenin; jipprovdu soluzzjonijiet għall-isfidi emerġenti fil-qasam tat-tiftix u s-salvataġġ; u jsaħħu s-solidarjetà bejn l-Istati Membri, ibbilanċjata fil-konfront tar-responsabbiltà.

Il-moviment irregolari tul ir-rotot tal-Balkani tal-Punent żdied b'mod sinifikanti fl-2022. Fil-bidu ta' Diċembru 2022, il-Kummissjoni ppreżentat **pjan ta' azzjoni tal-UE dwar il-Balkani tal-Punent**, li stabbilixxa 20 miżura operazzjonali biex tissaħħaħ il-kooperazzjoni dwar il-migrazzjoni u l-ġestjoni tal-fruntieri mas-sħab fil-Balkani tal-Punent. Dawn il-miżuri kellhom impatt sinifikanti, bi tnaqqis fil-moviment irregolari ta' madwar 25 % fl-2023, meta mqabbel mal-2022.

F'Ġunju 2023, il-Kummissjoni ppreżentat **pjan ta' azzjoni tal-UE dwar ir-rotot migratorji fir-reġjun tal-Punent tal-Mediterran u tal-Atlantiku**. L-UE ilha ssaħħaħ is-sħubija tagħha ma' pajjiżi ewlenin ta' oriġini u ta' tranżitu tul ir-rotta. Il-miżuri meħuda mill-UE, mill-Istati Membri u mis-sħab internazzjonali kkontribwew għat-tnaqqis sinifikanti fl-għadd ta' wasliet irregolari.

Fid-19 ta' Diċembru 2022, il-Kummissjoni ppproponiet li ssaħħaħ ir-regoli li **jipprevjenu u jiġġieldu t-traffikar tal-bnedmin**. Kull sena, aktar minn 7 000 persuna jisfaw vittmi tat-traffikar tal-bnedmin fl-UE. Il-maġġoranza tal-vittmi huma nisa u bniet, iżda l-proporzjon ta' vittmi rġiel qed jiżdied, b'mod partikolari għal raġunijiet ta' sfruttament ta' ħaddiema. Ir-regoli aġġornati se jagħmluha aktar faċli għall-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u dawk ġudizzjarji biex jinvestigaw u jħarrku forom ġodda ta' sfruttament u jgħinu fl-identifikazzjoni u l-appoġġ tal-vittmi.

Fl-14 ta' Marzu 2023, il-Kummissjoni stabbiliet l-ewwel ċiklu ta' politika strateġika pluriennali li qatt sar dwar **il-ġestjoni integrata Ewropea tal-fruntieri**, li jkopri l-ħames snin li ġejjin - viżjoni kondiviża tal-ġestjoni tal-fruntieri esterni. Dan jipprovdi qafas ikkoordinat għall-awtoritajiet nazzjonali li jiġġestixxu l-fruntiera, u għall-aktar minn 120 000 awtorità nazzjonali tal-fruntieri u impjegati tal-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta li jaħdmu flimkien biex jipproteġu l-fruntieri tal-UE.

L-iżvilupp ta' **perkorsi legali** jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-migrazzjoni irregolari u jista' jgħin biex jissaħħu l-ekonomiji Ewropej. Irridu nattiraw il-ħiliet u t-talent li l-ekonomiji tagħna jeħtieġu, minħabba tixjiħ tal-popolazzjoni u diskrepanzi urġenti fil-ħiliet. Aktar kmieni din is-sena, il-Kummissjoni nediet sejħa ġdida għal proposti għal EUR 40 miljun f'għotjiet għal azzjoni skont il-Fond għall-Ażil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni biex jiġu ffinanzjati perkorsi legali għall-migrazzjoni u l-integrazzjoni. Għaddejja wkoll ħidma biex jiġu stabbiliti Sħubijiet ta' Talent mal-Marokk, it-Tuneżija, l-Eġittu, il-Bangladesh u l-Pakistan, inkluż permezz ta' appoġġ finanzjarju mill-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument,NDICI) -Ewropa Globali. Il-Kummissjoni nediet ukoll Riżerva pilota ta' Talent tal-UE f'Ottubru 2022 biex tiffaċilita l-integrazzjoni tal-Ukreni fis-suq tax-xogħol u din il-ħarifa se tippreżenta proposta leġiżlattiva biex tistabbilixxi Riżerva ta' Talent tal-UE kompluta. Din tkun l-ewwel pjattaforma għall-UE kollha li għandha l-għan li tagħmel lill-UE aktar attraenti għal ċittadini mhux tal-UE li jkunu qed ifittxu opportunitajiet ta' xogħol fl-UE. Din se tgħin lill-impjegaturi tal-UE jsibu t-talent li jeħtieġu u jiżguraw kundizzjonijiet tax-xogħol deċenti.

F'Jannar 2023, il-Kummissjoni nediet il-**Pjattaforma għall-Migrazzjoni tal-Ħaddiema** biex tavvanza l-migrazzjoni tal-ħaddiema tas-sengħa minn pajjiżi mhux tal-UE lejn l-UE u biex tiżgura li tkun ġestita tajjeb u mmirata lejn fejn jinsabu l-ħtiġijiet b'rabta mal-ħaddiema u l-ħiliet. Il-pjattaforma l-ġdida tlaqqa' flimkien speċjalisti tal-migrazzjoni u l-impjiegi biex titrawwem kooperazzjoni mill-qrib bejn iż-żewġ setturi, u bejn l-Istati Membri u l-UE biex tiġi appoġġata l-operazzjonalizzazzjoni effettiva tal-inizjattivi fil-livell tal-UE dwar il-migrazzjoni legali u l-impjiegi.

L-integrazzjoni u l-inklużjoni kif sippost ta' ċittadini mhux tal-UE jgħinu t-tkabbir, ir-reżiljenza u l-prosperità tal-UE. Il-Kummissjoni qed tmexxi 'l quddiem l-implimentazzjoni tal-**Pjan ta' Azzjoni dwar l-Integrazzjoni u l-Inklużjoni 2021-27**, li jipprevedi azzjonijiet dwar l-edukazzjoni, l-aċċess għas-suq tax-xogħol, l-akkomodazzjoni u l-kura tas-saħħa. F'Diċembru 2022, il-Kummissjoni affermat mill-ġdid is-Sħubija Ewropea dwar l-Integrazzjoni mas-Sħab Soċjali u Ekonomiċi Ewropej permezz ta' dikjarazzjoni konġunta, li tinkludi appoġġ partikolari għan-nies li qed jaħarbu mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna.

Filwaqt li jipproponu sensiela ta' miżuri operazzjonali biex jindirizzaw l-isfidi immedjati u kontinwi tul ir-rotot migratorji, is-soluzzjonijiet strutturali jiddependu fuq **politika komuni tal-UE dwar il-**

migrazzjoni u l-ażil. Għalhekk, il-qbil dwar is-sett sħiħ ta' riformi tal-ażil u l-migrazzjoni li qed jiġu nnegozjati bħalissa huwa kruċjali. Il-Kummissjoni tilqa' l-ftehimiet ta' kompromess li ntlaħqu fin-negozjati interistituzzjonali f'Diċembru 2022 dwar il-qafas ta' risistemazzjoni, il-proposti dwar il-kwalifiki u l-kundizzjonijiet ta' akkoljenza kif ukoll il-ftehim politiku ta' suċċess milħuq mill-Kunsill f'Ġunju dwar żewġ pilastri ewlenin tal-patt il-ġdid dwar il-migrazzjoni u l-ażil – ir-regolament dwar il-ġestjoni tal-ażil u l-migrazzjoni u r-regolament dwar il-proċedura tal-ażil – flimkien mal-ħidma li saret fuq dawn il-proposti mill-Parlament Ewropew biex jintlaħaq qbil dwar il-mandati tiegħu għan-negozjati aktar kmieni din is-sena. Il-Kummissjoni tinsab lesta li taħdem mal-Parlament Ewropew u mal-Kunsill biex tiżgura l-konklużjoni b'suċċess tan-negozjati interistituzzjonali sa tmiem il-leġiżlatura attwali, kif previst fil-Pjan Direzzjonali Konġunt.

PATT ĠDID DWAR IL-MIGRAZZJONI U L-AŻIL: KRONOLOĠIJA U KISBIET EWLENIN

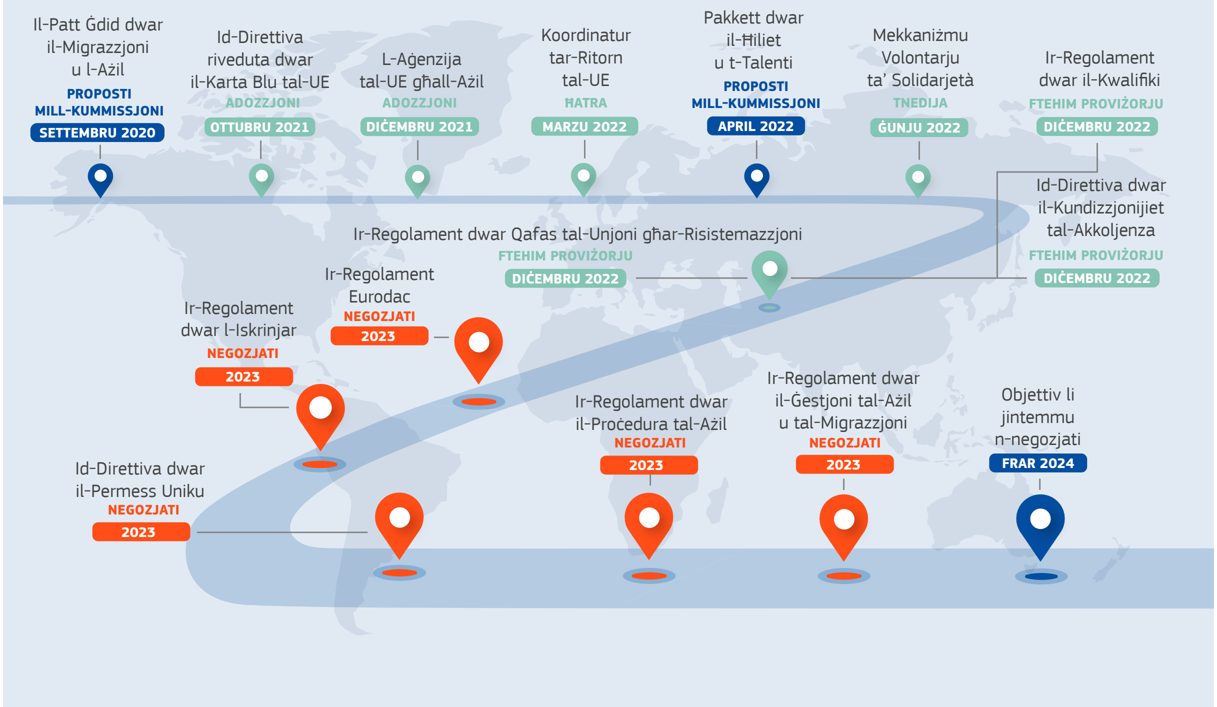

Il-Greċja qed tkun pijuniera fi proġett ta' integrazzjoni, iffinanzjat minn NextGenerationEU, fejn ir-refuġjati u l-migranti, inklużi l-persuni b'diżabilità, jiġu mħarrġa fil-protezzjoni kontra n-nirien u t-terremoti. Il-proġett iqarreb ir-residenti lokali u l-migranti lejn xulxin biex jiffaċċjaw sfidi komuni.

© Il-Ministeru għall-Migrazzjoni u l-Ażil, ir-Repubblika Ellenika

Inwieġbu għas-sejħa umanitarja

Jekk dawk fil-bżonn ta' għajnuna umanitarja jiffurmaw pajjiż, dan ikun it-tielet l-akbar pajjiż fid-dinja bi 360 miljun ċittadin. U din il-pajjiż fittizju li qed ibati qed jikber b'rata esponenzjali – żieda ta' 30 % mill-bidu tal-2022.

Filwaqt li pprovdiet appoġġ bla preċedent lill-Ukrajna, il-Kummissjoni kompliet ukoll tipprovdi għajnuna umanitarja madwar id-dinja lil dawk li l-aktar għandhom bżonnha. Ġie allokat finanzjament addizzjonali kif meħtieġ għall-baġit inizjali tal-UE għall-għajnuna umanitarja għall-2023, li kien ta' EUR 1,7 biljun. L-Istati Membri, flimkien mal-Kummissjoni, ħabbru **finanzjament umanitarju inizjali ta' EUR 8,4 biljun għall-2023**, bħala espressjoni konkreta tas-solidarjetà dinjija u tar-rwol ewlieni tal-UE fl-azzjoni umanitarja. Biex jindirizzaw id-distakk dejjem jikber bejn il-ħtiġijiet umanitarji u l-finanzjament disponibbli globalment, l-Istati Membri approvaw konklużjonijiet rivoluzzjonarji tal-Kunsill f'Mejju 2023 li jistabbilixxu mira volontarja ta' 10 % tal-għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp tiġi ddedikata għall-azzjoni umanitarja.

Fis-6 ta' Frar 2023, terremot b'qawwa ta' 7,8, segwit minn mill-inqas żewġ terremoti kbar oħra, laqat is-Sirja u t-Turkija, u kkawża qerda mifruxa u eluf ta' vittmi.

Filwaqt li biddlet il-kondoljanzi u s-solidarjetà f'azzjoni, l-UE minnufih nediet l-akbar operazzjoni ta' tiftix u salvataġġ ikkoordinata permezz tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili. Din weriet is-solidarjetà tal-UE fl-aqwa tagħha. Hemm 21 pajjiż Ewropew li bagħtu l-ewwel risposta għall-appell u t-timijiet mediċi, kif ukoll offrew miljuni ta' oġġetti, bħal tagħmir ta' kenn, ħiters, ġeneraturi, tagħmir mediku, ikel u ħwejjeġ sħan permezz tar-riżerva rescEU.

Konferenza Internazzjonali tad-Donaturi

Flimkien għall-poplu fit-Turkija u s-Sirja

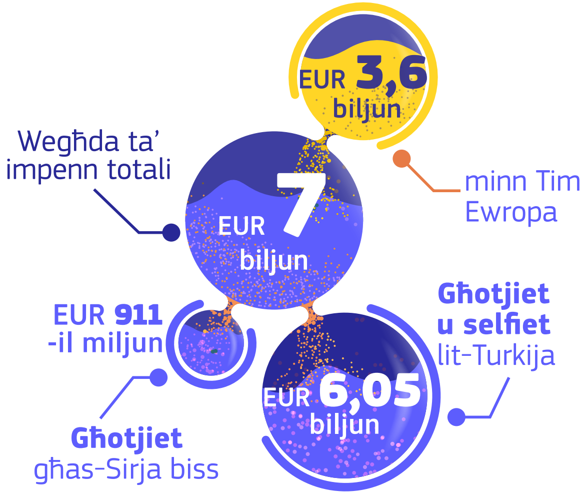

Ix-xahar ta' wara, il-President tal-Kummissjoni Ewropea Ursula von der Leyen u l-Presidenza Żvediża tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea ospitaw b'mod konġunt **Konferenza Internazzjonali tad-Donaturi b'solidarjetà mal-vittmi tat-terremot fit-Turkija u fis-Sirja**.

Il-wegħdiet ta' impenn totali ta' donazzjonijiet mill-konferenza ammontaw għal kważi EUR 7 biljun, li jikkonsistu f'EUR 911-il miljun f'għotjiet għas-Sirja u f'EUR 6,05 biljun f'għotjiet u self għat-Turkija.

Fis-16 u s-17 ta' Marzu 2023, l-UE u l-Kanada ospitaw flimkien **il-Konferenza Internazzjonali f'Solidarjetà mar-Rifuġjati u l-Migranti Venezwelani u l-Pajjiżi u l-Komunitajiet Ospitanti tagħhom**. L-avveniment iffoka fuq l-importanza ta' azzjoni koordinata fir-rabta bejn l-aspett umanitarju, l-iżvilupp u l-istabbilizzazzjoni.

Fl-14 u l-15 ta' Ġunju 2023, l-UE ospitat **is-seba' konferenza ta' Brussell dwar il-futur tas-Sirja u r-reġjun**, li wiegħdet EUR 5,6 biljun f'għajnuna. Il-konferenza tenniet l-appoġġ kontinwu tal-UE u tal-komunità internazzjonali għall-poplu Sirjan, ir-refuġjati Sirjani u l-komunitajiet ospitanti tagħhom fil-pajjiżi ġirien, bil-kriżi tas-Sirja issa fit-13-is sena tagħha.

L-UE twieġeb għas-sejħa umanitarja anke lil hinn mill-viċinat immedjat tagħna. F'Marzu 2023, minħabba s-sitwazzjoni li qed tiddeterjora rapidament fil-Lvant **tar-Repubblika Demokratika tal-Kongo**, l-UE waqqfet operazzjoni ta' pont umanitarju bl-ajru lejn Goma. Appoġġata minn Franza, hija wasslet provvisti mediċi u nutrizzjonali, fost oġġetti oħra. Sabiex tiffaċilita t-twassil ta' għajnuna li ssalva l-ħajja, l-UE operat 29 titjira umanitarja tal-merkanzija permezz ta' pont bl-ajru lejn **l-Afganistan** minn Awwissu 2021, bl-aħħar titjira li niżlet fl-Afganistan fl-24 ta' Mejju 2023.

B'reazzjoni immedjata għall-gwerra li faqqgħet f'April 2023 fis-**Sudan**, l-UE żiedet il-finanzjament umanitarju inizjali tagħha ta' EUR 73 miljun b'EUR 60 miljun addizzjonali f'Ġunju 2023, filwaqt li ospitat b'mod konġunt avveniment internazzjonali b'appell għal wegħdiet ta' donazzjonijiet. L-UE nediet ukoll pont umanitarju bl-ajru għas-Sudan u l-viċinat taċ-**Chad** biex iġib oġġetti li jsalvaw il-ħajja fil-pajjiżi. F'Novembru 2022, ġie mniedi pont umanitarju bl-ajru għal-**Burkina Faso**. Dan għen biex jitwasslu ikel u provvisti essenzjali lil mijiet ta' eluf ta' persuni f'riskju ta' ġuħ f'żoni taħt imblokk.

L-UE se tkompli taħdem mas-sħab tagħna madwar id-dinja biex tipprovdi għajnuna umanitarja lil dawk fil-bżonn u tgħin biex jiġu indirizzati l-kwistjonijiet strutturali li jikkawżaw l-ispostament, il-ġuħ u l-kunflitt.

EUROPE
EUROPA
EURÓPA
EWROPA
EUROPY
ЕВРОПА
EVROPA

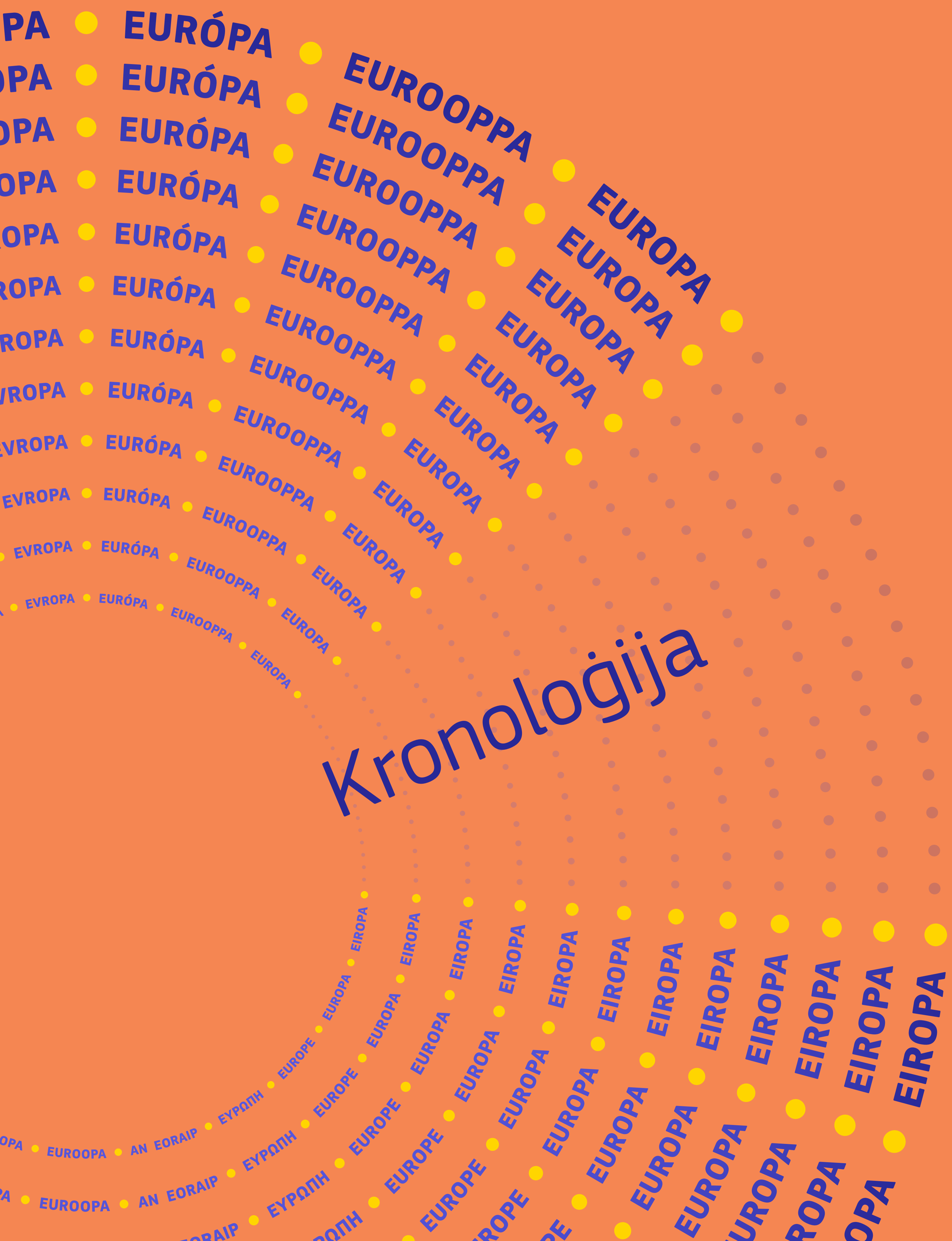

Kronoloġija

SETTEMBRU 2022

6.9

Il-Bożnija-Ħerzegovina tingħaqad mal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili.

7.9

Il-Kummissjoni Ewropea tippreżenta l-Istrateġija Ewropea għall-Kura biex tiżgura servizzi ta' kura ta' kwalità għolja, affordabbli u aċċessibbli u ttejjeb is-sitwazzjoni kemm għar-riċevituri tal-kura kif ukoll għall-persuni li jieħdu ħsiebhom.

14.9

Il-Kummissjoni tipproponi li tipprojbixxi prodotti magħmula b'xogħol furzat milli jkunu disponibbli fis-suq tal-UE.

14.9

Il-Kummissjoni tipproponi intervent ta' emerġenza fis-swieq tal-enerġija tal-Ewropa biex tindirizza ż-żidiet drammatiċi fil-prezzijiet.

15.9

Il-Kummissjoni tippreżenta proposta għal Att ġdid dwar ir-Reżiljenza Ċibernetika biex jipproteġi lill-konsumaturi u lin-negozji minn prodotti b'elementi ta' sigurtà inadegwati.

16.9

Att Ewropew dwar il-Libertà tal-Media: Il-Kummissjoni tipproponi regoli biex tipproteġi l-pluraliżmu u l-indipendenza tal-media fl-UE.

20.9

Bħala parti mill-Unjoni Ewropea tas-Saħħa, il-Kummissjoni tipproponi approċċ ġdid tal-UE għad-detezzjoni tal-kanċer - aktar skrinjar u skrinjar aħjar.

21.9

L-UE tħabbar EUR 715-il miljun f'finanzjament għall-Fond Globali biex jiġu salvati miljuni ta' ħajjiet mill-AIDS, it-tuberkulożi u l-malarja.

21.9

Skont ir-regoli tal-UE dwar l-għajnuna mill-Istat, il-Kummissjoni tapprova Proġett Importanti ta' Interess Ewropew Komuni biex jappoġġa r-riċerka u l-innovazzjoni, l-użu industrijali inizjali u l-kostruzzjoni ta' infrastruttura rilevanti fil-katina tal-valur tal-idroġenu.

28.9

Il-Kummissjoni qed tippreżenta approċċ komprensiv biex tipproteġi aħjar lin-nies u lill-ambjent mill-asbestos u tiżgura futur ħieles mill-asbestos.

28.9

Il-Kummissjoni tistieden lill-Istati Membri jimmodernizzaw l-iskemi ta' introjtu minimu tagħhom bħala parti mill-impenn għaddej bħalissa biex fl-UE jitnaqqsu l-faqar u l-esklużjoni soċjali.

29.9

Il-Kummissjoni tadotta linji gwida dwar l-applikazzjoni tal-liġi tal-kompetizzjoni tal-UE għal ftehimiet kollettivi rigward il-kundizzjonijiet tax-xogħol ta' persuni li jaħdmu għal rashom mingħajr impjegati.

OTTUBRU 2022

4.10

L-UE tadotta l-ewwel Pjan ta' Azzjoni taż-Żgħażagħ fl-Azzjoni Esterna tal-UE biex issaħħaħ l-involviment maż-żgħażagħ madwar id-dinja.

4.10

L-UE tuża l-ewwel teknoloġija kwantistika tagħha f'sitt siti madwar l-UE.

4.10

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill tal-Unjoni Ewropea jadottaw id-Direttiva dwar pagi minimi adegwati biex jippromwovu n-negozjar kollettiv u jtejbu l-protezzjoni tal-paga minima għall-ħaddiema fl-UE.

6.10

Fir-rigward tal-aggressjoni militari mhux provokata u mhux ġustifikata kontra l-Ukrajna, l-UE taqbel dwar it-tmien pakkett ta' sanzjonijiet kontra r-Russja.

10.10

L-Ukrajna: Il-Kummissjoni tniedi skema pilota tar-Riżerva ta' Talent tal-UE biex tidentifika l-ħiliet tal-persuni Ukreni li qed jaħarbu mill-gwerra, tgħinhom iqabbluhom mal-impjegaturi tal-UE u tgħinhom isibu impjiegi.

12.10

Il-pakkett tat-tkabbir 2022: Il-Kummissjoni tivvaluta r-riformi fil-Balkani tal-Punent u fit-Turkija u tirrakkomanda l-*istatus* ta' kandidat tal-UE għall-Bożnija-Ħerzegovina.

14.10

Fil-laqgħat annwali tal-Bank Dinji tal-Fond Monetarju Internazzjonali, l-UE tikkontribwixxi EUR 100 miljun għall-Fond dwar it-Tnaqqis tal-Faqar u t-Tkabbir tat-Trust biex tappoġġa pajjiżi vulnerabbli Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku.

17.10

Avjazzjoni: Iiffirmat ftehim storiku bejn l-UE u l-Assoċjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja (ASEAN) dwar l-avjazzjoni, li se jgħaqqad 1,1 biljun persuna.

18.10

Il-Kummissjoni tagħmel proposti addizzjonali biex tiġġieled il-prezzijiet għoljin tal-enerġija u tiżgura s-sigurtà tal-provvista.

18.10

Il-Patt Ekoloġiku: Il-Kummissjoni tiffirma l-ewwel Sħubija Ekoloġika tagħha, mal-Marokk, bħala parti mill-Patt Ekoloġiku Ewropew.

19.10

Il-Kummissjoni tadotta qafas rivedut dwar l-għajnuna mill-Istat għar-riċerka, l-iżvilupp u l-innovazzjoni.

24.10

L-Unjoni tas-Saħħa: Il-Kunsill jadotta l-elementi kostitwenti finali tal-Unjoni Ewropea tas-Saħħa.

25.10

Il-Konferenza Internazzjonali ta' Esperti ospitata mill-Kummissjoni u l-presidenza tal-G7 tafferma mill-ġdid l-impenn sod li tappoġġa l-irkupru tal-Ukrajna.

26.10

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: Il-Kummissjoni tipproponi regoli għal arja u ilma aktar nodfa.

28.10

Vetturi b'emissjonijiet żero: L-ewwel ftehim "Lesti għall-mira ta' 55 %" se jtemm il-bejgħ ta' karozzi ġodda b'emissjonijiet ta' CO_2 fl-UE sa mill-2035.

NOVEMBRU 2022

1.11

Skont il-pjan REPowerEU, l-Istati Membri tal-UE mlew il-faċilitajiet tal-ħżin tal-gass tagħhom għal 95 % tal-kapaċità qabel ix-xitwa, u qabżu l-mira ta' 80 %.

© Adobe Stock

© Adobe Stock

1.11

L-Att dwar is-Swieq Diġitali: Regoli għall-gwardjani diġitali biex jiżguraw li jidħlu fis-seħħ swieq miftuħa.

3.11

Il-Kummissjoni tinvesti EUR 3 biljun fi proġetti innovattivi ta' teknoloġija nadifa biex jinkisbu l-għanijiet tal-pjan REPowerEU u tiġi aċċellerata l-indipendenza enerġetika tal-Ewropa mill-fjuwils fossili Russi.

3.11

Summit tal-Proċess ta' Berlin: L-UE tħabbar pakkett ta' appoġġ għall-enerġija ta' EUR 1 biljun għall-Balkani tal-Punent.

7.11

Fil-Konferenza tan-Nazzjonijiet Uniti tal-2022 dwar it-Tibdil fil-Klima (COP27), l-UE tikkonkludi sħubija strateġika mal-Każakistan dwar il-materja prima, il-batteriji u l-idroġenu rinnovabbli.

© Adobe Stock

7.11

Il-Kummissjoni taġixxi biex tippromwovi t-trasparenza fis-settur tal-kiri għal żmien qasir għall-benefiċċju ta' dawk kollha involuti.

8.11

Fil-COP27, l-UE tikkonkludi sħubija strateġika man-Namibja dwar il-materja prima sostenibbli u l-idroġenu rinnovabbli. Hija tniedi wkoll sħubijiet tal-foresti ma' ħames pajjiżi sħab.

8.11

L-UE tilħaq ftehim dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet nazzjonali mit-trasport, il-bini, l-iskart u l-agrikoltura.

9.11

REPowerEU: Il-Kummissjoni tintensifika t-tranżizzjoni ekoloġika lil hinn mill-gass Russu billi taċċellera l-għoti ta' permessi għas-sorsi ta' enerġija rinnovabbli.

9.11

Il-Kummissjoni tipproponi pakkett ta' appoġġ stabbli u prevedibbli għall-Ukrajna għall-2023 sa EUR 18-il biljun.

10.11

Il-Kummissjoni tipproponi standards Euro 7 ġodda biex jitnaqqsu l-emissjonijiet ta' sustanzi niġġiesa mill-vetturi u tittejjeb il-kwalità tal-arja.

10.11

Iċ-ċiberdifiża: Il-Kummissjoni tippreżenta politika tal-UE dwar iċ-Ċiberdifiża u Pjan ta' Azzjoni dwar il-Mobbiltà Militari 2.0 biex tagħti spinta lill-kapaċità tal-UE li tipproteġi liċ-ċittadini u l-infrastruttura tagħha.

11.11

Bħala parti mill-Patt Ekoloġiku Ewropew, l-UE taqbel li żżid l-assorbiment tal-karbonju permezz tal-użu tal-art, il-forestrija u l-agrikoltura.

15.11

L-UE u s-sħab internazzjonali jvaraw Sħubija għal Tranżizzjoni Ġusta tal-Enerġija rivoluzzjonarja mal-Indoneżja.

16.11

L-UE u l-Eġittu jaqblu li jżidu l-kooperazzjoni dwar it-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa.

16.11

Fil-COP27, bħala parti mill-istrateġija tal-Global Gateway, Tim Ewropa jħabbar pakkett ta' EUR 1 biljun għall-adattament għat-tibdil fil-klima u r-reżiljenza fl-Afrika.

16.11

Jidħol fis-seħħ l-Att dwar is-Servizzi Diġitali, sett ġdid ta' regoli tal-UE għal ambjent online aktar sikur u aktar responsabbli.

18.11

Global Gateway: Tim Ewropa jniedi żewġ inizjattivi fl-Asja Ċentrali dwar l-enerġija u dwar il-konnettività diġitali.

18.11

L-Albanija tingħaqad mal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili.

© Adobe Stock

18.11

Il-Kummissjoni tadotta l-proposta għal att Ewropew interoperabbli biex issaħħaħ l-interoperabbiltà u l-kooperazzjoni transfruntiera fis-settur pubbliku madwar l-UE.

21.11

Fil-COP27, l-UE turi ambizzjoni li żżomm l-għan li t-tisħin globali jiġi limitat għal 1,5 °C li jista' jintlaħaq u tgħin biex jiġi stabbilit arranġament ta' finanzjament ġdid ibbilanċjat.

22.11

Koordinazzjoni tal-politika ekonomika: il-Kummissjoni tistabbilixxi gwida biex tgħin fl-indirizzar tal-kriżi tal-enerġija u biex l-Ewropa ssir aktar ekoloġika u aktar diġitali.

22.11

Il-Kummissjoni tipproponi strument ġdid tal-UE biex tillimita ż-żidiet eċċessivi fil-prezzijiet tal-gass.

28.11

L-UE u l-Korea t'Isfel iniedu sħubija diġitali ġdida.

28.11

Il-Kummissjoni tippreżenta regoli riveduti li se jagħmlu l-protezzjoni tad-disinji industrijali madwar l-UE orħos, aktar rapida u aktar prevedibbli

30.11

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: Il-Kummissjoni tipproponi regoli ġodda għall-UE kollha biex tnaqqas l-imballaġġ u l-iskart mill-imballaġġ, flimkien ma' regoli dwar iċ-ċertifikazzjoni tal-assorbimenti tal-karbonju biex tgħin biex jintlaħqu emissjonijiet żero netti.

30.11

Is-Saħħa Globali: Il-Kummissjoni tadotta Strateġija tal-UE għas-Saħħa Globali biex titjieb is-sigurtà tas-saħħa globali u nieħdu ħsieb aħjar is-saħħa ta' kulħadd f'dinja li qed tinbidel.

DIĊEMBRU 2022

2.12

L-UE u l-Ġappun jiffirmaw memorandum ta' kooperazzjoni biex jixprunaw l-innovazzjoni u jiżviluppaw suq internazzjonali tal-idroġenu.

2.12

L-Ukrajna: Il-Kummissjoni tipproponi li tikkriminalizza l-ksur tas-sanzjonijiet tal-UE relatati mal-invażjoni Russa tal-Ukrajna.

3.12

Il-G7 jaqbel dwar il-limitu massimu tal-prezz taż-żejt, b'mod li jitnaqqas id-dħul tar-Russja, filwaqt li s-swieq globali tal-enerġija jibqgħu stabbli.

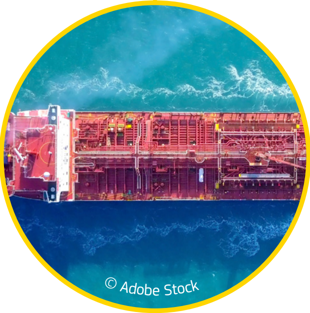

6.12

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: L-UE taqbel dwar liġi li tiġġieled id-deforestazzjoni globali u d-degradazzjoni tal-foresti xprunati mill-produzzjoni u l-konsum fl-UE.

6.12

Is-Summit bejn l-UE u l-Balkani tal-Punent f'Tirana, l-Albanija, jafferma mill-ġdid l-enfażi tar-reġjun fuq is-sħubija fl-UE u s-sħubija strateġika tiegħu mal-UE.

6.12

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: Il-Parlament u l-Kunsill jaqblu dwar regoli ġodda dwar l-applikazzjoni tal-iskema tal-UE għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet fis-settur tal-avjazzjoni.

7.12

Pakkett dwar l-ugwaljanza: Il-Kummissjoni tipproponi regoli ġodda għar-rikonoxximent tal-paternità bejn l-Istati Membri.

7.12

Il-Kummissjoni tipproponi li ssaħħaħ il-korpi tal-ugwaljanza - b'mod partikolari l-indipendenza, ir-riżorsi u s-setgħat tagħhom - sabiex ikunu jistgħu jiġġieldu d-diskriminazzjoni fl-UE b'mod aktar effettiv.

8.12

Il-Kummissjoni tipproponi sensiela ta' miżuri biex timmodernizza s-sistema tat-taxxa fuq il-valur miżjud tal-UE, biex b'hekk taħdem aħjar għal negozji u ttejjeb ir-reżiljenza tagħhom kontra l-frodi bit-tħaddin u l-promozzjoni tad-diġitalizzazzjoni.

9.12

Il-Kummissjoni u s-sħab tagħha fis-settur iniedu alleanza industrijali ġdida biex tingħata spinta lill-enerġija solari u s-sigurtà tal-enerġija tal-UE.

9.12

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: L-UE taqbel dwar liġi ġdida dwar batteriji aktar sostenibbli u ċirkolari biex tappoġġa t-tranżizzjoni tal-enerġija u l-kompetizzjoni fl-industrija.

9.12

L-Unjoni Ewropea tas-Saħħa: Wara l-proposta tal-Kummissjoni biex tissaħħaħ il-prevenzjoni tal-kanċer permezz ta' detezzjoni bikrija, il-Kunsill jadotta approċċ ġdid dwar l-iskrinjar tal-kanċer.

9.12

L-UE u ċ-Ċilì jikkonkludu n-negozjati dwar il-Ftehim Qafas Avvanzat.

11.12

Issir l-ewwel laqgħa tal-bord tal-Global Gateway.

12.12

L-UE u s-sħab Afrikani tagħha jniedu żewġ inizjattivi ta' Tim Ewropa dwar il-migrazzjoni, li jiffukaw fuq ir-rotot migratorji tal-Atlantiku u tal-Mediterran Ċentrali.

13.12

Unjoni tas-Sigurtà: Il-Kummissjoni tipproponi regoli ġodda dwar informazzjoni antiċipata għall-passiġġieri biex tiffaċilita l-ġestjoni tal-fruntieri esterni u żżid is-sigurtà interna.

13.12

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: Il-Parlament u l-Kunsill jilħqu ftehim dwar il-Mekkaniżmu ta' Aġġustament tal-Karbonju fil-Fruntieri.

14.12

Isir is-Summit bejn l-UE u l-ASEAN. L-UE u l-Istati Membri tagħha jħabbru l-mobilizzazzjoni ta' EUR 10 biljun bħala parti mill-Global Gateway biex jiżdied l-investiment fl-infrastruttura fil-pajjiżi tal-ASEAN.

© Adobe Stock

14.12

Il-Kummissjoni tadotta regoli ġodda dwar l-għajnuna mill-Istat għas-setturi tal-agrikoltura, tal-forestrija u tas-sajd u tal-akkwakultura.

15.12

Il-Parlament u l-Kunsill jagħmlu ftehim politiku dwar regoli ġodda dwar miżuri li jippermettu aktar trasparenza u infurzar effettiv tal-prinċipju ta' paga ugwali għan-nisa u l-irġiel.

© Adobe Stock

16.12

B'segwitu għall-Konferenza dwar il-Futur tal-Ewropa, il-Kummissjoni tospita l-ewwel Panel taċ-Ċittadini Ewropej dwar it-Tnaqqis tal-Ħela tal-Ikel.

16.12

L-Ukrajna: L-UE taqbel dwar id-disa' pakkett ta' sanzjonijiet kontra r-Russja fir-rigward tal-invażjoni tagħha tal-Ukrajna

© Adobe Stock

© Adobe Stock

16.12

L-UE u l-Ukrajna jiffirmaw pakkett ta' appoġġ ta' EUR 100 miljun għar-riabilitazzjoni ta' skejjel li ġarrbu ħsara fil-gwerra.

18.12

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: Il-Parlament u l-Kunsill jilħqu ftehim dwar it-tisħiħ tas-sistema għall-iskambju ta' kwoti tal-emissjonijiet u l-ħolqien ta' Fond Soċjali għall-Klima biex jappoġġa lin-nies fit-tranżizzjoni lejn enerġija aktar nadifa.

19.12

Fil-Konferenza tan-NU dwar il-Bijodiversità (COP15), l-UE tingħaqad ma' 195 pajjiż fil-Ftehim Qafas ta' Kunming-Montreal dwar il-Bijodiversità, li fih għanijiet u miri globali li għandhom l-għan li jipproteġu u jirrestawraw in-natura għall-ġenerazzjonijiet attwali u futuri.

19.12

Il-Kummissjoni tipproponi regoli aktar b'saħħithom għall-ġlieda kontra l-kriminalità li qed tevolvi tat-traffikar ta' bnedmin.

21.12

Il-Fond għall-Modernizzazzjoni jinvesti EUR 4,11 biljun fi proġetti ta' tranżizzjoni tal-enerġija fi tmien Stati Membri biex titnaqqas id-dipendenza fuq il-fjuwils fossili Russi u titħaffef l-introduzzjoni tal-enerġija rinnovabbli.

© Adobe Stock

31.12

L-istrument SURE, imfassal biex jipproteġi l-impjiegi u l-introjtu affettwati mill-pandemija tal-COVID-19, jintemm wara li jaqdi rwol kruċjali fil-mitigazzjoni tal-impatt tal-pandemija u fl-appoġġ għall-irkupru ekonomiku. Fl-2021, disa' miljun persuna u aktar minn 900 000 ditta kienu koperti minn SURE fi 15-il Stat Membru, b'eliminazzjoni gradwali ċara fl-2022 meta 350 000 persuna u 40 000 ditta kienu koperti f'erba' Stati Membri.

JANNAR 2023

1.1

Il-Kroazja tissieħeb fiż-Żona tal-Euro u fiż-żona Schengen.

1.1

Fl-2023, l-UE tiċċelebra t-tletin anniversarju tas-suq uniku tagħha - waħda mill-akbar kisbiet tal-integrazzjoni Ewropea.

10.1

L-UE u n-NATO jiffirmaw dikjarazzjoni konġunta ġdida dwar il-kooperazzjoni. Huma jaqblu li jintensifikaw il-ħidma tagħhom fil-qlieda kontra t-theddid ibridu u ċibernetiku u t-terroriżmu, iżidu l-kooperazzjoni dwar teknoloġiji emerġenti u fixkiela u l-ispazju, jindirizzaw l-implikazzjonijiet imminenti tas-sigurtà tal-kriżi klimatika u jsaħħu r-reżiljenza tal-infrastruttura kritika.

© Adobe Stock

12.1

Ir-Regolament dwar is-sussidji barranin jidħol fis-seħħ. Dan is-sett ġdid ta' regoli se jippermetti lill-UE tibqa' miftuħa għall-kummerċ u l-investiment filwaqt li jiżgura kundizzjonijiet ekwi għall-kumpaniji kollha li joperaw fis-suq uniku.

17.1

Il-Kummissjoni tniedi l-Mekkaniżmu ta' Spinta tat-Talent biex tappoġġa lir-reġjuni tal-UE affettwati mit-tnaqqis aċċellerat fil-popolazzjoni tagħhom fl-età tax-xogħol.

17.1

Il-Kummissjoni toħloq l-ewwel riżerva strateġika kimika, bijoloġika, radjoloġika u nukleari tar-rescEU, ospitata fil-Finlandja.

23.1

L-Unjoni Ewropea tas-Saħħa: Il-Kummissjoni tniedi l-Inizjattiva Ewropea dwar l-Immaġnijiet tal-Kanċer biex tappoġġa lill-fornituri tal-kura tas-saħħa, lill-istituti tar-riċerka u lill-innovaturi biex jagħmlu l-aħjar użu minn soluzzjonijiet innovattivi mmexxija mid-*data* għat-trattament u għall-kura tal-kanċer.

24.1

Il-Kummissjoni tippreżenta "Patt Ġdid għall-Pollinaturi" biex tindirizza t-tnaqqis allarmanti fl-insetti dakkara selvaġġi fl-Ewropa.

© Adobe Stock

25.1

Il-Kummissjoni tippreżenta inizjattiva biex tkompli ssaħħaħ u tippromwovi d-djalogu soċjali b'miżuri speċifiċi fil-livelli nazzjonali u tal-UE.

26.1

Il-Kummissjoni tniedi l-inizjattiva tal-għalliema reġjonali ta' Tim Ewropa għall-Afrika sub-Saħarjana fi Pretoria, l-Afrika t'Isfel, bħala parti mill-Global Gateway u b'kontribuzzjoni ta' EUR 100 miljun mill-UE.

FRAR 2023

1.2

L-UE u Singapore jniedu sħubija diġitali.

1.2

Il-Kummissjoni qed tippreżenta Pjan Industrijali tal-Patt Ekoloġiku, l-inizjattiva biex tissaħħaħ il-kompetittività tal-industrija b'emissjonijiet żero netti tal-Ewropa billi tappoġġa t-tranżizzjoni mħaffa lejn in-newtralità klimatika.

2.2

Il-President tal-Kummissjoni Ursula von der Leyen u 15-il Kummissarju jivvjaġġaw lejn Kiev għal-laqgħa bejn il-Kulleġġ tal-Kummissarji u l-Gvern, biex japprofondixxu l-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Ukrajna f'għadd ta' setturi.

3.2

Isir is-Summit bejn l-UE u l-Ukrajna f'Kiev.

4.2

L-Ukrajna: Is-sħab tal-UE u tal-G7 jaqblu dwar il-limitu massimu tal-prezzijiet fuq il-prodotti tal-petroleum Russi

6.2

L-UE u l-Indja stabbilew Kunsill għall-Kummerċ u t-Teknoloġija biex jindirizzaw l-isfidi fir-rabta tal-kummerċ, it-teknoloġija fdata u s-sigurtà.

6.2

Minnufih wara l-istraġi tat-terremoti devastanti tat-Turkija u s-Sirja, il-Kummissjoni tibda dik li ssir l-akbar operazzjoni ta' tiftix u salvataġġ tagħha permezz tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili, li tgħin biex jiġu salvati l-ħajjiet fit-Turkija filwaqt li tappoġġa t-twassil ta' għajnuna umanitarja lill-poplu Sirjan fil-pajjiż kollu.

8.2

Il-Kummissjoni tadotta l-għanijiet tal-UE għar-reżiljenza għad-diżastri, b'rakkomandazzjonijiet għall-Istati Membri biex tgħinhom jantiċipaw, iħejju, jirrispondu u jiżguraw aħjar sabiex isaħħu r-reżiljenza tagħhom kontra diżastri futuri madwar l-Ewropa.

10.2

Permezz tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili, l-UE tibgħat aktar minn 250 persuna li wieġbu f'emerġenza minn Spanja, Franza u l-Portugall fiċ-Ċilì biex jassistu lil persuni nazzjonali tal-ewwel rispons fil-ġlieda kontra n-nirien estremi.

13.2

Il-Kummissjoni tistabbilixxi r-regoli dwar l-idroġenu rinnovabbli.

14.2

Il-Kummissjoni tipproponi mira ta' emissjonijiet żero għall-2030 għal karozzi tal-linja ġodda fil-bliet, flimkien ma' tnaqqis fl-emissjonijiet ta' 90 % għal trakkijiet ġodda sal-2040.

23.2

Il-Kummissjoni tippreżenta sett ta' azzjonijiet immirati biex l-konnettività tal-gigabits issir disponibbli għaċ-ċittadini u għan-negozji kollha madwar l-UE sal-2030.

25.2

L-UE tilħaq qbil dwar l-għaxar pakkett ta' sanzjonijiet kontra r-Russja.

27.2

Il-Kummissjoni u l-Gvern tar-Renju Unit jilħqu ftehim politiku fil-prinċipju dwar il-Qafas ta' Windsor, sett komprensiv ta' soluzzjonijiet immirati biex jindirizzaw l-isfidi prattiċi li jaffaċċjaw iċ-ċittadini u n-negozji fl-Irlanda ta' Fuq.

28.2

Global Gateway: Il-Kummissjoni tiffirma ftehimiet mal-Bank Ewropew tal-Investiment b'valur ta' EUR 4 biljun – li jikkonsistu fi ftehim ta' garanzija li se jimmobilizza sa EUR 3,5 biljun f'self u kontribuzzjoni ta' EUR 500 miljun mill-Fond Fiduċjarju – biex jiġu appoġġati n-negozji fil-pajjiżi Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku sal-2027.

MARZU 2023

1.3

Sikurezza fit-toroq: Il-Kummissjoni tipproponi rekwiżiti aġġornati għal-liċenzji tas-sewqan diġitali u infurzar transfruntier aħjar tar-regoli tat-traffiku fit-toroq.

7.3

Unjoni tas-Sigurtà: Tibda topera s-Sistema ta' Informazzjoni ta' Schengen imġedda.

9.3

Il-Kummissjoni tadotta Qafas Temporanju ġdid ta' Għajnuna mill-Istat għall-Kriżijiet u t-Tranżizzjoni biex trawwem miżuri ta' appoġġ f'setturi li huma kruċjali għat-tranżizzjoni lejn ekonomija newtrali għall-klima. Hija tapprova wkoll emenda għar-regolament ta' eżenzjoni ġenerali ta' kategorija dwar l-għajnuna mill-Istat biex ikompli jiġi ffaċilitat, issimplifikat u jitħaffef l-appoġġ għat-tranżizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali tal-UE.

10.3

Il-Kummissjoni tippreżenta l-Istrateġija Spazjali tal-UE għas-Sigurtà u d-Difiża, biex tiżgura UE aktar b'saħħitha u aktar reżiljenti.

10.3

L-UE taġġorna l-istrateġija tas-sigurtà marittima tagħha biex tiżgura l-użu paċifiku tal-ibħra u tissalvagwardja d-dominju marittimu kontra theddid ġdid.

10.3

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: L-UE tilħaq ftehim dwar regoli aktar b'saħħithom biex tingħata spinta lill-effiċjenza enerġetika.

14.3

L-Alleanza Diġitali bejn l-UE u l-Amerka Latina u l-Karibew, inizjattiva konġunta biex tippromwovi approċċ iċċentrat fuq il-bniedem għat-trasformazzjoni diġitali, titnieda f'Bogotá, il-Kolombja.

14.3

Il-Kummissjoni tipproponi riforma tal-mod kif inhu mfassal is-suq tal-elettriku tal-UE, li huwa maħsub biex jagħti spinta lis-sorsi rinnovabbli, jipproteġi aħjar lill-konsumaturi u jtejjeb il-kompetittività industrijali.

16.3

Il-Kummissjoni tipproponi Att dwar l-Industrija b'Emissjonijiet Żero Netti biex iżżid il-manifattura ta' teknoloġiji nodfa fl-Unjoni Ewropea u tiżgura li l-UE tkun mgħammra tajjeb għat-tranżizzjoni lejn enerġija nadifa.

16.3

Il-Kummissjoni tipproponi sett komprensiv ta' miżuri biex tiżgura li l-UE jkollha aċċess għal provvista sigura, diversifikata, affordabbli u sostenibbli ta' materja prima kritika.

16.3

Fit-tletin anniversarju tas-Suq Uniku, il-Kummissjoni tistabbilixxi kif se tiżgura l-kompetittività fit-tul tal-UE lil hinn mill-2030.

16.3

Bħala parti mill-inizjattiva tal-Bauhaus Ewropea l-Ġdida, il-Kummissjoni tniedi programm ta' bini tal-kapaċitajiet biex tibda r-rikostruzzjoni tal-Ukrajna.

17.3

Matul il-Konferenza Internazzjonali dwar is-Solidarjetà tal-2023 dwar il-kriżi tal-Venezwela, il-Kummissjoni tirrilaxxa EUR 75 miljun f'finanzjament umanitarju għall-pajjiż.

20.3

Fil-Konferenza tad-donaturi fi Brussell, l-UE u d-donaturi internazzjonali jiġbru EUR 7 biljun għall-poplu tat-Turkija u s-Sirja wara t-terremoti devastanti fi Frar 2023.

22.3

Il-Kummissjoni tintroduċi drittijiet ġodda tal-konsumatur li se jagħmlu t-tiswija tal-oġġetti aktar faċli u aktar attraenti. Tipproponi wkoll kriterji komuni għall-ġlieda kontra l-greenwashing u l-asserzjonijiet ambjentali qarrieqa.

23.3

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: Il-Parlament u l-Kunsill jilħqu ftehim dwar it-tnaqqis tal-emissjonijiet tat-trasport marittimu permezz tal-promozzjoni ta' fjuwils sostenibbli għat-trasport marittimu.

28.3

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: L-UE taqbel ma' liġi ġdida ambizzjuża biex tiġi implimentata infrastruttura suffiċjenti ta' fjuwils alternattivi.

29.3

Il-Kummissjoni tipproponi aktar trasparenza u inqas burokrazija għall-kumpaniji biex ittejjeb l-ambjent tan-negozju fl-UE.

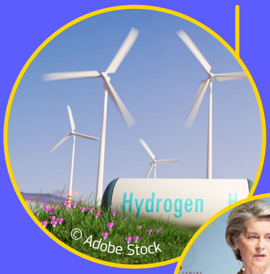

30.3

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: L-UE taqbel dwar leġiżlazzjoni aktar b'saħħitha biex titħaffef l-introduzzjoni tal-enerġija rinnovabbli.

30.3

Il-President von der Leyen tesprimi d-diskors tagħha dwar ir-relazzjonijiet bejn l-UE u ċ-Ċina.

31.3

Next Generation EU: L-iżborżi skont il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza jaqbżu l-EUR 150 biljun.

31.3

REPowerEU: L-UE tilħaq il-mira volontarja tagħha ta' tnaqqis fid-domanda tal-gass ta' 15 % meta mqabbla mal-ħames xtiewi preċedenti u tispiċċa x-xitwa b'60 % tal-kapaċità ta' ħżin tal-gass tagħha għadu mimli.

APRIL 2023

3.4

Il-Kummissjoni tfakkar t-tletin anniversarju tal-Fond ta' Koeżjoni. Sa mit-twaqqif tiegħu, il-Fond ta' Koeżjoni investa kważi EUR 179 biljun fil-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali tal-UE.

4.4

L-UE tibda tiżviluppa r-riżervi ta' kenn tar-rescEU tagħha stess, li jistgħu jintbagħtu matul kriżijiet jew diżastri li jissuperaw il-kapaċitajiet ta' rispons nazzjonali, li għandhom jiġu stabbiliti mill-Kroazja, il-Polonja, is-Slovenja, Spanja, l-Iżvezja u t-Turkija.

5.4

Fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja, il-Kummissjoni tipproponi regoli dwar it-trasferiment ta' proċedimenti kriminali bejn l-Istati Membri.

5.4

Il-Kummissjoni twieġeb għas-seba' inizjattiva taċ-ċittadini Ewropej biex iġġib aktar minn 1 miljun firma: "Insalvaw in-naħal u l-bdiewa! Lejn agrikoltura favur in-naħal għal ambjent b'saħħtu".

6.4

Il-President von der Leyen iżżur iċ-Ċina.

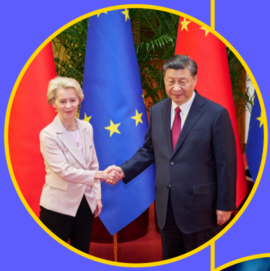

17.4

Il-Kummissjoni tniedi ċ-Ċentru Ewropew tat-Trasparenza Algoritmika biex tgħin fl-infurzar tal-Att dwar is-Servizzi Diġitali.

18.4

Intlaħaq qbil politiku dwar l-Att Ewropew dwar iċ-Ċipep, li għandu l-għan li jsaħħaħ il-kompetittività u r-reżiljenza tal-UE f'dan is-settur strateġiku.

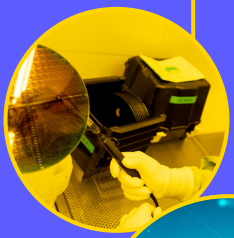

18.4

Il-Kummissjoni tadotta proposta għall-Att tal-UE dwar is-Solidarjetà Ċibernetika, biex issaħħaħ il-kapaċitajiet taċ-ċibersigurtà fl-UE, u tippreżenta l-Akkademja għall-Ħiliet fiċ-Ċibersigurtà futura.

18.4

Unjoni Bankarja: Il-Kummissjoni tipproponi riforma tal-qafas dwar il-ġestjoni tal-kriżijiet bankarji u l-assigurazzjoni ta' depożitu.

20.4

L-Ukrajna tingħaqad mal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili.

23.4

Il-Panel taċ-Ċittadini dwar id-Dinjiet Virtwali jippreżenta 23 rakkomandazzjoni għal dinjiet virtwali ġusti u ċċentrati fuq in-nies fl-UE.

24.4

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: L-UE u n-Norveġja jistabbilixxu Alleanza Ekoloġika biex japprofondixxu l-kooperazzjoni dwar il-klima, l-ambjent, l-enerġija u l-industrija nadifa.

25.4

Il-Pjattaforma tal-UE għax-Xiri tal-Enerġija: Il-Kummissjoni tniedi l-ewwel sejħa għall-kumpaniji biex jixtru l-gass b'mod konġunt.

25.4

L-Att dwar is-Servizzi Diġitali: Il-Kummissjoni taħtar l-ewwel sett ta' pjattaformi online kbar ħafna u magni tat-tiftix skont l-Att dwar is-Servizzi Diġitali.

© Adobe Stock

26.4

Il-Kummissjoni tippreżenta proposti leġiżlattivi biex timplimenta l-aktar riforma komprensiva tar-regoli ta' governanza ekonomika tal-UE mill-perjodu ta' wara l-kriżi ekonomika u finanzjarja 'l hawn.

26.4

L-Unjoni Ewropea tas-Saħħa: Il-Kummissjoni tipproponi riforma tal-leġiżlazzjoni dwar il-farmaċewtiċi biex il-mediċini jsiru aktar aċċessibbli, affordabbli u innovattivi.

26.4

Il-Patt Ekoloġiku Ewropew: Il-Parlament u l-Kunsill jilħqu ftehim dwar liġi ġdida biex jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-avjazzjoni permezz tal-promozzjoni ta' fjuwils tal-avjazzjoni sostenibbli.

27.4

Global Gateway: Il-Kummissjoni u l-Bank Ewropew tal-Investiment iħabbru fondi b'valur ta' EUR 18-il biljun biex tingħata spinta lill-investiment fl-azzjoni klimatika u l-ekonomiji sostenibbli.

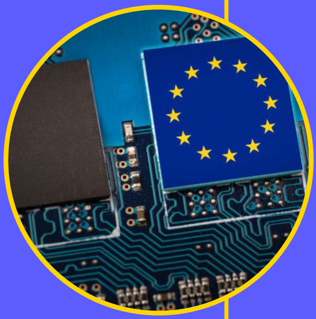

27.4

Il-Kummissjoni tipproponi regoli ġodda biex tgħin lill-kumpaniji jagħmlu l-aħjar użu mill-invenzjonijiet tagħhom, jisfruttaw teknoloġiji ġodda u jikkontribwixxu għall-kompetittività u s-sovranità teknoloġika tal-UE.

MEJJU 2023

3.5

Il-Kummissjoni tadotta proposta għal Att b'Appoġġ għall-Produzzjoni tal-Munizzjon, pjan ta' EUR 500 miljun biex tingħata spinta urġenti lill-kapaċitajiet tal-industrija tad-difiża tal-UE biex tgħin lill-Ukrajna.

3.5

Il-Kummissjoni tipproponi regoli aktar b'saħħithom għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni fl-UE u madwar id-dinja.

4.5

Il-Kummissjoni tirrakkomanda miżuri għall-ġlieda kontra l-piraterija online tal-isport u avvenimenti diretti oħra.

9.5

Is-Sena Ewropea tal-Ħiliet tibda b'festival tal-ħiliet.

10.5

Fid-dawl tal-ħtiġijiet umanitarji li qed jiżdiedu minħabba l-kunflitt fis-Sudan, l-UE tniedi pont umanitarju bl-ajru li jittrasporta provvisti kritiċi lis-sħab umanitarji tagħha f'Port Sudan.

16.5

L-UE u l-Indja għandhom l-ewwel laqgħa ministerjali tal-Kunsill tal-Kummerċ u t-Teknoloġija fi Brussell. Il-laqgħa tiffoka fuq l-approfondiment tal-impenn strateġiku dwar il-kummerċ u t-teknoloġija.

17.5

Titnieda t-Task Force tas-Saħħa bejn l-UE u l-Istati Uniti.

17.5

Il-Kummissjoni tipproponi l-proposti għar-riforma l-aktar ambizzjuża u komprensiva tal-unjoni doganali tal-UE mit-twaqqif tagħha fl-1968.

18.5

Il-Kummissjoni tippreżenta l-ewwel "Prospettiva tal-industrija tal-media Ewropea", rapport li jesplora x-xejriet tad-domanda u l-provvista fis-setturi awdjoviżivi, tal-logħob tal-vidjo u tal-media tal-aħbarijiet.

21.5

Bi tweġiba għat-talba tal-Italja għal assistenza fl-għargħar katastrofiku li laqat it-tramuntana tal-pajjiż, il-Kummissjoni minnufih timmobilizza l-assistenza ta' emerġenza pprovduta mill-Belġju, Franza, is-Slovenja u s-Slovakkja permezz tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili.

19-21.5

Il-President von der Leyen tippartecipa fis-summit tal-G7 f'Hiroshima, il-Ġappun.

22.5

Is-Summit bejn l-UE u l-Korea t'Isfel isir f'Seoul, bi sħubija ekoloġika mħabbra biex tapprofondixxi l-kooperazzjoni dwar l-azzjoni klimatika, l-enerġija nadifa u l-protezzjoni ambjentali.

22.5

Fid-dawl ta' livell bla preċedent ta' ħtieġa umanitarja madwar id-dinja, il-Kunsill jadotta mira volontarja ta' 10 % tal-għajnuna uffiċjali għall-iżvilupp li għandha tiġi ddedikata għall-azzjoni umanitarja.

24.5

L-Unjoni tas-Swieq Kapitali: Il-Kummissjoni tipproponi regoli ġodda biex tipproteġi u tagħti s-setgħa lill-investituri individwali fl-UE.

30.5

Il-Kummissjoni, f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, tirdoppja l-flotta tal-ajru tat-tifi tan-nar rescEU għall-istaġun tan-nirien li jmiss fl-Ewropa.

30.5

Iċ-Ċentru ta' Rispons u Koordinazzjoni f'każ ta' Emerġenza, is-sinsla tal-kapaċitajiet ta' rispons ta' emerġenza tal-UE u l-magna tal-Mekkaniżmu tal-UE għall-Protezzjoni Ċivili, jiċċelebra l-għaxar anniversarju tiegħu.

31.5

Ir-raba' laqgħa ministerjali tal-Kunsill tal-Kummerċ u t-Teknoloġija bejn l-UE u l-Istati Uniti ssir f'Luleå, l-Iżvezja. L-UE u l-Istati Uniti jilħqu ftehim biex jirrikonoxxu b'mod reċiproku r-riżultati tal-ispezzjonijiet dwar prattiki tajba ta' manifattura farmaċewtiċi għal prodotti veterinarji.

ĠUNJU 2023

1.6

Il-Kummissjoni tadotta regoli riveduti biex tipprovdi lin-negozji bi gwida aktar ċara u aġġornata biex tgħinhom jivvalutaw il-kompatibbiltà tal-ftehimiet ta’ kooperazzjoni orizzontali tagħhom mar-regoli tal-kompetizzjoni tal-UE.

1.6

Il-President von der Leyen tħabbar pakkett ġdid ta’ appoġġ għall-Moldova.

7.6

L-UE tistabbilixxi aġenda ġdida biex issaħħaħ is-sħubija tagħha mal-Amerika Latina u l-Karibew.

7.6

L-Unjoni Ewropea tas-Saħħa: Il-Kummissjoni tippreżenta proposta għal approċċ komprensiv għas-saħħa mentali.

8.6

Korp tal-Etika tal-UE: Il-Kummissjoni tipproponi l-ħolqien ta’ standards etiċi komuni għall-istituzzjonijiet kollha tal-UE.

8.6

L-UE tibgħat kważi 300 ħaddiem tat-tifi tan-nar minn Spanja, Franza u l-Portugall biex tgħin fil-ġlieda kontra n-nirien estremi fil-Kanada.

8.6

Il-Kummissjoni tapprova, skont ir-regoli tal-UE dwar l-għajnuna mill-Istat, Proġett Importanti ta’ Interess Ewropew Komuni biex jappoġġa r-riċerka, l-innovazzjoni u l-ewwel użu industrijali tal-mikroelettronika u t-teknoloġiji tal-komunikazzjoni.

12-16.6

Il-President von der Leyen tivvjaġġa lejn il-Brażil, l-Arġentina, iċ-Ċilì u l-Messiku, u tħabbar EUR 10 biljun ta' investiment tal-UE fl-Amerika Latina u l-Karibew permezz tal-Global Gateway.

13.6

Ekonomija soċjali: Il-Kummissjoni tipproponi modi kif tisfrutta l-potenzjal sħiħ tagħha għall-impjiegi, l-innovazzjoni u l-inklużjoni soċjali.

14.6

L-UE tavvanza fin-negozjati mal-Istati Uniti rigward il-Ftehim dwar il-Minerali Kritiċi.

15.6

Matul s-Seba' Konferenza ta' Brussell dwar "Appoġġ għall-futur tas-Sirja u r-Reġjun", il-komunità internazzjonali twiegħed EUR 5,6 biljun għall-2023 u lil hinn.

19.6

L-UE u l-Kenja jikkonkludu negozjati għal Ftehim ta' Sħubija Ekonomika ambizzjuż b'dispożizzjonijiet sodi dwar is-sostenibbiltà.

20.6

Baġit tal-UE: Il-Kummissjoni tipproponi li ssaħħaħ il-baġit tal-UE fit-tul biex tiffaċċja l-iktar sfidi urġenti. Hija ppreżentat ukoll pakkett aġġustat għall-ġenerazzjoni li jmiss ta' riżorsi proprji.

20.6

Il-Kummissjoni u r-Rappreżentant Għoli jippreżentaw Strateġija Ewropea ta' Sigurtà Ekonomika. L-istrateġija tiffoka fuq il-minimizzazzjoni tar-riskji li jirriżultaw mill-interdipendenzi ekonomiċi, filwaqt li tippreserva l-livelli massimi tal-ftuħ u d-dinamiżmu ekonomiku tal-UE.

© Adobe Stock

20.6

L-Ukrajna: Il-Kummissjoni qed tipproponi li tiġi stabbilita Faċilità ddedikata biex tappoġġa l-irkupru, ir-rikostruzzjoni u l-modernizzazzjoni tal-Ukrajna.

23.6

L-UE tadotta l-ħdax-il pakkett ta' sanzjonijiet kontra r-Russja minħabba l-gwerra illegali kontinwa tagħha kontra l-Ukrajna.

28.6

L-UE tipproponi prospettiva komprensiva ġdida dwar theddid tat-tibdil fil-klima u d-degradazzjoni ambjentali għall-paċi, is-sigurtà u d-difiża

28.6

Il-Kummissjoni tippreżenta proposti biex tiżgura li ċ-ċittadini u n-negozji jkunu jistgħu jkomplu jaċċessaw il-karti tal-flus u l-muniti tal-euro kif ukoll iħallsu bihom fiż-Żona tal-Euro, u biex tistabbilixxi qafas għal forma diġitali ġdida possibbli tal-euro li l-Bank Ċentrali Ewropew jista' joħroġ fil-futur, bħala komplement għall-flus kontanti.

LULJU 2023

3.7

L-Ukrajna: Jibda jopera ċ-Ċentru Internazzjonali għall-prosekuzzjoni tad-delitt ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna.

5.7

Il-Kummissjoni tadotta miżuri għall-użu sostenibbli tar-riżorsi naturali ewlenin, li se jsaħħaħ ukoll ir-reżiljenza tas-sistemi tal-ikel u l-biedja tal-UE.

5.7

Il-Kummissjoni tippubblika r-raba' rapport annwali dwar l-istat tad-dritt, filwaqt li tivvaluta r-rakkomandazzjonijiet tas-sena l-oħra u tipprovdi rakkomandazzjonijiet speċifiċi lill-Istati Membri.

9.7

L-UE u New Zealand jiffirmaw ftehim ambizzjuż ta' kummerċ ħieles.

11.7

Il-Kummissjoni tipproponi miżuri biex it-trasport tal-merkanzija jsir aktar effiċjenti u aktar sostenibbli, billi tittejjeb il-ġestjoni tal-infrastruttura ferrovjarja, u informazzjoni aħjar dwar l-emissjonijiet ta' gassijiet serra mit-trasport tal-merkanzija.

11.7

Il-Kummissjoni tippreżenta strateġija tal-UE biex tkun minn ta' quddiem fil-Web 4.0 u d-dinjiet virtwali.

12.7

Il-Kummissjoni tipproponi li ssaħħaħ id-drittijiet tal-vittmi tal-kriminalità madwar l-UE sabiex dawn jirċievu appoġġ, ikollhom aċċess għall-informazzjoni, ifittxu l-ġustizzja u jiksbu kumpens.

13.7

Isir id-Disa' u Għoxrin Summit bejn l-UE u l-Ġappun fi Brussell.

16.7

It-Tuneżija: Jintlaħaq qbil politiku dwar pakkett komprensiv ta' sħubija.

17-18.7

It-tielet summit UE-CELAC ilaqqa' flimkien il-mexxejja tal-UE u l-mexxejja mill-Komunità ta' Stati tal-Amerika Latina u tal-Karibew (CELAC) fi Brussell. Il-Kummissjoni tippreżenta l-Aġenda ta' Investiment tal-Global Gateway UE-LAC.

19.7

L-UE tippreżenta l-ewwel reviżjoni volontarja tagħha tal-progress lejn l-għanijiet ta' żvilupp sostenibbli fil-Forum Politiku ta' Livell Għoli tan-NU dwar l-Iżvilupp Sostenibbli.

31.7

Global Gateway: Il-President von der Leyen tniedi inizjattiva ta' Tim Ewropa dwar l-ekonomija ekoloġika fil-Filippini.

AUGUST 2023

9.8

Wara l-għargħar devastanti fis-Slovenja, l-UE tgħaddi assistenza ta' emerġenza u timmobilizza l-appoġġ fuq terminu medju u twil.

© Adobe Stock

18.8

L-UE tilħaq il-mira ta' 90 % għall-ħżin tal-gass aktar minn xahrejn qabel l-iskadenza tal-1 ta' Novembru.